

RELAIS

Relais Group Oyj
Y-tunnus 2566730-3

IFRS-konsernitilinpäätös

31.12.2021 päättyneeltä tilikaudelta

Sisällysluettelo

IFRS-konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma	1
Konsernin laaja tuloslaskelma	1
Konsernitase	2
Konsernin rahavirtalaskelma	3
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	4
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	
Liitetieto 1 Laatimisperusta	5-8
Liitetieto 2 Segmenttitiedot	8-9
Liitetieto 3 Liiketoimintojen yhdistämiset	10-14
Liitetieto 4 Liikevaihto	15-16
Liitetieto 5 Liiketoiminnan muut tuotot	16
Liitetieto 6 Materiaalit ja palvelut	16
Liitetieto 7 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	17-18
Liitetieto 8 Poistot ja arvonalentumiset	18
Liitetieto 9 Liiketoiminnan muut kulut	18-19
Liitetieto 10 Rahoitustuotot ja -kulut	19
Liitetieto 11 Tuloverot	20-21
Liitetieto 12 Osakekohtainen tulos (EPS)	22
Liitetieto 13 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo	24-26
Liitetieto 14 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	27
Liitetieto 15 Vuokrasopimukset	28-30
Liitetieto 16 Vaihto-omaisuus	30
Liitetieto 17 Rahoitusvarat	31
Liitetieto 18 Muut saamiset	31
Liitetieto 19 Oma pääoma	32-35
Liitetieto 20 Rahoitusvelat	36-38
Liitetieto 21 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot	39
Liitetieto 22 Rahoitusriskien hallinta	40-44
Liitetieto 23 Ostovelat ja muut velat	45
Liitetieto 24 Varaukset, ehdolliset erät ja sitoumukset	45-46
Liitetieto 25 Lähipiiritapahtumat	46-48
Liitetieto 26 Tilikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat	48-49
Liitetieto 27 Siirtyminen IFRS-tilinpäätökseen	49-57
Hallituksen allekirjoitukset	58

KONSERNIN TULOSLASKELMA

1 000 euroa	Liite- tieto	1.1.-31.12. 2021	1.1.-31.12. 2020
Liikevaihto	2, 4	237,830	128,978
Liiketoiminnan muut tuotot	5	3,074	1,040
Materiaalit ja palvelut	6	(138,242)	(84,460)
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	7	(46,945)	(16,645)
Poistot ja arvonalentumiset	8	(12,963)	(3,982)
Liiketoiminnan muut kulut	9	(19,712)	(7,081)
Liikevoitto		23,042	17,851
Rahoitustuotot		1,222	2,235
Rahoituskulut		(5,794)	(3,853)
Nettorahoituskulut	10	(4,572)	(1,617)
Voitto ennen tuloveroja		18,470	16,234
Tuloverokulu	11	(4,093)	(3,071)
Tilikauden voitto		14,377	13,163
Tilikauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		14,346	13,152
Määräysvallattomille omistajille		30	11
Osakekohtainen tulos	12		
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)		0.81	0.79
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)		0.78	0.76

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Tilikauden voitto		14,377	13,163
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		(620)	512
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä		(620)	512
Tilikauden laaja tulos yhteensä		13,757	13,675
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		13,734	13,664
Määräysvallattomille omistajille		23	11

KONSERNITASE

1 000 euroa	Liite- tieto	31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineettomat hyödykkeet	13	15,066	2,995	330
Liikearvo	13	116,630	65,998	53,731
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	4,897	865	951
Käyttöoikeusomaisuuserät	15	54,143	17,183	18,680
Laskennalliset verosaamiset	11	798	646	579
Muut pitkäaikaiset varat	17	85	81	62
Pitkäaikaiset varat yhteensä		191,618	87,769	74,332
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	16	73,352	44,554	43,453
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		2,588	126	1,039
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17-18, 22	31,170	15,700	13,889
Rahavarat	17	11,803	34,669	29,600
Lyhytaikaiset varat yhteensä		118,912	95,048	87,982
Varat yhteensä		310,531	182,817	162,314
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma		80	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		71,436	56,226	51,007
Muuntoerot		(1,632)	(1,019)	(1,531)
Kertyneet voittovarot		34,232	25,075	13,605
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		104,117	80,362	63,161
Määräysvallattomien omistajien osuus		337	314	-
Oma pääoma yhteensä	19	104,454	80,676	63,161
VELAT				
Pitkäaikaiset velat				
Lainat rahoituslaitoksilta	20, 22	90,537	57,690	58,574
Vuokrasopimusvelat	15, 20, 22	44,284	14,057	15,694
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	3, 20	1,609	632	195
Muut pitkäaikaiset velat	7	650	-	-
Laskennalliset verovelat	11	6,179	3,445	2,484
Pitkäaikaiset velat yhteensä		143,259	75,823	76,947
Lyhytaikaiset velat				
Lainat rahoituslaitoksilta	20, 22	6,042	5,000	4,763
Vuokrasopimusvelat	15, 20, 22	10,641	3,345	2,986
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	3, 20	2,937	-	-
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		4,305	-	433
Ostovelat ja muut velat	20, 22, 23	38,893	17,974	14,024
Lyhytaikaiset velat yhteensä		62,818	26,319	22,206
Velat yhteensä		206,077	102,142	99,153
Oma pääoma ja velat yhteensä		310,531	182,817	162,314

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 euroa	Liite- tieto	1.1.-31.12. 2021	1.1.-31.12. 2020
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto		14,377	13,163
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	8	12,963	3,982
Rahoitustuotot ja -kulut ilman realisoitumattomia valuuttakurssieroja	10	3,889	1,453
Realisoitumattomat valuuttakurssivoitot ja -tappiot		683	163
Tuloverokulu	11	4,093	3,071
Muut oikaisut		2,467	24
Rahavirrat ennen nettokäyttöpääoman muutosta		38,472	21,856
Nettokäyttöpääoman muutos:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos (lisäys (-) / vähennys (+))		(1,317)	299
Vaihto-omaisuuden muutos (lisäys (-) / vähennys (+))		(14,814)	2,545
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos (lisäys (+) / vähennys (-))		(1,293)	(1,057)
Rahavirrat ennen rahoituseriä		21,048	23,643
Maksetut korot		(3,465)	(3,624)
Saadut korot		67	57
Muut rahoituserät		(404)	1,470
Maksetut tuloverot		(4,052)	(2,546)
Liiketoiminnan nettorahavirta (A)		13,194	19,000
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		(2,482)	(199)
Tytäryhtiöiden hankinnat vähennettyinä hankinta-ajankohdan rahavaroilla	3	(52,872)	(9,259)
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä suoritettut / saadut maksut		197	(16)
Lainasaamisten takaisinmaksut		-	724
Investointien nettorahavirta (B)		(55,157)	(8,750)
Rahoituksen rahavirrat			
Lyhytaikaisten lainojen nostot		4,500	5,000
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		(6,569)	(3,387)
Pitkäaikaisten lainojen nostot		40,735	60,427
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		(6,743)	(63,247)
Maksetut osingot	19.2	(5,189)	(1,682)
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	15.1	(8,306)	(2,903)
Osakeoptioilla merkityt osakkeet	19.3	915	-
Rahoituksen nettorahavirta (C)		19,343	(5,792)
Liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen nettorahavirrat (A+B+C)		(22,620)	4,458
Rahavarojen nettomuutos		(22,620)	4,458
Rahavarat 1.1.		34,669	29,600
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		(245)	611
Rahavarat 31.12.	17	11,803	34,669

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								
1 000 euroa	Liite- tieto	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muunto- erot	Kerty- neet voitto- varat	Yhteensä	Määräys- vallatto- mien omista- jien osuus	Oma pääoma yhteen- sä
Oma pääoma 1.1.2021		80	56,226	(1,019)	25,075	80,362	314	80,676
Laaja tulos								
Tilikauden voitto (tappio)		-	-	-	14,346	14,346	30	14,377
Muut laajan tuloksen erät		-	-	(612)	-	(612)	(8)	(620)
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-	-	(612)	14,346	13,734	23	13,757
Liiketoimet omistajien kanssa								
Liiketoimintojen yhdistämisiin liittyvät osakeannit	19	-	14,296	-	-	14,296	-	14,296
Osakeoptioilla merkityt osakkeet	19	-	915	-	-	915	-	915
Osingot	19	-	-	-	(5,189)	(5,189)	-	(5,189)
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-	15,210	-	(5,189)	10,021	-	10,021
Oma pääoma 31.12.2021		80	71,436	(1,631)	34,232	104,117	337	104,454

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								
1 000 euroa	Liite- tieto	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muunto- erot	Kerty- neet voitto- varat	Yhteensä	Määräys- vallatto- mien omista- jien osuus	Oma pääoma yhteen- sä
FAS-konsernitilinpäätöksen oma pääoma 31.12.2019		80	51,007	(1,531)	14,129	63,685	-	63,685
IFRS-siirtymän vaikutus	27	-	-	-	(524)	(524)	-	(524)
Oikaistu oma pääoma 1.1.2020		80	51,007	(1,531)	13,605	63,161	-	63,161
Laaja tulos								
Tilikauden voitto (tappio)		-	-	-	13,152	13,152	11	13,163
Muut laajan tuloksen erät		-	-	512	-	512	-	512
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-	-	512	13,152	13,664	11	13,675
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osakeanti	19	-	5,219	-	-	5,219	-	5,219
Osingot	19	-	-	-	(1,682)	(1,682)	-	(1,682)
Tytäryhtiön hankinta, jossa määräysvallattomien omistajien osuus	3	-	-	-	-	-	303	303
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-	5,219	-	(1,682)	3,537	303	3,840
Oma pääoma 31.12.2020		80	56,226	(1,019)	25,075	80,362	314	80,676

1 Laatimisperusta

1.1 Yrityksen perustiedot

Relais Group (jäljempänä "Relais" tai "konserni") on johtava konsolidoija ja yritysostoalusta ajoneuvojen jälkimarkkinoilla Pohjoismaissa ja Baltiassa. Konsernin emoyhtiö, Relais Group Oyj (tai "yhtiö"), on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka Y-tunnus on 2566730-3. Yhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Mannerheimintie 105, 00280 Helsinki. Osakkeemme on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämällä Nasdaq First North Growth Market Finland -markkinapaikalla kaupankäyntitunnuksella RELAIS.

Relais on teollinen toimija, joka keskittyy ajoneuvojen elinkaaren tehostamiseen ja siihen liittyviin palveluihin. Se on myös kasvualusta omistamilleen yhtiöille. Relais toteuttaa kohdennettuja, kasvustrategiansa mukaisia yritysostoja ja haluaa olla aktiivinen toimija ajoneuvojen jälkimarkkinoiden konsolidoitumisessa toiminta-alueellaan. Relais kohdistaa yritysostonsa yhtiöihin, joilla on hyvä strateginen sopivuus sen tytäryhtiöiden kanssa. Relaisin liikevaihto vuonna 2021 oli EUR 238 (129) miljoonaa euroa ja konsernin palveluksessa työskenteli 31.12.2021 yhteensä 950 (296) ammattilaista kuudessa eri maassa.

1.2 Kirjanpidon perusta

Tämä tilinpäätös on Relaisin ensimmäinen IFRS-konsernitilinpäätös. Se on laadittu 31.12.2021 voimassa olleiden EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konserni on soveltanut näitä laatimisperiaatteita sekä tilikaudilla 2021 ja 2020 että avaavan IFRS-taseen 1.1.2020 laadinnassa, ellei jäljempänä ole muuta todettu. Relais ei ole soveltanut mitään uutta tai muutettua standardia tai tulkintaa ennen sen voimaantulopäivää.

Konsernin IFRS-standardeihin siirtymispäivä oli 1.1.2020. 31.12.2021 saakka Relaisin konsernitilinpäätökset laadittiin suomalaisen kirjanpito- ja tilinpäätösäytäntelyn mukaisesti (Finnish Accounting Standards, FAS). FAS-laatimisperiaatteet on esitetty Relaisin tilikauden 2021 konsernitilinpäätöksessä. IFRS-siirtymän vaikutukset on selostettu liitetiedossa 27 Siirtyminen IFRS-standardeihin.

Tämä konsernitilinpäätös 31.12.2021 päättyneeltä tilikaudelta, on laadittu ainoastaan sisällytettäväksi esiteasetuksen (EU) 2017/1129 ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/980 mukaiseen esitteeseen, joka on laadittu Relais Group Oyj:n listautumisen yhteydessä ja yhtiön osakkeiden tarjoamiseksi yleisölle ja osakkeiden listaamiseksi Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle, eikä tätä konsernitilinpäätöstä voida käyttää muuhun tarkoitukseen. Tämä IFRS-konserni-tilinpäätös ei ole yhtiön lakisääteinen tilinpäätös, eikä se sisällä toimintakertomusta tai emoyhtiön tilinpäätöstä eikä sitä olla hyväksytty yhtiön yhtiökokouksessa.

Relais Group Oyj:n hallitus hyväksyi tämän tilinpäätöksen kokouksessaan 29.11.2022. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa konsernin internet-sivuilta www.relais.fi.

Tässä osiossa 1.2 on selostettu konsernitilinpäätöksen yleiset laatimisperiaatteet. Tilinpäätöseräkohtaiset laatimisperiaatteet sekä kuvaukset johdon harkintaan perustuvista ratkaisuista sekä arvioiden ja oletusten käytöstä on esitetty kyseisen liitetietoerän yhteydessä.

Konsernitilinpäätös laaditaan alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta seuraavia eräiä, jotka arvostetaan käypään arvoon: synteettiset optiot, johdannaisinstrumentit ja ehdolliset vastikkeet (luokiteltu rahoitus-veloiksi). Käypien arvojen hierarkia on esitetty liitetiedossa 1.7 Käypien arvojen määrittäminen. Lisätietoja käypien arvojen määrittämisessä käytetyistä oletuksista on esitetty seuraavissa liitetiedoissa: 3 Liiketoimintojen yhdistäminen, 7 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut sekä 21 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei muuta ole todettu. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetyistä summaluvusta. Suluissa esitetyt luvut viittaavat vuoden 2020 vastaavaan ajanjaksoon tai ajankohtaan, ellei toisin ole mainittu. Relaisin tilikausi on kalenterivuosi.

1.3 Merkittävimmät johdon tekemät harkintaan perustuvat ratkaisut sekä keskeiset epävarmuustekijät

IFRS-tilinpäätöksen laatiminen edellyttää johdon tekemän harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä arvioiden ja oletusten käyttämistä. Nämä vaikuttavat varojen ja velkojen määriin sekä ehdollisista varoista ja veloista annettaviin tietoihin kauden päättymispäivänä, sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Kyseiset arviot ja oletukset perustuvat aiempaan kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin tekijöihin, kuten vastaisia tapahtumia koskeviin odotuksiin. Relaisin johto uskoo näiden olevan kohtuullisia, kun otetaan huomioon olosuhteet raportointikauden päättymispäivänä sekä silloin, kun kyseiset arviot ja oletukset on tehty.

Vaikka arviot perustuvat Relaisin johdon parhaaseen näkemykseen ja tietämykseen tapahtumista sekä toimenpiteistä tilinpäätöksen laatimisajankohtana, on mahdollista, että toteumat saattavat poiketa näistä arvioista. Relais tarkastelee arvioita sekä taustaoletuksia säännöllisesti sekä tilinpäätöstä laadittaessa. Konserni voi joutua muuttamaan kirjanpidollisia arvioitaan, jos Relais saa uutta tietoa tai sille kertyy lisää kokemusta, tai mikäli ne olosuhteet, joihin arviot perustuvat, muuttuvat. Siten konserni saattaa joutua myöhemmin muuttamaan tilikauden päättymispäivää 31.12.2021 koskevia arvioitaan. Relais kirjaa arvioiden mahdolliset muutokset kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta muutetaan.

Johdon tekemät harkintaan perustuvat ratkaisut

Harkintaan perustuvat ratkaisut, jotka Relaisin johto on tehnyt tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan, ja joilla on eniten vaikutusta konsernitilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, koskevat seuraavia osa-alueita:

Aihe	Liitetieto	Johdon harkintaan perustuvien ratkaisujen luonne
Vuokrasopimukset, Relais vuokralle ottajana	15 Vuokrasopimukset	Vuokra-ajan määrittäminen sopimuksille, joihin liittyy jatko- ja päättämisoptioita, sekä lisäluoton koron määrittäminen.

Arviot ja oletukset

Ne oletuksiin ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat konsernissa seuraavat:

Aihe	Liitetieto	Arvioiden ja oletusten luonne
Liikearvon arvonalentumistestaus	13 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo	Kerrytettävissä olevien rahamäärien perustana olevien keskeisten oletusten määrittäminen
Yrityshankinnat	3 Liiketoimintojen yhdistämiset	Liiketoimintojen yhdistämisistä johtuvien aineettomien hyödykkeiden käypien arvojen arviointi

1.4 Konsernin liiketoiminnan kausiluonteisuus, ilmastoasiat sekä Covid-19-vaikutukset

Konsernin liiketoiminnan kausiluonteisuus vaikuttaa Relaisin tuotteiden kysyntään, ja tämä puolestaan vaikuttaa Relaisin liikevaihtoon, liikevoittoon ja rahavirtoihin. Lämpötilojen ja vuodenaikojen muutokset, kuten lämpimät kesät tai kylmät talvet, voivat vaikuttaa erityisesti akkujen, käynnistysmoottoreiden ja latureiden kysyntään sekä ajoneuvojen ilmastoinnin ja lämmityksen tarpeeseen. Lisäksi valaistustuotteiden, kuten LED-tuotteiden ja lisävalojen, kysyntä yleensä kasvaa syksyllä ja talvella. Kausivaihtelun seurauksena suurempi osa Relaisin liikevaihdosta ja tuloksesta syntyy yleensä vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Johto on arvioinut ilmastomuutoksen vaikutuksia konsernitilinpäätöstä laatiessaan. Näillä seikoilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen tässä vaiheessa.

Koronapandemian suorat vaikutukset liiketoimintaan vuonna 2021 olivat vähäisiä, mutta välilliset vaikutukset kansainvälisen logistisen tilanteen ja hankintaketjujen toimivuuden osalta jatkuivat. Pandemian taloudelliset vaikutukset liittyvät sitoutuneeseen käyttöpääomaan tytäryhtiöiden aikaistaessa ja kasvattaessa merkittävästi toisen vuosipuoliskon kausituotteisiin, erityisesti valotuotteisiin, liittyviä hankintojaan varmistaakseen tuotesaatavuutta.

1.5 Konsernitilinpäätöksen yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Relais Group Oyj:n sekä kaikki ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta kauden päättymispäivänä. Relaisilla on määräysvalta, kun se olemalla osallisena yhtiössä altistuu yhtiön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhtiötä koskevaa valtaansa. Tytäryhtiön yhdistely konsernitilinpäätökseen alkaa silloin, kun Relais on saanut määräysvallan, ja se päättyy kun määräysvalta lakkaa. Liitetiedossa 25 Lähipiiritapahtumat on esitetty lisätietoja konsernirakenteesta.

Relais arvostaa määräysvallattomien omistajien osuudet alun perin yleensä niiden suhteelliseen osuuteen hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta hankinta-ajankohtana. Määräysvallattomien omistajien osuudet konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen tytäryhtiöiden nettovaroista esitetään konsernitaseessa oman pääoman erillisenä eränä. Määräysvallattomien omistajien osuudet koostuvat näiden osuuksien määrästä alkuperäisen liiketoimintojen yhdistämisen ajankohtana ja määräysvallattomille omistajille kuuluvista oman pääoman muutoksista yhdistämisen jälkeen. Laaja tulos kohdistetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuus olisi negatiivinen. Konsernilla tytäryhtiössä olevan omistusosuuden muutokset, joiden seurauksena Relais ei menetä määräysvaltaa, käsitellään kirjanpidossa omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

1.6 Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat ja saldot

Kunkin tytäryhtiön tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan käyttäen sen taloudellisen ympäristön valuuttaa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Tytäryhtiöiden valuuttamääräiset liiketapahtumat muunnetaan paikallisten toimintavaluuttojen määräisiksi käyttämällä tapahtumapäivän valuuttakursseja. Taseen valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluuttojen määräisiksi perustuen raportointikauden päättymispäivän kurssiin.

Niiden tytäryhtiöiden, joiden toimintavaluutta on muu kuin euro, tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelman erät muunnetaan euroiksi tilikauden keskipursseilla. Taseen omaisuus- ja velkaerät muunnetaan euroiksi käyttämällä raportointikauden päättymispäivän kurssiin. Muuntoerot, jotka syntyvät eri valuuttakurssien käytöstä, kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisten yksiköiden hankinnan yhteydessä syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut käsitellään kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi käyttäen raportointikauden päättymispäivän kurssiin. Kun ulkomainen yksikkö myydään tai siitä luovutaan muuten, kokonaan tai osittain, omaan pääomaan kertyneet muuntoerot siirretään tulospaikutteiseksi eräksi osana transaktiosta syntyvää kokonaisvoittoa tai -tappiota.

1.7 Käypien arvojen määrittäminen

Joidenkin Relaisin tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltaminen sekä tilinpäätöksessä esitettävien tietojen laadinta edellyttää käypien arvojen määrittämistä, sekä rahoitusvarojen ja -velojen että muille kuin näihin kuuluville erille. Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän mynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutettavassa tavanmukaisessa liiketoimessa. Käyvät arvot luokitellaan seuraavasti eri käypien arvojen hierarkian tasoille, mikä kuvastaa arvostusmenetelmissä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä:

Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypä arvo lasketaan perustuen täysin samanlaisten varojen tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla, joille Relaisilla on pääsy arvostuspäivänä.	Käypä arvo lasketaan perustuen syöttötietoihin, jotka ovat muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja ja jotka ovat havainnoitavissa omaisuuserälle tai velalle joko suoraan (ts. hintoina) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).	Käypä arvo lasketaan perustuen syöttötietoihin, jotka eivät ole havainnoitavissa omaisuuserälle tai velalle (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

1.8 Liikevoitto

Relaisin näkemyksen mukaan liikevoitto on merkityksellinen välisumma konsernin taloudellisen suoriutumisen ymmärtämiseksi. Koska IFRS-standardisto ei määrittele tätä käsitettä, konserni on määritellyt sen seuraavasti:

Liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun myyntituottoihin lisätään liiketoiminnan muut tuotot ja vähennetään:

- materiaalien ja palvelujen ostokulut, oikaistuna vaihto-omaisuuden muutoksella
- työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut
- poistot ja arvonalentumistappiot, sekä
- liiketoiminnan muut kulut.

Kaikki muut tuloslaskelman erät esitetään liikevoitto-rivin alapuolella.

Relais käsittelee valuuttakurssierot kirjanpidossa seuraavasti: myyntiin liittyvät realisoituneet ja realisoitumattomat kurssierot kirjataan muihin tuottoihin tai muihin kuluihin, ostokuluihin liittyvät realisoituneet ja realisoitumattomat kurssierot merkitään kyseisen erän oikaisuiksi ja rahoitukseen liittyvät kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

1.9 Uusien ja muutettujen standardien käyttöönotto tulevilla tilikausilla

Konserni ei ole vielä soveltanut niitä IASB:n jo julkaisemia muutettuja standardeja, joiden soveltaminen on pakollista 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Relais ottaa ne käyttöön kunkin säännöksen voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien, edellyttäen että ne on hyväksytty sovellettaviksi EU:ssa. Relaisin nykyisen arvion mukaan näillä ei ole merkittävää vaikutusta tuleviin konsernitilinpäätöksiin.

2 Segmenttitiedot

Toimintasegmentti on konsernin osa, joka harjoittaa liiketoimintaa, josta se voi saada tuottoja ja josta voi aiheutua kuluja, ja josta on saatavilla erillistä taloudellista tietoa. Konsernilla on kaksi raportoitavaa segmenttiä: Suomi ja Baltia sekä Skandinavia. Konsernitoiminnot, mukaan lukien Relais Group Oyj, eivät täytä raportoitavan segmentin kriteerejä ja ne esitetään Muut-erässä.

Segmentti Suomi ja Baltia myy autovaraosia, -varusteita ja hyötyajoneuvojen korjaamopalveluja Suomessa, Virossa ja Latviassa toimivien liiketoimintayhtiöiden kautta. Myös Skandinavia-segmentti myy edellä mainittuja tuotteita ja palveluja Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa toimivien yhtiöidensä kautta. Muut-erä tuottaa konsernille johtamis- ja hallintopalveluja konsernin emoyhtiön kautta.

Esitetyt segmenttitiedot perustuvat johdon sisäiseen raportointiin, joka on laadittu suomalaisen kirjanpito- ja tilinpäätössäännösten (FAS) mukaisesti. Relais on tunnistanut juridiset yhtiöt toimintasegmenteiksi ennen yhdistelyä. Relais on yhdistänyt toimintasegmenttejä raportoitaviksi segmenteiksi (Suomi ja Baltia sekä Skandinavia). Suomi ja Baltia -segmenttiin sisältyvät Suomi, Viro ja Latvia, sekä Skandinavia-segmenttiin Norja, Tanska ja Ruotsi, joka on merkittävin. Relais on arvioinut toimintasegmenttien taloudellisten ominaispiirteiden samankaltaisuutta sekä aiemman että odotetun tulevan kehityksen näkökulmasta ja katsoo, että yhdistämiskriteerit täyttyvät:

- Kyseisissä maissa myytävät tuotteet ja tarjottavat palvelut ovat luonteeltaan samankaltaisia. Korjaamo- ja huoltotoiminnot sekä varaosamyynni liittyvät myös läheisesti toisiinsa, koska varaosia käytetään mainittujen palvelujen tuottamiseen.
- Taloudellinen toimintaympäristö on samankaltainen: Suomi ja Baltia -segmentin kaikki yhtiöt toimivat euroissa, ja Skandinavia-segmentin yhtiöistä suurin osa toimii Ruotsin kruunuissa (SEK) (Norjan ja Tanskan kruunuissa (NOK / DKK) toimivat yhtiöt eivät ole tällä hetkellä olennaisia konsernikokonaisuuden kannalta). Kilpailuympäristö ja hinnoittelumalli ovat samankaltaisia. Mahdollisilla taloudellisen ympäristön muutoksilla on samankaltaiset vaikutukset tytäryhtiöiden kannattavuuteen. Asiakkaat ovat suurelta osin samantyyppisiä (hyötyajoneuvojen käyttäjät).
- Yhdelläkään tytäryhtiöllä ei ole omaa tuotantoa.
- Molemmilla raportoitavilla segmenteillä on oma alueellinen toimitusjohtajansa, joka toimii myös konsernin johtoryhmässä.

Relais-konsernissa ylin operatiivinen päätöksentekijä on toimitusjohtaja, joka arvioi segmenttien suoriutumista ja tekee päätöksiä segmenteille kohdistettavista resursseista. Liikevoitto on keskeinen mittari, jota käytetään konsernin tuloksen arvioinnissa.

2.1 Raportoittavat segmentit

2021							
1 000 euroa	Suomi ja Baltia	Skandi- navia	Muut ¹⁾	Elimi- noinnit ^{1), 2)}	Konserni, FAS	IFRS- oikaisu ³⁾	Konserni, IFRS
Ulkoiset tuotot	131,039	106,887	-	-	237,927	(97)	237,830
Sisäiset tuotot	8,324	751	300	(9,375)	0	-	0
Materiaali- ja palvelukulut	(82,079)	(64,011)	-	8,985	(137,104)	(1,138)	(138,242)
Bruttokate	57,285	43,627	300	(390)	100,822	(1,234)	99,588
Poistot ja arvonalentumiset	(1,456)	(241)	(13)	(12,858)	(14,568)	1,606	(12,963)
Muut tuotot ja kulut	(42,610)	(25,892)	(1,646)	307	(69,841)	6,258	(63,583)
Liikevoitto	13,220	17,494	(1,360)	(12,941)	16,413	6,629	23,042
Rahoituserät	(166)	(1,627)	6,482	(7,992)	(3,303)	(1,269)	(4,572)
Voitto ennen tuloveroja	13,054	15,866	5,122	(20,932)	13,110	5,360	18,470
2020							
1 000 euroa	Suomi ja Baltia	Skandi- navia	Muut ¹⁾	Elimi- noinnit ^{1), 2)}	Konserni, FAS	IFRS- oikaisu ³⁾	Konserni, IFRS
Ulkoiset tuotot	59,824	69,100	-	-	128,924	54	128,978
Sisäiset tuotot	4,213	474	286	(4,974)	-	-	-
Materiaali- ja palvelukulut	(45,377)	(43,250)	(120)	4,820	(83,928)	(532)	(84,460)
Bruttokate	18,660	26,324	166	(154)	44,996	(478)	44,518
Poistot ja arvonalentumiset	(287)	(115)	(13)	(7,623)	(8,039)	4,058	(3,982)
Muut tuotot ja kulut	(9,455)	(15,320)	(1,317)	223	(25,869)	3,184	(22,685)
Liikevoitto	8,917	10,888	(1,164)	(7,554)	11,088	6,764	17,851
Rahoituserät	1,205	(2,202)	321	(0)	(677)	(941)	(1,617)
Voitto ennen tuloveroja	10,122	8,686	(843)	(7,554)	10,411	5,823	16,234

¹ Muut-erä sisältää konsernin emoyhtiön Relais Group Oyj:n FAS-lukuja oikaistuina, niin kuin konsernin ylin operatiivinen päätöksentekijä niitä seuraa ja sisältää konsernin sisäisiä eriä, jotka on eliminoitu sarakkeessa Eliminoinnit.

² FAS-kirjanpidossa tehtyjä liikearvon poistoja ei ole kohdistettu toimintasegmenteille, vaan ne esitetään kokonaisuudessaan sarakkeessa Eliminoinnit. Toimintasegmenteille kohdistetut rahoituserät sisältävät ainoastaan niille kohdistetun osuuden konsernin sisäisestä rahoituksesta.

³ Sarake IFRS-oikaisu sisältää IFRS-siirtymässä tehdyt oikaisu. Merkittävimmät oikaisu johtuvat liikearvon poistojen peruuttamisesta, IFRS 3:n mukaisten liiketoimintojen yhdistämisen vaikutuksista sekä IFRS 16:n mukaisesta vuokrasopimusten käsittelystä.

Lisätietoja on esitetty liitetiedossa 27 Siirtyminen IFRS-tilinpäätökseen.

2.2 Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Maantieteellisen alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan ja alueiden varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Ulkoisilta asiakkailta saadut myyntituotot sekä alueiden varat on määritetty IFRS-standardien mukaisesti. Pitkäaikaiset varat eivät sisällä rahoitusinstrumentteja eikä laskennallisia verosaamia.

1 000 euroa	Liikevaihto		Pitkäaikaiset varat		
	2021	2020	31.12. 2021	31.12. 2020	1.1. 2020
Suomi	123,475	53,698	47,007	14,211	16,389
Ruotsi	88,262	63,773	26,651	6,075	2,639
Viro	4,796	3,561	258	287	374
Norja	6,412	3,207	34	277	543
Muut maat	14,885	4,738	209	275	78
Konserni yhteensä	237,830	128,978	74,159	21,124	20,024

3 Liiketoimintojen yhdistämiset

Hankitut yhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Luovutettu vastike ja hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat hankitut varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta- ajankohdan käypiin arvoihin. Luovutettu vastike sisältää:

- luovutetut varat
- Relaisille hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat, sekä
- liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset osuudet (yleensä suunnattuja osakeanteja).

Mahdollinen ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankinta-ajankohtana. Se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Relaisin kaikki ehdolliset vastikkeet on luokiteltu rahoitusveloiksi. Nämä velat arvostetaan uudelleen käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja käypien arvojen muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Hankintojen kohteiden hankitut yksilöitävissä olevat varat ja vastattaviksi otetut velat kirjataan käypiin arvoihin niiden hankinta-ajankohtana, eli silloin kun määräysvalta siirtyy Relaisille. Joissain tilanteissa, esim. hankinnan tapahtuessa lähellä kauden päättymispäivää, sen kirjanpito-käsittelyä ei välttämättä saada valmiiksi kyseisen raportointikauden loppuun mennessä. Tällöin Relais esittää tilinpäätöksessään hankinnasta alustavat määrät niistä eristä, joiden kirjanpito-käsittely on kesken. Tarvittaessa konserni oikaisee myöhemmin takautuvasti kirjattuja alustavia määriä tarkastelujaksolla, joka on enintään 12 kuukautta hankinta-ajankohdasta lukien. Oikaisut voivat johtua esim. hankinta-ajankohtana vallinneista tosiseikoista ja olosuhteista saaduista uusista tiedoista. Lisätietoja liikearvon kirjanpito-käsittelystä, ml. arvonalentumistestaus, on esitetty liitetiedossa 13 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo sekä yhdistely-periaatteista liitetiedossa 1.5. Konsernitilinpäätöksen yhdistelyperiaatteet. Kilpailukieltosopimusten arvostaminen perustuu kilpailukieltosopimusten ansiosta säästettyjen katteiden määrään.

Relais käytti seuraavia arvostamismenetelmiä tunnistettujen aineettomien hyödykkeiden käypien arvojen määrittämiseen:

Asiakkaisiin perustuvat aineettomat hyödykkeet (asiakassuhteet) — residuaalikassavirtamenetelmä (multi-period excess earnings method): menetelmää sovellettaessa otetaan huomioon asiakassuhteista kertyvien arvioitujen vastaisten nettorahavirtojen nykyarvo, jättämällä pois ko. rahavirtoihin myötävaikuttavien omaisuuserien (contributory assets) rahavirrat.

Markkinoihin liittyvät aineettomat hyödykkeet (tuote- tai tavaramerkki) ja teknologiaan perustuvat aineettomat hyödykkeet (verkkokauppaan liittyvät omaisuuserät) — rojalteisäätömenetelmä (relief-from-royalty method): menetelmää sovellettaessa otetaan huomioon ennakoidut diskontatut arvioidut rojaltimaksut, joilta Relais arvioi välttyvänsä hankkimiansa markkinoihin liittyvien omaisuuserien tai teknologian myötä.

Näiden omaisuuserien poistoajat ovat 5-7 vuotta, katso tarkemmin liitetieto 13 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo.

Vaihto-omaisuuden käyvät arvot saadaan yleensä arvioimalla valmiiden tuotteiden nettorealisointiarvo kirjanpitoarvon ja myyntimarginaalin avulla.

Hankintoihin liittyvät kertaluonteisesti määritetyt käyvät arvot on luokiteltu tasolle 3, perustuen arvostamisessa käytettyihin syöttötietoihin (käyvän arvon hierarkia on esitetty liitetiedossa 1.7 Käypien arvojen määrittäminen).

Konsernin vuonna 2020 toteuttamaan SEC Scandinavia A/S:n hankintaan liittyy myynti- ja osto-optiojärjestely, joka koskee tytäryhtiön määräysvallattomien omistajien hallussa olevia osakkeita. Järjestelyssä myyjä antaa ostajalle osto-option osakkeisiin, ja ostaja antaa myyjälle myyntioption samoihin osakkeisiin. Relais on käsitellyt tämän option rahoitusvelkana, ja siten hankittu yhtiö on yhdistelty täysin hankinta-ajankohdasta lähtien.

Relais kirjaa kaikki hankintaan liittyvät menot, kuten asiantuntijapalkkiot, kuluiksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseenlaskusta aiheutuvia menoja. Hankintaan liittyvät menot sisältyvät erään Liiketoiminnan muut kulut.

Kirjanpidolliset johdon harkintaan perustuvat ratkaisut, arviot ja oletukset

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja velat arvostetaan käypään arvoon. Hankittujen varojen käypien arvojen määrittäminen perustuu vastaavanlaisten omaisuuserien markkina-arvoon (aineelliset hyödykkeet), arvioituihin vastaisiin rahavirtoihin (aineettomat hyödykkeet) ja arvioihin valmiiden tuotteiden nettorealisointiarvosta kirjanpitoarvon ja myyntimarginaalin avulla (vaihto-omaisuus). Kilpailukieltosopimusten arvostuksessa on edellä mainittujen oletusten lisäksi tehty oletuksia ja arvioita mahdollisen kilpailun vaikutuksesta Relaisin liiketoimintaan. Sen hetkiseen jälleenhankinta-arvoon, odotettavissa oleviin rahavirtoihin tai arvioituun myyntihintaan perustuva arvostaminen edellyttää johdolta harkinnan ja oletusten käyttämistä. Johto uskoo, että käytetyt arviot ja oletukset ovat riittävän luotettavia käypien arvojen määrittämistä varten. Konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa määrittäessään hankittujen kohteiden varojen ja velkojen käypiä arvoja. Kauppahinnan kohdistuminen toisaalta aineettomiin hyödykkeisiin sekä liikearvoon vaikuttaa konsernin tuloksiin seuraavilla kausilla, koska aineettomista hyödykkeistä kirjataan poistot, kun taas liikearvosta ei kirjata poistoja. Suoritettavaan kauppahintaan sisältyvän ehdollisen vastikkeen käypä arvo on arvioitu odotettavissa olevien rahavirtojen nykyarvon perusteella. Lopullinen kauppahinta saattaa toteutua erisuuruisena kuin johto on arvioinut.

3.1 Vuoden 2021 hankinnat

Relaisin uusi vuonna 2021 tarkennettu strategia pohjautuu edelleen yrityskaupoin tapahtuvaan vahvan kasvun ja markkinan keskiarvoa nopeamman orgaanisen kasvun yhdistelmään. Relaisin tavoitteena on selkeästi kiihdyttää ja vahvistaa yritysostotoimintaansa. Samalla konserni laajentaa yritysostojensa potentiaalista kohdemarkkinaa kattamaan valikoidusti koko liikkumiseen liittyvä jälkimarkkina ja siihen liittyvät palvelut, pääpainon ollessa edelleen ajoneuvojen pohjoismaisessa jälkimarkkinassa.

Relais teki viisi yrityshankintaa vuonna 2021. Alla on esitetty hankintojen yhteenvedot taulukossa, josta ilmenevät siirretyt vastikkeet sekä hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen kirjatut määrät hankinta-ajankohtina. Mikäli nämä hankinnat olisivat tapahtuneet 1.1.2021, johdon arvion mukaan konsernin liikevaihto olisi ollut 267 053 tuhatta euroa ja konsernin tilikauden tulos 15 133 tuhatta euroa 31.12.2021 päättyneellä tilikaudella. Kirjatut liikearvot eivät ole vähennyskelpoisia verotuksessa. Relais arvioi hankittujen myyntisaamisten sopimukseen perustuvan bruttomäärän vastaavan niiden käypää arvoa kaikissa hankinnoissa.

1 000 euroa	Liitetieto	Strands	Raskone	Lumise	STS	Trucknik	Yhteensä
Hankinta-ajankohta		11.1.	29.1.	31.3.	14.10.	16.12.	
Hankittu osuus		100%	100%	100%	100%	100%	
Kotipaikka		Ruotsi	Suomi	Suomi	Ruotsi	Ruotsi	
Yhdistelty konsernitilinpäätökseen lähtien		1.1.	1.2.	1.4.	1.11.	1.12.	
Myyntituotot hankinta-ajankohdasta 31.12.2021 saakka		22,296	55,839	11,083	4,199	901	94,318
Voitto / tappio hankinta-ajankohdasta 31.12.2021 saakka		2,964	2,234	726	(155)	92	5,861
<u>Luovutettu vastike</u>							
Käteinen raha	20	15,805	29,797	3,124	9,217	1,379	59,322
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	19.1	5,580	1,052	7,664	-	-	14,296
Ehdollinen vastike	20.1, 22.5	1,533	-	-	2,033	591	4,157
Kilpailukieltosopimus		(704)	(1,144)	(233)	(263)	-	(2,344)
Luovutettu kokonaisvastike		22,213	29,705	10,555	10,987	1,970	75,430
<u>Hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat</u>							
Asiakkaisiin perustuvat aineettomat hyödykkeet	13	3,250	2,636	-	1,006	296	7,188
Markkinoihin liittyvät aineettomat hyödykkeet	13	789	3,069	470	-	-	4,328
Teknologiaan perustuvat aineettomat hyödykkeet	13	-	-	505	-	-	505
Muut aineettomat hyödykkeet		-	680	84	128	-	892
Rakennukset ja maa-alueet		-	-	-	35	-	35
Koneet ja kalusto		78	1,792	134	653	87	2,744
Käyttöoikeusomaisuuserät		178	28,329	207	3,504	247	32,465
Vaihto-omaisuus		4,473	5,179	2,955	1,714	851	15,172
Myyntisaamiset ja muut saamiset		2,259	6,570	801	4,474	335	14,440
Rahavarat		1,475	3,706	1,139	38	267	6,625
Pitkäaikaiset velat		-	(1,200)	(662)	-	-	(1,862)
Laskennalliset verovelat		(1,559)	(1,370)	(219)	(262)	(116)	(3,526)
Varaukset		-	-	(1)	-	-	(1)
Vuokrasopimusvelat		(178)	(28,329)	(207)	(3,504)	(247)	(32,465)
Ostovelat ja muut velat		(2,728)	(12,946)	(2,081)	(4,797)	(864)	(23,416)
Hankittu yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä		8,037	8,117	3,125	2,991	856	23,126
Liikearvo	13	14,176	21,588	7,430	7,997	1,114	52,305
Hankintaan liittyvät menot		142	867	313	237	14	1,573
Käteisvastike		(15,805)	(29,797)	(3,124)	(9,217)	(1,379)	(59,322)
Vähennettynä hankituilla rahavaroilla		1,475	3,706	1,139	38	267	6,625
Maksetut rahavirrat, netto - investointien rahavirrat		(14,330)	(26,091)	(1,985)	(9,179)	(1,112)	(52,697)

Kaikki yrityshankinnat, pois lukien Trucknik Reservdelar AB:n yrityshankinta, sisälsivät kauppakirjaan sisällytetyn kilpailukieltosopimuksen, jotka on käsitelty hankinnasta erillisenä transaktiona, koska kilpailukieltosopimus ei sisällynyt kyseisten yritysten hankintuihin varoihin. Tämän vuoksi hankintojen vastikkeista on vähennetty 2 344 tuhatta euroa ja ne käsitellään erillisenä aineettomana hyödykkeenä Relaisin taseessa. Kilpailukieltosopimusten voimassaoloaika on 24-36 kuukautta riippuen yrityshankinnasta.

Strands

Vuonna 2002 perustettu Strands Group AB ("Strands") on yksi nopeimmin kasvavista ajoneuvojen jälkimarkkinoiden valaisin- ja lisävarustelutuotemerkeistä Euroopassa. Hankinta laajentaa merkittävästi Relaisin omien valaisintuotteiden ja -tuotemerkkien valikoimaa. Lisäksi hankinta avaa konsernille uusia markkinoita Euroopassa ja muualla.

Strandsin hankinnasta vastikkeena luovutettujen Relaisin osakkeiden käypä arvo, 5 580 tuhatta euroa, perustui osakkeiden lukumäärään, 388 851 osaketta, ja Relaisin osakkeen hintaan hankinta-ajankohtana (11.1.2021 osakkeen päätöskurssi 14,35 euroa).

Myyjät ovat myös oikeutettuja lisäkauppahintaerään vuonna 2022 edellyttäen, että osapuolten sopimat taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Ehdollinen vastike perustuu yrityskauppasopimuksessa määritellyyn Strandsin EBITA-tunnuslukuun vuonna 2022 ja odotetaan maksettavan keväällä 2023. Myyjät voivat valita, maksetaanko lisäkauppahinta rahana tai muuttuvana määränä Relaisin osakkeita. Hankitut yksilöitävissä olevat varat sisältävät asiakassuhteet sekä tuotemerkin, jotka on kirjattu erillään liikearvosta. Vaihto-omaisuuteen on tehty käyvän arvon kohdistus. Liikearvo johtuu pääasiassa ammattitaitoisesta henkilöstöstä ja vahvoista markkina-asetuksista. Strandsin kauppasopimus sisältää myös oikeuden osto-option hankkia myyjän omistamat osakkeet Scandinavian Car Styling AB:ssa ja Lastbilsprylar i Hudiksvall AB:ssa.

Raskone

Raskone Oy ("Raskone") on Suomen suurin valtakunnallinen hyötyajoneuvojen monimerkkihulolto- ja korjaamoketju, jolla on yhteensä 19 korjaamoa ympäri Suomea. Raskoneen hyötyajoneuvojen huolto- ja korjausliiketoiminta luo Relaisin kasvulle uuden tukijalan ja samalla Relais siirtyä askeleen lähemmäksi hyötyajoneuvotoimijoita / asiakkaita. Keskeisiin hyötyihin sisältyvät myös mahdollisuudet mittakaavaetuihin varaosahankintojen optimoinnin myötä.

Raskoneen hankinnasta vastikkeena luovutettujen Relaisin osakkeiden käypä arvo, 1 051 tuhatta euroa, perustuu osakkeiden lukumäärään 67 423 osaketta ja Relaisin osakkeen hintaan hankinta-ajankohtana (29.1.2021 osakkeen päätöskurssi 15,6 euroa).

Hankitut yksilöitävissä olevat varat sisältävät asiakassuhteet sekä tuotemerkin, jotka on kirjattu erillään liikearvosta. Liikearvo johtuu pääasiassa ammattitaitoisesta henkilöstöstä ja vahvoista markkina-asetuksista.

Lumise ja Optisell

Lumise on yksi Euroopan johtavista ajoneuvojen ja työkoneiden valaisinratkaisuihin erikoistuneista verkkokauppa-toimijoista. Hankintaan sisältyi hankintayhtiö Optisell Oy (yhdessä "Lumise"). Lumisella on Ruotsissa tytäryhtiö Design by Scandinavian Metal AB, joka kehittää verkkokaupan ohella ajoneuvojen mallikohtaisia lisävalosarjoja. Hankinta luo merkittävästi vahvemman digitaalisen kanavan konsernille ja toimii Relaisin valaisinliiketoimintaan liittyvien omien tuotemerkkien kasvun kiihdyttäjänä. Yritystoston myötä Relais kykenee vauhdittamaan kasvuaan hyödyntämällä digitalisaatio-, verkkokaupparatkaisu- ja data-analytiikka-kyvykkyyttä.

Lumisen hankinnasta vastikkeena luovutettujen Relaisin osakkeiden käypä arvo, 7 664 tuhatta euroa, perustuu osakkeiden lukumäärään, 430 559 osaketta, ja Relaisin osakkeen hintaan hankinta-ajankohtana (31.3.2021 osakkeen päätöskurssi 17,8 euroa).

Myyjät ovat myös oikeutettuja enintään 1,31 miljoonan euron suuruiseen lisämaksuun vuonna 2022 edellyttäen, että osapuolten sopimat taloudelliset ja operatiiviset tavoitteet saavutetaan. Tätä järjestelyä pidetään liiketoimintojen yhdistämisestä erillisenä liiketoimena, ja näin ollen se käsitellään kirjanpidossa erillään liiketoimintojen yhdistämisestä yhdistämisen jälkeisinä palveluina (palkkaeränä). Hankitut yksilöitävissä olevat varat sisältävät asiakastuotemerkin sekä teknologiaan perustuvia aineettomia hyödykkeitä, jotka on kirjattu erillään liikearvosta. Vaihto-omaisuuteen on tehty käyvän arvon kohdistus. Liikearvo johtuu pääasiassa ammattitaitoisesta henkilöstöstä ja vahvoista markkina-asetuksista.

STS

STS Sydhamns Trailer Service AB ("STS") on Ruotsin suurin riippumaton valtakunnallinen raskaiden ja kevyiden hyötyajoneuvojen korjaamo- ja huoltoketju. STS tukee asiakkaitaan valtakunnallisella kattavuudella etelän Malmöstä pohjoisen Luulajaan 15:lla täyden palvelun korjaamolla. Hankinta vahvistaa edelleen Relaisin asemaa strategisesti tärkeillä hyötyajoneuvojen jälkimarkkinoilla Pohjoismaissa. Se myös mahdollistaa merkittävät synergiahyödyt erityisesti varaosahankinnoissa sekä luo ristiinmyyntimahdollisuuksia Relaisin omille valaistus- ja laitetuotteille Ruotsissa.

Kauppasopimukseen sisältyy myös myyjien oikeus enintään 2,2 miljoonan euron ehdolliseen vastikkeeseen, joka riippuu STS:n tilikauden 2021 tuloksesta. Hankitut yksilöitävissä olevat varat sisältävät asiakassuhteita, jotka on kirjattu erillään liikearvosta. Liikearvo johtuu pääasiassa ammattitaitoisesta henkilöstöstä ja vahvoista markkina-asemista.

Trucknik

Vuonna 2013 perustettu Trucknik Reservdelar AB ("Trucknik") on raskaiden hyötyajoneuvojen varaosiin ja tarvikkeisiin erikoistunut tukkuliike. Trucknikilla on myyntikonttori ja varasto Skellefteåssa Ruotsissa. Hankitut yksilöitävissä olevat varat sisältävät asiakassuhteita, jotka on kirjattu erillään liikearvosta. Hankinnasta kirjattu liikearvo johtuu pääasiassa ammattitaitoisesta henkilöstöstä.

Myyjät ovat myös oikeutettuja lisäkauppahintaerään vuonna 2022 edellyttäen, että osapuolten sopimat taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Ehdollinen vastike perustuu pääasiassa yhtiön yrityskauppasopimuksessa määriteltyyn EBITA-tunnuslukuun vuonna 2021.

3.2 Vuoden 2020 hankinnat

Relais teki kolme yrityshankintaa vuonna 2020. Alla on esitetty hankintojen yhteenvedot taulukossa, josta ilmenevät siirretyt vastikkeet sekä hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen kirjatut määrät hankinta-ajankohtina. Mikäli nämä hankinnat olisivat tapahtuneet 1.1.2020, johdon arvion mukaan konsernin liikevaihto olisi ollut 132 687 tuhatta euroa ja konsernin tilikauden tulos 13 397 tuhatta euroa 31.12.2020 päättyneellä tilikaudella. Kirjatut liikearvot eivät ole vähennyskelpoisia verotuksessa. Relais arvioi hankittujen myyntisaamisten sopimukseen perustuvan bruttomäärän vastaavan niiden käypää arvoa.

1 000 euroa	Liitetieto	SEC	TD	HB	Total
Hankinta-ajankohta		16.1.	6.2.	30.9.	
Hankittu osuus		70%	95.25%	100%	
Kotipaikka		Tanska	Ruotsi	Ruotsi	
Yhdistelty konsernitilinpäätökseen lähtien		1.1.	1.2.	1.10.	
Myyntituotot hankinta-ajankohdasta 31.12.2020 saakka		2,080	8,474	182	10,736
Voitto / tappio hankinta-ajankohdasta 31.12.2020 saakka		93	886	(82)	897
<u>Luovutettu vastike</u>					
Käteinen raha	20	802	8,612	970	10,384
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	19.1	-	5,219	-	5,219
Lunastusvelvoite	20.1	344	-	-	344
Kilpailukieltosopimus		-	(468)	-	(468)
Luovutettu kokonaisvastike		1,145	13,364	970	15,479
<u>Hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat</u>					
Asiakkaisiin perustuvat aineettomat hyödykkeet	13	209	2,255	146	2,610
Rakennukset ja maa-alueet		122	-	-	122
Koneet ja kalusto		-	42	9	51
Käyttöoikeusomaisuuserät		79	1,362	-	1,441
Muut sijoitukset		-	720	-	720
Vaihto-omaisuus		443	2,281	205	2,929
Myyntisaamiset ja muut saamiset		557	530	156	1,243
Rahavarat		0	1,040	117	1,157
Pitkäaikaiset velat		(8)	-	-	(8)
Laskennalliset verovelat		(46)	(1,073)	(30)	(1,149)
Vuokrasopimusvelat		(79)	(1,362)	(9)	(1,450)
Ostovelat ja muut velat		(892)	(910)	(458)	(2,260)
Hankittu yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä		385	4,885	136	5,406
Määräysvallattomien omistajien osuus		-	(432)	-	(432)
Liikearvo	13	760	8,047	834	9,641
Hankintaan liittyvät menot		74	78	15	167
Käteisvastike		(802)	(8,612)	(970)	(10,384)
Vähennettynä hankituilla rahavaroilla		-	1,040	117	1,157
Maksetut rahavirrat, netto - investointien rahavirrat		(802)	(7,572)	(853)	(9,227)

Tunga Delarin hankinta sisälsi kauppakirjaan sisällytetyn kilpailukieltosopimuksen, joka on käsitelty hankinnasta erillisenä transaktion, koska kilpailukieltosopimus ei sisällynyt hankittuihin varoihin. Tämän vuoksi hankintahinnasta on vähennetty 468 tuhatta euroa ja se käsitellään erillisenä aineettomana hyödykkeenä Relaisin taseessa.

SEC

Vuonna 1991 perustettu SEC Scandinavia A/S ("SEC") on hyötyajoneuvojen lisä- ja työvaloihin, virranhallintajärjestelmiin sekä ajoneuvojen kamerajärjestelmiin erikoistunut tukkuliike. Yrityskauppa vahvistaa Relaisin tuoteportfoliota ja ajoneuvovalojen erikoisosaamista sekä lisää konsernin ristiinmyyntimahdollisuuksia

Sopimukseen sisältyy 1.1.-30.6.2022 voimassa oleva molemminpuolinen osto- ja myyntioptio, joka koskee SEC:n 30 %:n määräysvallattomien omistajien osuutta. Siten määräysvallattomien omistajien osuuden erottamisen sijaan hankinta-ajankohtana on kirjattu 344 tuhannen euron rahoitusvelka. Lopullinen vastike perustuu kohteen tilikauden 2021 käyttökatteeseen (EBITDA). Hankitut yksilöitävissä olevat varat sisältävät asiakassuhteita, jotka on kirjattu erillään liikearvosta. Hankinnasta kirjattu liikearvo johtuu pääasiassa ammattitaitoisesta henkilöstöstä.

TD

TD Tunga Delar Sverige AB ("TD", "Tunga Delar") on Ruotsissa toimiva valtakunnallinen tukkuliike, joka on erikoistunut raskaiden hyötyajoneuvojen varaosiin ja varusteisiin. Yrityskauppa vahvistaa Relaisin asemaa raskaiden hyötyajoneuvojen ja linja-autojen varusteiden ja varaosien riippumattomana maahantuojana sekä teknisenä tukkuliikkeenä Ruotsissa.

TD:n hankinnasta vastikkeena luovutettujen Relaisin osakkeiden käypä arvo, 5 219 tuhatta euroa, perustuu osakkeiden lukumäärään, 606 250 osaketta, ja Relaisin osakkeen hintaan hankinta-ajankohtana.

Osapuolet ovat sopineet järjestelystä, jonka mukaan Relais maksaa ehdollisen vastikkeen, mikäli osapuolten sopimat tietyt taloudelliset tavoitteet saavutetaan vuoden 2022 loppuun mennessä.

Kaupan yhteydessä Relaisille on annettu optio-oikeus hankkia loput määräysvallattomien omistajien osakkeet maaliskuun 2022. Koska Relaisilla ei ole velvoitetta hankkia osakkeita myyjiltä, Relais on erottanut määräysvallattomien omistajien osuuden hankituista varoista ja veloista.

Hankitut yksilöitävissä olevat varat sisältävät asiakassuhteita, jotka on kirjattu erillään liikearvosta. Vaihto-omaisuuteen on tehty käyvän arvon kohdistus. Liikearvo johtuu pääasiassa ammattitaitoisesta henkilöstöstä ja vahvoista markkina-asemista.

HB

Helsingborgs Bildelsbutik AB ("Helsingborg", "HB") on ajoneuvojen varaosiin ja tarvikkeisiin erikoistunut tukkuliike. Hankitut yksilöitävissä olevat varat sisältävät asiakassuhteita, jotka on kirjattu erillään liikearvosta. Hankinnasta kirjattu liikearvo johtuu pääasiassa ammattitaitoisesta henkilöstöstä.

4 Liikevaihto

Relaisin liiketoiminta kattaa henkilö- ja hyötyajoneuvojen lisävarusteet, varaosat sekä korjaamo- ja huoltotoiminnot Pohjoismaissa ja Baltian maissa. Relais-konsernin myyntituotot kertyvät ajoneuvojen valaistustuotteiden, varusteiden ja varaosien myynnistä sekä hyötyajoneuvojen korjaamo- ja huoltotoiminnoista. Konserni palvelee laajaa jälleenmyyjäasiakaskuntaa Startax-konseptin alla Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Baltian maissa sekä Awimex, AB Reservdelar, Huzells, STS Sydhammens Trailer Service ja TD Tunga Delar -konseptin mukaisesti Ruotsissa. Tanskassa asiakkaita palvelee SEC Scandinavia. Konsernin korjaamo- ja huoltotoiminnot ovat käytännössä käynnistyneet vuonna 2021 Raskone-hankinnan (helmikuu 2021) ja STS Sydhammens Trailer Service (STS) -hankinnan myötä (marraskuu 2021). Raskone on Suomen suurin valtakunnallinen hyötyajoneuvojen, kuten kuten kuorma-autojen, pakettiautojen, perävaunujen ja työkonien, monimerkkihoidon- ja korjaamoketju. STS on Ruotsin suurin riippumaton valtakunnallinen raskaiden ja kevyiden hyötyajoneuvojen korjaamo- ja huoltoketju.

Konsernin liikevaihto muodostuu seuraavista tulovirroista: tukkukauppa, verkkokauppa ja korjaamo- ja huoltotoiminnot. Tukkukauppasopimuksista tunnistetut suoritevelvoitteet koostuvat myytävistä tavaroista. Verkkokaupassa suoritevelvoitteet ovat asiakkaiden verkkokaupan kautta tilaamat tavarat. Korjaamo- ja huoltotoimintojen suoritevelvoitteet koostuvat korjaus- ja huoltopalveluista. Tukku- ja verkkokaupassa tavaroiden toimitus asiakkaalle katsotaan osaksi asiakaslupauksen täyttämistä eikä se ole erillinen suoritusvelvoite, sillä määräysvalta tavaroihin siirtyy asiakkaalle, kun ne on toimitettu. Transaktiohintaa perustuu yleensä joko hintaluetteloon tai sopimukseen sekä sovellettaviin sopimus-ehtoihin. Relais-konserniin kuuluvilla yhtiöillä on erilaisia alennuksia ja bonuksia (muuttuvat vastikkeet) liittyviä käytäntöjä, ml. volyymiperusteiset ja kiinteät alennukset sekä bonukset.

Myyntituotot kirjataan, kun asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen mukaiset suoritevelvoitteet on täytetty, ja sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon Relais odottaa olevansa oikeutettu kyseisiin tavaroita ja/tai palveluja vastaan. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun määräysvalta tavaroihin siirtyy, mikä tapahtuu yleensä silloin, kun tavara toimitetaan asiakkaalle. Konsernin tuottamista korjaus- ja huoltopalveluista saadut tuotot ovat yleensä luonteeltaan lyhytaikaisia, ja nämä tuotot kirjataan sitä mukaa, kun palvelua tuotetaan. Myyntituotot kirjataan alennuksilla, arvioiduilla palautusvähennyksillä ja veroilla vähennettyinä. Sopimuksiin sisältyvät muuttuvat vastikkeet arvioidaan ja sisällytetään liikevaihtoon vain siihen määrään kuin on erittäin todennäköistä, että merkittävää peruutusta kertyneiden myyntituottojen määrään ei jouduta myöhemmin tekemään. Muuttuvan vastikkeen määrä arvioidaan jokaisena raportointikauden lopussa.

Konsernin maksuehdot vaihtelevat jossain määrin maantieteellisesti ja eri liiketoiminta-alueilla, mutta annettu maksuaika on kuitenkin aina selvästi alle vuoden. Maksuehdot vaihtelevat 20 ja 90 päivän välillä. Näin ollen merkittäviä rahoituskomponentteja ei synny.

Asiakkaat voivat palauttaa vialliset tuotteet takuuajan kuluessa. Aiempina vuosina viallisiin tuotteisiin liittyvät takuumenot ja toimittajilta saadut korvaukset eivät ole olleet olennaisia konsernin kannalta.

Relais kirjaa palautusvelan tuotteista, joihin liittyy palautusoikeus ja jotka asiakkaiden odotetaan palauttavan, sekä tietyistä palautettavista varaosista, jotka ovat uudelleenkäytettävissä (runkopantti). Palautusten aiheuttama vähennys liikevaihtoon ja myytyjen tuotteiden hankintamenoihin perustuu nykyisiin myyntimääriin ja Relaisin aiempaan palautuksia koskevaan kokemukseen. Kun edellä mainittu palautettava varaosa myydään, Relais veloittaa asiakkaalta siitä runkopantin. Jos asiakas palauttaa kyseisen varaosan, konserni palauttaa alkuperäisen varaosan myynnin yhteydessä perityn runkopantin.

4.1 Liikevaihdon erittely

Konsernin liikevaihto on eritelty alla tuoteryhmittäin ja maantieteellisten alueiden mukaan perustuen asiakkaiden sijaintiin.

1 000 euroa	2021		2020	
Laitteet	33,222	14 %	24,949	19 %
Ajoneuvovalaisimet	61,892	26 %	29,890	23 %
Varaosat	80,062	34 %	71,837	56 %
Korjaamo- ja huoltotoiminnot	60,039	25 %	198	0 %
Muut	2,616	1 %	2,105	2 %
Yhteensä	237,830	100 %	128,978	100 %
Suomi	123,475	52 %	53,698	42 %
Ruotsi	88,262	37 %	63,773	49 %
Viro	4,796	2 %	3,561	3 %
Norja	6,412	3 %	3,207	2 %
Muut maat	14,885	6 %	4,738	4 %
Yhteensä	237,830	100 %	128,978	100 %

Konsernilla ei ole merkittäviä sopimukseen perustuvia omaisuuseriä, sillä yleensä Relaisilla on tavarantoimituksen tapahtuessa ehdoton oikeus vastikkeeseen ja se kirjaa saamisen. Konserni on kirjannut velan liittyen tuotteisiin, joihin liittyy palautusoikeus ja jotka asiakkaiden odotetaan palauttavan, sekä tiettyihin palautettaviin varaosiin, jotka ovat uudelleenkäytettävissä (runkopantti). Relais sisällyttää palautettaviin tuotteisiin ja varaosiin liittyvän velan tase-erään Ostovelat ja muut velat, ja palautettaviin tuotteisiin sekä varaosiin liittyvän omaisuuserän tase-erään Myyntisaamiset ja muut saamiset.

1 000 euroa	31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
Omaisuuserä, palautettavat tuotteet ja varaosat	1,435	1,342	1,380
Palautusvelka, palautettavat tuotteet ja varaosat	(1,813)	(1,724)	(1,765)

Myyntisaamisten sekä niihin liittyvien luottotappioiden kirjanpito käsittely on kuvattu liitetiedoissa 17 Rahoitusvarat sekä 22.4 Luottoriski.

5 Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyvät muut kuin Relaisin varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutusvoitot.

5.1 Liiketoiminnan muiden tuottojen erittely

1 000 euroa	2021	2020
Vuokratuotot	1,385	382
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	123	-
Muut tuotot	1,565	658
Yhteensä	3,074	1,040

6 Materiaalit ja palvelut

Myytyjen tuotteiden hankintameno määritetään ostomenojen perusteella, joita oikaistaan erällä Vaihto-omaisuuden muutos. Ostokulut sisältävät niihin liittyvät realisoituneet ja realisoitumattomat kurssierot, katso liitetieto 1.8 Liikevoitto.

6.1 Materiaali- ja palvelukulujen erittely

1 000 euroa	2021	2020
Ostokulut	(140,506)	(81,271)
Vaihto-omaisuuden muutos	9,198	(3,171)
Ulkopuoliset palvelut	(6,934)	(19)
Yhteensä	(138,242)	(84,460)

Ostokulujen kasvu vuonna 2021 johtui tehdyistä yrityshankinnoista, katso liitetieto 3 Liiketoimintojen yhdistämiset. Päättäneellä tilikaudella tytäryhtiöt aikaistivat ja kasvattivat merkittävästi eri tuotelinjojen, erityisesti ajoneuvovalojen, hankintojaan varmistaakseen tuotesaatavuutta ja toimituskykyään loppuvuoden aikana.

7 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Konsernituloslaskelman erä Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut sisältää kulut lyhytaikaisista työsuhde-etuuksista, työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista (eläke-etuudet) ja osakeperusteisista maksuista (synteettisiä optioita). Relaisilla ei ollut muita pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia eikä työsuhteen päättämiseen liittyviä etuuksia 2021-2020.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sekä työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät palkat, palkkiot sekä luontaisedut, vuosilomat ja bonukset. Ne kirjataan sille kaudelle, jolla työntekijät suorittavat kyseisen työn.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet maksetaan saajilleen työsuhteen päättymisen jälkeen. Konsernissa nämä etuudet koostuvat eläkkeistä. Relaisin eläkejärjestelyt on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jossa Relais maksaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle, eikä Relaisilla ole oikeudellisia tai tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, jos maksujen saajataholla ei ole riittävästi varoja kaikkien eläke-etuuksien maksamiseen. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia järjestelyjä. Relais kirjaa suoritettavat maksut kuluksi niille kausille, jolloin kyseiset palvelut suoritetaan.

Konserni on tunnistanut Norjassa etuuspohjaisen järjestelyn, jota Relais pitää konsernin kannalta merkityksettömänä. Ruotsissa Relais osallistuu etuuspohjaiseen järjestelyyn vakuutusyhtiö Alecassa. Järjestelyn ylläpitäjiltä ei kuitenkaan ole saatu riittävästi tietoa työnantajakohtaisten velvoitteiden ja varojen laskemiseen, minkä vuoksi tämä järjestely on käsitelty maksupohjaisena järjestelynä konsernitilinpäätöksessä.

Osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinohjelma

Relais Group Oyj:n hallitus päätti helmikuussa 2021 uuden osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinohjelman perustamisesta yhtiön johdolle. Ohjelman tavoitteena on yhdenmukaistaa Relais Groupin johdon intressit yhtiön osakkeenomistajien intressien kanssa ja siten edistää omistaja-arvon kasvattamista pitkällä aikavälillä sekä palkita ja sitouttaa yhtiön johtoa. Ohjelmaan on oikeutettu osallistumaan enintään 15 henkilöä, ml. konsernin johtoryhmän jäsenet.

Relais myönsi synteettisiä optioita avainhenkilöilleen maaliskuussa 2021. Optiot on myönnetty vastikkeetta ja ne oikeuttavat saajansa käteismaksuun selvityspäivänä ohjelmaan sisältyvien kannustinyksiköiden arvon perusteella. Ohjelman ehtona on palvelun suorittamista koskeva ehto, eli työssäoloehto (2021A-optiot vuoteen 2023, 2021B-optiot vuoteen 2024 ja 2021C-optiot vuoteen 2025). Optiot arvostetaan käypään arvoon Black-Scholes -hinnoittelumallilla niiden myöntämisaikana ja kirjataan kuluksi (sekä pitkäaikaiseksi velaksi) tulosvaikutteisesti oikeuden syntymisajanjakson kuluessa erään Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut. Kyseinen velka arvostetaan uudelleen vuosineljänneksittäin, ja tästä johtuva muutos kirjataan myös em. erään. Suoritettavien kannustinyksiköiden määrä on yhteensä enintään 258 000 yksikköä. Kunkin kannustinyksikön arvo on kytketty Relais Group Oyj:n osakkeen arvon kehitykseen ohjelman aikana. Ansaistu palkkio merkitsee bruttopalkkiota, josta vähennetään soveltuva ennakonpidätys.

Osallistujille annettavat kannustinyksiköt jaetaan kolmeen erilliseen erään. Näiden kolmen erän nojalla mahdollisesti maksettavat palkkiot maksetaan vuosien 2023, 2024 ja 2025 ensimmäisen puoliskon aikana. Jokaisen kannustinyksikön lähtökurssi kussakin kolmessa kannustinyksikköerässä on Relais Group Oyj:n osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi viimeisten 16.3.2021 edeltävien 25 kaupankäyntipäivän jaksolla Nasdaq Helsinki Oy:n First North Growth Market Finland -markkinapaikalla ylläpidetyssä kaupankäynnissä. Maksettavan palkkion arvoa on rajoitettu emoyhtiön osakekurssin kehitykseen kytketyllä enimmäisarvolla.

Konsernin aiempien osakeoptio-ohjelmien ansaintakausi päättyi ennen IFRS-standardeihin siirtymispäivää 1.1.2020, eikä näistä optioista siten ole kirjattu enää kuluja. Katso kyseisistä osakemerkinnöistä liitetieto 19.3 Optioperusteiset palkitsemisohjelmat.

7.1 Tulosvaikutteisesti kirjatut kulut

1 000 euroa	2021	2020
Palkat ja palkkiot	(36,399)	(12,876)
Eläkekulut	(5,119)	(1,538)
Muut henkilösivukulut	(4,777)	(2,231)
Osakeperusteinen kannustinjärjestely (synteettiset optiot)	(650)	-
Yhteensä	(46,945)	(16,645)
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin tilikaudella	812	290

Työsuhde-etuuksista aiheutuvien kulujen sekä henkilökunnan lukumäärän kasvu vuonna 2021 johtui lähinnä tehdyistä yrityshankinnoista, katso liitetieto 3 Liiketoimintojen yhdistämiset.

Tiedot konsernin johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkitsemisesta on esitetty liitetiedossa 25 Lähipiiritapahtumat.

7.2 Osakeperusteiset maksut

Synteettisten optioiden käypien arvojen määrittämisessä käytettyjen tärkeimpien syöttötietojen vaihteluväli oli seuraava:

	31.12.2021
Osakkeen hinta arvostuspäivänä	26.3
Odotettu volatiliteetti	40 %
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	1.25-3.25
Synteettisen option käypä arvo, euroa	8.11-10.87
Ulkona olevat synteettiset optiot yhteensä, kappaletta	258,000
Synteettisistä optioista aiheutuvan velan kirjanpitoarvo yhteensä, tuhatta euroa	650

Odotettu volatiliteetti perustuu emoyhtiön osakekurssin aiemmin toteutuneeseen volatiliteettiin.

Ohjelman enimmäispalkkio, joka maksetaan 64,24 euron osakekurssilla, on rajattu n. 8,4 miljoonaan euroon.

Osakkeen hinnan 31.12.2021 perusteella kokonaispalkkio olisi n. 2,6 miljoonaa euroa.

8 Poistot ja arvonalentumiset

8.1 Poistot ja arvonalentumiset hyödykeryhmittäin

1 000 euroa	2021	2020
Aineettomat hyödykkeet	(2,940)	(575)
Aineelliset hyödykkeet	(1,225)	(306)
Poistot yhteensä, omistetut omaisuuserät	(4,165)	(881)
Käyttöoikeusomaisuuserät (vuokratut hyödykkeet) ¹	(8,798)	(3,101)
Tuloslaskelman poistot ja arvonalentumiset yhteensä	(12,963)	(3,982)

¹ Poistot käyttöoikeusomaisuuseräluokittain on esitetty liitetiedossa 15.1 Tulos- ja rahavirtalaskelmassa esitetyt erät.

9 Liiketoiminnan muut kulut

Relaisin liiketoiminnan muut kulut sisältävät muut kuin myytyjen tuotteiden ja tuotettujen palvelujen hankintamenot, kuten:

- myynti-, markkinointi-, matka- ja tietojärjestelmäkulut
- odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset sekä toteutuneet luottotappiot (luottotappioiden kirjanpitokäsittely on kuvattu liitetiedossa 22.4 Luottoriski), ja
- aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustappiot.

9.1 Liiketoiminnan muiden kulujen erittely

1 000 euroa	2021	2020
Myynti- ja markkinointikulut	(2,222)	(527)
Hallintokulut	(5,456)	(2,068)
Tietojärjestelmäkulut	(2,327)	(1,323)
Muut kuluerät	(9,706)	(3,162)
Yhteensä	(19,712)	(7,081)

Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu vuonna 2021 johtui tehdyistä yrityshankinnoista, katso liitetieto 3 Liiketoimintojen yhdistämiset.

9.2 Tilintarkastajien palkkiot

1 000 euroa	2021	2020
Tilintarkastus	(376)	(132)
Palkkiot muista tilintarkastukseen liittyvistä toimeksiannoista	(14)	(6)
Veroneuvonta	(18)	-
Muut palvelut	(173)	(64)
Yhteensä	(581)	(202)

10 Rahoitustuotot ja -kulut

Relais kirjaa korkotuotot ja -kulut efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Konserni kirjaa kaikki korkomenot kuluiksi. Korkokulut, efektiivisen koron menetelmästä johtuva jaksotuserä, valuuttakurssivoitot ja -tappiot sekä mahdolliset taseesta poiskirjaamisesta johtuvat voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Relais kirjaa rahoitustuottoihin tai -kuluihin rahoitukseen liittyvät realisoituneet ja realisoitumattomat valuuttakurssierot.

Rahoitusvaroihin ja -velkoihin, ml. johdannaisiin, sovelletut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on esitetty liitetiedoissa 17 Rahoitusvarat, 20 Rahoitusvelat, 21 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot sekä 22 Rahoitusriskien hallinta.

10.1 Tulosvaikutteisesti kirjatut erät

1 000 euroa	2021	2020
<u>Rahoitustuotot</u>		
Valuuttakurssivoitot	1,155	2,015
Korkotuotot	67	57
Muut rahoitustuotot	0	164
Yhteensä	1,222	2,235
<u>Rahoituskulut</u>		
Valuuttakurssitappiot	(1,997)	(345)
Korkokulut - jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat ¹	(3,570)	(3,084)
Muut rahoituskulut	(228)	(424)
Yhteensä	(5,794)	(3,853)
Nettorahoituskulut	(4,572)	(1,617)

¹ Sisältää lainat rahoituslaitoksilta sekä vuokrasopimusvelat. Tilikaudella 2021 vuokrasopimusvelkojen korkokulut olivat yhteensä 1 205 (451) tuhatta euroa, katso myös liitetieto 15 Vuokrasopimukset.

11 Tuloverot

Tuloslaskelman kauden verokulu koostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta sekä laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta. Tuloverot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös tulovero kirjataan kyseisiin eriin.

Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero

Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavan tulon perusteella. Se määritetään kunkin maan verolainsäädännön ja voimassaolevan verokannan (tai tilinpäätöspäivään mennessä käytännössä hyväksytyn verokannan) perusteella niissä maissa, joissa Relais toimii ja sille syntyy verottavaa tuloa. Tätä veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla. Muut verot kuin tuloverot sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

Verotettava tulos yleensä eroaa konsernitilinpäätöksessä raportoidusta tuloksesta, koska jotkin tuotto- tai kuluerät saattavat olla verotettavia tai verotuksessa vähennyskelpoisia eri vuosina, tietyt tuottoerät eivät ole lainkaan verotettavia, tai tietyt kuluerät vähennyskelpoisia verotuksessa.

Laskennalliset verot

Yleensä laskennallinen vero kirjataan velkamenetelmää käyttäen:

- omaisuus- ja velkaerien tilinpäätöspäivän kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista, ja
- käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja käyttämättömistä verotukseen liittyvistä hyvityksistä.

Laskennallinen verovelka kirjataan taseeseen yleensä täysimääräisenä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta, tai omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaiканаan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Tytäryrityksiin tehdyistä sijoituksista kirjataan laskennallinen verovelka, paitsi milloin Relais pystyy määrittämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan, eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Siten Relais kirjaa laskennallisen verovelan vain täysin omistettujen tytäryhtiöiden suunnitellusta osingonjaosta johtuvan veron muodossa.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan Relais voi hyödyntää väliaikaisen eron. Konserni arvioi taseeseen merkittyjen laskennallisten verosaamisten määrän ja niiden hyödyntämisen uudelleen kunkin raportointikauden päättyessä. Jos Relais ei pidä kyseistä verohyötyä enää todennäköisenä, laskennallisen verosaamisen kirjanpitoarvosta kirjataan vähennys. Konserni arvioi myös taseeseen merkitsemättömät laskennalliset verosaamiset uudelleen kunkin kauden päättyessä. Ne kirjataan taseeseen siihen määrään saakka, kuin on käynyt todennäköiseksi, että nämä saamiset voidaan hyödyntää tulevaisuudessa kyseisessä yhtiössä kertyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat määritetään käyttäen niitä verokantoja (ja verolakeja), jotka todennäköisesti ovat voimassa sillä kaudella, jolla omaisuuserä realisoidaan tai muutoin hyödynnetään tai velka suoritetaan. Verokantana käytetään raportointikauden päättymispäivänä voimassaolevia verokantoja tai tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä kyseisissä maissa.

Epävarmat verotustilanteet

Mikäli verovelan tai -saamisen määrään liittyy epävarmuutta, Relais ottaa tämän huomioon kirjatessaan kauden verotettavaan tuloon perustuvia veroja tai laskennallisia veroja, perustuen konsernin tulkintaan verolain soveltamisesta sekä johdon harkintaan.

11.1 Tulosvaikutteisesti kirjatut määrät

1 000 euroa	2021	2020
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	(4,956)	(3,457)
Edellisiin tilikausiin liittyvät verot	(30)	-
Laskennallisten verojen muutos	893	386
Yhteensä	(4,093)	(3,071)

11.2 Tuloslaskelman verokulun ja Suomen verokannalla laskettujen tuloverojen välinen täsmäytyslaskelma

1 000 euroa	2021	2020
Voitto ennen tuloveroja	18,470	16,234
Vero laskettuna Suomen yritysverokannalla (20 %)	(3,694)	(3,248)
Poikkeavien verokantojen vaikutus (ulkomaat)	101	(18)
Aiempiä vuosia koskevat tuloverot	(30)	-
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	(34)	-
Vähennyskelpottomat menot ja verovapaat tuotot	(142)	(89)
Vähennyskelpoiset menot ja verotettavat tuotot, joita ei ole kirjattu tulokseen	89	(22)
Aiemmilta vuosilta kirjaamattomien vahvistettujen tappioiden käyttö	109	306
Aikaisempien vuosien kirjattujen verotuksellisten tappioiden purut	(283)	-
Konserniyhdistelyyn liittyvät oikaisut	(209)	-
Tuloslaskelman tuloverot	(4,093)	(3,071)

Vuonna 2021 Ruotsin yritysverokanta laski 21,4 prosenttiyksiköstä 20,6 prosenttiyksikköön. Muutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta konsernin tuloveroihin.

11.3 Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset

2021		Liike- toimintojen yhdis- tämiset	Kirjattu tulos- vaikut- teisesti	Kurssierot ja muut muutokset	
1 000 euroa	1.1.				31.12.
<u>Laskennalliset verosaamiset</u>					
Vastaisesta verotettavasta tulosta vähennettävissä olevat tappiot	283	-	(285)	2	-
Vuokrasopimukset	40	-	99	(1)	137
Odotettavissa olevat luottotappiot	40	-	166	-	206
Myyntituotot	283	-	43	(1)	325
Osakeperusteiset maksut	-	-	130	-	130
Yhteensä	646	-	153	(0)	798
<u>Laskennalliset verovelat</u>					
Aineettomat hyödykkeet	564	3,045	(753)	(21)	2,835
Aineelliset hyödykkeet	26	41	-	(8)	59
Verotusperusteiset varaukset	2,790	474	41	(57)	3,248
Lainat	65	-	(28)	-	37
Yhteensä	3,445	3,560	(740)	(86)	6,179
2020					
<u>Laskennalliset verosaamiset</u>					
Vastaisesta verotettavasta tulosta vähennettävissä olevat tappiot	285	-	-	(2)	283
Vuokrasopimukset	-	-	39	1	40
Odotettavissa olevat luottotappiot	36	-	4	-	40
Myyntituotot	258	-	17	8	283
Yhteensä	579	-	60	9	646
<u>Laskennalliset verovelat</u>					
Aineettomat hyödykkeet	-	711	(175)	28	564
Aineelliset hyödykkeet	27	-	(2)	1	26
Verotusperusteiset varaukset	2,294	443	(51)	104	2,790
Lainat	163	-	(98)	-	65
Yhteensä	2,484	1,154	(326)	133	3,445

31.12.2021 konsernilla on pieni määrä verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallisia verosaamisia.

31.12.2021 konsernilla on pieni määrä verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallisia verosaamisia.

Erä Verotusperusteiset varaukset koostuu pääasiassa ruotsalaisten tytäryhtiöiden verottamattomista varoista. Ruotsin verolainsäädäntö sallii yhtiöiden lykkäävän tuloverojen maksua siirtämällä osan verotettavasta tulosta verottamattomiin varoihin. Konsernitilinpäätöksessä nämä verottamattomat erät aiheuttavat väliaikaisia eroja, joista kirjataan laskennallinen verovelka.

12 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (tappio) ulkona olevien kantaosakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla (tilikauden aikana), pois lukien mahdolliset yhtiön hallussa olevat omat osakkeet.

Kun lasketaan laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta, ulkona olevien osakkeiden painotetussa keskimääräisessä lukumäärässä otetaan huomioon kaikkien potentiaalisten osakkeiden laimentava vaikutus. Tilikausien 2021 ja 2020 lopussa konsernilla oli 835 600 (1 070 150; 1 070 150 1.1.2020) optio-oikeutta, jotka oikeuttavat merkitsemään yhtä monta Relais Group Oyj:n osaketta. Lisätietoja on esitetty liitetiedossa 19.3 Optioperusteiset palkitsemisohjelmat.

12.1 Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos

	2021	2020
<u>Laimentamaton osakekohtainen tulos</u>		
Yhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, tuhatta euroa	14,346	13,152
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, kappaletta	17,658,106	16,688,834
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa / osake)	0.81	0.79
<u>Laimennettu osakekohtainen tulos</u>		
Yhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, tuhatta euroa	14,346	13,152
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana, kappaletta	17,658,106	16,688,834
Osakeoptioiden vaikutus, kappaletta	825,160	709,827
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo, kappaletta	18,483,266	17,398,661
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa / osake)	0.78	0.76

13 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo

Liikearvo

Liikearvoksi kirjataan määrä, jolla

- luovutettu vastike
- mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankitussa yhtiössä, ja
- hankinnan kohteesta aiemmin omistetun osuuden käypä arvo hankinta-ajankohtana, yhteenlaskettuina ylittävät yksilöitävissä olevan hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvo kuvastaa mm. yritysostoista odotettuja tulevia synergiaetuja. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumisilla. Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain, katso liitetieto 13.2 Liikearvon arvonalentumistestaus. Liikearvon arvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti eikä niitä ole mahdollista peruuttaa myöhemmin.

Aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet koostuvat lähinnä yrityshankinnoissa tunnistetuista ja kirjatusta aineettomista hyödykkeistä, joita ovat asiakkaisiin ja markkinoihin liittyvät sekä teknologiaan perustuvat hyödykkeet. Ne merkitään taseeseen alun perin käypään arvoon. Relais kirjaa aineettoman hyödykkeen taseeseen vain, jos erä täyttää aineettoman hyödykkeen määritelmän, on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Kaikki muut menot kirjataan kuluiksi, kun ne ovat syntyneet. Erillisinä hankitut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alun perin hankintamenoon. Sen jälkeen kaikki aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Pilvipalvelujärjestelyjen kirjanpito- ja käsittely riippuu siitä, luokitellaanko pilvipohjainen ohjelmisto aineettomaksi hyödykkeeksi vai palvelusopimukseksi. Ne järjestelyt, joissa Relaisilla ei ole määräysvaltaa kyseiseen ohjelmistoon, käsitellään kirjanpidossa palvelusopimuksina, jotka antavat konsernille oikeuden käyttää pilvipalveluntarjoajan sovellusohjelmistoa sopimuskauden aikana. Sovellusohjelmiston jatkuvat käyttöoikeusmaksut sekä ohjelmistoon liittyvät konfigurointi- tai räätälöintimenot kirjataan erään Liiketoiminnan muut kulut silloin, kun palvelut vastaanotetaan.

Konserni kirjaa kehittämismenot taseeseen, kun kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

- Relais pystyy osoittamaan, että aineettoman hyödykkeen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa niin, että hyödyke on käytettävissä tai myytävissä.
- Relaisilla on aikomus saattaa aineeton hyödyke valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä se, ja se pystyy käyttämään aineetonta hyödykettä tai myymään sen.
- Relais pystyy osoittamaan, kuinka aineeton hyödyke tulee tuottamaan todennäköistä vastaista taloudellista hyötyä.
- Relaisilla on käytettävissä riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja aineettoman hyödykkeen käyttämiseen tai myymiseen.
- Relais pystyy määrittämään kehittämisvaiheen menot luotettavasti.

Aktivoidut kehittämismenot sisältävät kaikki ne menot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Aiemmin kuluiksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Poistot kirjataan tasapoistoina seuraavien arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa:

Asiakkaisiin perustuvat aineettomat hyödykkeet (asiakassuhteet)	7 vuotta
Teknologiaan perustuvat aineettomat hyödykkeet (verkkokauppaan liittyvät omaisuuserät)	5 vuotta
Markkinoihin perustuvat aineettomat hyödykkeet (tuote- tai tavaramerkki)	5-7 vuotta
Kilpailukieltosopimukset	2-3 vuotta
Kehittämismenot	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5-10 vuotta

Relais tarkistaa sovelletut poisto-ajat vähintään jokaisen tilikauden päättyessä. Mikäli omaisuuserän odotettu taloudellinen vaikutusaika poikkeaa merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaika oikaistaan tuleville kausille. Muutokset voivat johtua esimerkiksi uudelleenjärjestelytoimenpiteistä tai kilpailutilanteen tai kysynnän muutoksista.

Relais arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä onko viitteitä siitä, että aineettoman hyödykkeen arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, konserni arvioi kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kun omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän, näiden erotus eli arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

13.1 Tasearvojen täsmätyslaskelma

31.12.2021		Yrityshankinnat		Aineet- tomat oikeudet	Kehit- tämisen- menot	Muut aineet- tomat hyödyk- keet	Kesken- eräiset hyödyk- keet	Yhteensä
		Liike- arvo	Asiakas- suhteet					
1 000 euroa								
Hankintameno								
Alkusaldo 1.1.	65,998	2,729	491	827	-	408	-	70,452
Liiketoimintojen yhdistämiset	52,342	7,188	6,841	18	274	2,694	-	69,356
Lisäykset	-	-	-	24	157	374	-	555
Siirrot erien välillä	-	-	-	(34)	-	40	-	5
Kurssierot	(1,710)	(107)	(32)	(7)	-	(6)	-	(1,862)
Vähennykset	-	-	-	-	-	(22)	-	(22)
Loppusaldo 31.12.	116,630	9,810	7,299	828	431	3,486	-	138,485
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset								
Alkusaldo 1.1.	-	(346)	(150)	(718)	-	(246)	-	(1,459)
Liiketoimintojen yhdistämiset	-	(1,221)	(1,464)	(1)	(80)	(2,432)	-	(5,198)
Tilikauden poistot	-	-	-	(53)	(54)	(147)	-	(254)
Kurssierot	-	6	5	7	-	4	-	21
Siirrot erien välillä ja vähennykset	-	-	-	16	-	85	-	101
Loppusaldo 31.12.	-	(1,561)	(1,609)	(748)	(134)	(2,737)	-	(6,789)
Kirjanpitoarvo 1.1.	65,998	2,383	341	109	-	162	-	68,994
Kirjanpitoarvo 31.12.	116,630	8,249	5,690	79	297	750	-	131,696

31.12.2020		Yrityshankinnat		Aineet- tomat oikeudet	Kehit- tämisen- menot	Muut aineet- tomat hyödyk- keet	Kesken- eräiset hyödyk- keet	Yhteensä
		Liike- arvo	Asiakas- suhteet					
1 000 euroa								
Hankintameno								
Alkusaldo 1.1.	53,731	-	-	787	-	409	2	54,928
Liiketoimintojen yhdistämiset	9,641	2,610	472	-	-	-	-	12,723
Lisäykset	-	-	-	26	-	(2)	-	24
Kurssierot	2,626	119	19	14	-	0	-	2,778
Siirrot erien välillä	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)
Loppusaldo 31.12.	65,998	2,729	491	827	-	408	-	70,452
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset								
Alkusaldo 1.1.	-	-	-	(655)	-	(212)	-	(867)
Liiketoimintojen yhdistämiset	-	(341)	(148)	-	-	-	-	(489)
Tilikauden poistot	-	-	-	(49)	-	(34)	-	(84)
Kurssierot	-	(4)	(2)	(13)	-	-	-	(19)
Loppusaldo 31.12.	-	(346)	(150)	(718)	-	(246)	-	(1,459)
Kirjanpitoarvo 1.1.	53,731	-	-	132	-	198	2	54,062
Kirjanpitoarvo 31.12.	65,998	2,383	341	109	-	162	-	68,994

1 Sisältää 31.12.2021 tunnistetut ja kirjatut markkinoihin sekä teknologiaan liittyvät aineettomat hyödykkeet sekä kilpailukieltosopimukset (31.12.2020 koostui markkinoihin liittyvistä aineettomista hyödykkeistä sekä kilpailukieltosopimuksista), katso lisätietoja liitetieto 3 Liiketoimintojen yhdistämiset.

13.2 Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän siitä liiketoimintojen yhdistämisestä, josta liikearvo syntyi. Rahavirtaa tuottava yksikkö on se Relaisin pienin yksilöitävissä oleva omaisuuseräryhmä, jonka kerryttämät rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai omaisuuseräryhmien kerryttämistä rahavirroista. Relaisissa liikearvo kohdistetaan tytäryhtiötasolle. Arvonalentumistappio kirjataan, kun rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Relais määrittää kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuen käyttöarvolaskelmiin, jotka laaditaan käyttäen diskontattuja nettorahavirtaennusteita. Käyttöarvo tarkoittaa arvoa, joka omaisuuserällä on nykyisessä kunnossaan omistajansa jatkuvassa käytössä. Rahavirtaennusteet pohjautuvat viimeisimpiin johdon sekä hallituksen hyväksymiin pitkän aikavälin ennusteisiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Rahavirtaennusteisiin ei ole sisällytetty laajennusinvestointeja. Relais määrittää diskonttauskoron keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen avulla (WACC, weighted average cost of capital). Se kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta, ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit.

Kirjanpidolliset johdon harkintaan perustuvat ratkaisut, arviot ja oletukset

Relaisin johto arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että liikearvon (tai aineettoman tai aineellisen hyödykkeen tai käyttöoikeusomaisuuserän) arvo on alentunut. Relais arvioi viitteitä säännöllisesti esim. konsernin sisäisen raportoinnin tai taloudellisen ympäristön ja markkinoiden muutosten perusteella. Viitteitä voivat olla mm.:

- testauslaskelmien muuttujien odottamattomat muutokset (liikevaihto ja kannattavuustasot), sekä
- markkinaolosuhteiden muutokset, esim. valuuttakurssimuutokset.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu johdon tekemiin oletuksiin ja arvioihin, jotka liittyvät mm. tuleviin myynteihin, myynnin kasvuun ja diskonttauskorkoon.

Arvonalentumistestausten keskeiset tiedot

Liikearvojen kirjanpitoarvot raportoitavan segmentin tasolla

	31.12. 2021	31.12. 2020	1.1. 2020
1 000 euroa			
Suomi ja Baltian maat	29,483	478	478
Skandinavia	87,147	65,520	53,253
Yhteensä	116,630	65,998	53,731

Kullekin rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistetun liikearvon kirjanpitoarvo

	31.12.2021		31.12.2020		1.1.2020	
	Liike- arvo	WACC ennen veroja	Liike- arvo	WACC ennen veroja	Liike- arvo	WACC ennen veroja
1 000 euroa / Prosenttia						
Awimex International AB	3,787	18,0 %	3,869	12,1 %	3,716	12,1 %
Startax Estonia AS	412	12,1 %	424	12,1 %	424	12,1 %
Huzells i Karlstad AB	5,320	18,4 %	5,434	12,1 %	5,220	12,1 %
AB Reservdelar	45,167	17,9 %	46,139	12,1 %	44,317	12,1 %
TD Tunga Delar Sverige AB	8,270	18,0 %	8,448	12,1 %		
SEC Scandinavia AS	764	16,1 %	763	12,1 %		
Helsingborgs Bildelsbutik AB	849	16,3 %	867	12,1 %		
Strands Group AB	14,031	20,4 %				
Raskone Oy	21,587	14,5 %				
Lumise Oy & DSM AB & Optisell Oy	7,430	14,4 %				
STS AB	7,845	15,9 %				
Trucknik Reservdelar AB	1,114	17,6 %				
Muut	54		54		54	
Yhteensä	116,630		65 998		53 731	

Arvon alentumistestauksissa käytetyt ennustejakson jälkeiset kasvuvauhdit

Prosenttia	31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
Awimex International AB	2%	2%	2%
Startax Estonia AS	1,5%	2%	2%
Huzells i Karlstad AB	2%	2%	2%
AB Reservdelar	2%	2%	2%
TD Tunga Delar Sverige AB	2%	2%	
SEC Scandinavia AS	2%	2%	
Helsingborgs Bildelsbutik AB	2%	2%	
Strands Group AB	1,5%		
Raskone Oy	1,5%		
Lumise Oy & DSM AB & Optisell Oy	2%		
STS AB	2%		
Trucknik Reservdelar AB	2%		

Arvon alentumistestauksen keskeiset oletukset ovat diskonttauskorko, viiden vuoden keskimääräinen myynnin kasvu, käyttökateen (EBITDA) suhde liikevaihtoon ja ennustejakson jälkeinen kasvuvauhti.

Arvon alentumistestausten perusteella liikearvon tasearvo ei ollut alentunut 31.12.2021, 31.12.2020 eikä 1.1.2020. Tehtyjen testausten tulokset osoittavat, että kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvot. Johto arvioi, että minkään käytetyn keskeisen oletuksen jokseenkin mahdollinen muutos ei saisi aikaan sitä, että kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän missään testatuista rahavirtaa tuottavista yksiköistä.

14 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konsernin aineelliset hyödykkeet koostuvat lähinnä koneista ja kalustosta, vuokrattuihin tiloihin liittyvistä aktivoituista parannusmenoista sekä muista aineellisista hyödykkeistä. Hankintameno sisältää ne menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta, ml. asennusmenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluiksi tuloslaskelmaan seuraavien arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa:

Koneet ja kalusto	5-8 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3-8 vuotta

Relais tarkistaa arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja omaisuuserien jäännösarvot vähintään jokaisen tilikauden lopussa. Mikäli ne poikkeavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poisto aika oikaistaan tuleville kausille. Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko sisäisiä tai ulkoisia viitteitä siitä, että aineellisen käyttöomaisuuserän arvo on alentunut. Mikäli viitteitä ilmenee, Relais arvioi kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän, konserni kirjaa arvonalentumistappion.

14.1 Tasearvojen täsmäytys

1 000 tuhatta euroa	Rakennukset ja rakennelmat		Koneet ja kalusto		Vuokra-kohteiden parannusmenot		Muut aineelliset hyödykkeet		Ennakkomaksut		Yhteensä	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Hankintameno												
Alkusaldo 1.1.	-	-	3,194	2,929	345	337	352	316	-	-	3,891	3,583
Lisäykset	-	-	1,280	123	77	3	476	27	95	-	1,928	152
Liiketoimintojen yhdistämiset	169	-	8,470	99	692	-	357	-	-	-	9,688	99
Kurssierot	(2)	-	(74)	43	(3)	5	(10)	9	(1)	-	(89)	57
Vähennykset	-	-	(331)	-	-	-	(75)	-	-	-	(406)	-
Siirrot erien välillä	-	-	52	-	(161)	-	171	-	(19)	-	44	-
Loppusaldo 31.12.	167	-	12,592	3,194	949	345	1,271	352	76	-	15,055	3,891
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset												
Alkusaldo 1.1.	-	-	(2,592)	(2,276)	(144)	(120)	(291)	(235)	-	-	(3,026)	(2,631)
Kertyneet poistot												
Liiketoimintojen yhdistämiset	(134)	-	(5,855)	(52)	85	-	(255)	-	-	-	(6,158)	(52)
Vähennykset	-	-	245	-	-	-	75	-	-	-	320	-
Siirrot erien välillä	-	-	(27)	-	-	-	(106)	-	-	-	(133)	-
Tilikauden poisto	(2)	-	(934)	(230)	(205)	(20)	(84)	(47)	-	-	(1,225)	(298)
Kurssierot	1	-	57	(34)	1	(3)	5	(9)	-	-	65	(46)
Loppusaldo 31.12.	(134)	-	(9,107)	(2,592)	(262)	(144)	(656)	(291)	-	-	(10,159)	(3,026)
Kirjanpitoarvo 1.1.	-	-	602	653	201	217	62	81	-	-	865	951
Kirjanpitoarvo 31.12.	33	-	3,485	602	688	201	616	62	76	-	4,897	865

Liitetiedot Relaisin vuokraamista aineellisista hyödykkeistä on esitetty kohdassa 15 Vuokrasopimukset.

15 Vuokrasopimukset

Relais vuokralle ottajana

Relais on vuokrannut lähinnä tiloja, ajoneuvoja sekä koneita ja laitteita liiketoimintaansa varten. Yleensä Relais kirjaa taseeseensa kaikkiin vuokrasopimuksiin liittyvät omaisuuserät (käyttöoikeusomaisuuserät) ja vuokrasopimusvelat, lukuunottamatta lyhytaikaisia sekä vähäarvoisia omaisuuseriä koskevia vuokrasopimuksia. Konserni arvioi sopimuksen syntymisajankohtana, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus tai sisältää vuokrasopimuksen, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan määrääjäksi vastiketta vastaan.

Kirjaaminen ja arvostaminen

Relais kirjaa käyttöoikeusomaisuuserän sekä vuokrasopimusvelan silloin, kun vuokralle antaja antaa kohdeomaisuuserän konsernin käytettäväksi.

Vuokrasopimusvelka

Alun perin vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokramaksujen nykyarvoon, joita ei ole maksettu sopimuksen alkamisajankohtana. Konserni käyttää diskonttauskorkona Relaisin lisäluoton korkoa.

Relais ei erottele vuokrasopimusten muita kuluosuuksia (muut kuin vuokrasopimuskomponentit) varsinaisista vuokrista (vuokrasopimuskomponentti), vaan nämä käsitellään yhtenä vuokrasopimuskomponenttina, esimerkkinä vuokrattujen tilojen ylläpitoveloitukset. Konserni soveltaa tätä käytännön apukeinoa kaikkiin kohdeomaisuuseräluokkiin. Tämä koskee lähinnä vuokrattuja toimisto- ja korjaamotiloja.

Vuokrasopimusvelan arvoon sisältyvät vuokrat koostuvat seuraavista eristä:

- kiinteät maksut, mukaan lukien tosiasiallisesti kiinteät maksut
- muuttuvat vuokrat, jotka riippuvat indeksistä tai hintatasosta (esimerkkinä kuluttajahintaindeksi) ja jotka alun perin määritetään sopimuksen alkamisajankohdan indeksin tai hintatason perusteella
- määrät, jotka Relaisin odotetaan maksavan jäännösarvotakuiden perusteella, ja
- osto-option toteutushinta, jos on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää kyseisen option.

Myöhemmin vuokrasopimusvelka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Vuokrasopimusvelka määritetään uudelleen, kun:

- vastaisissa vuokramaksuissa on tapahtunut muutos indeksin tai hintatason muutoksen takia
- jos Relais arvioi jäännösarvotakuun perusteella maksettaviksi odotettavien määrien muuttuvan, tai
- jos konserni muuttaa arviotaan siitä, aikooko se käyttää osto-, jatko- tai päättämisoptiota.

Kun vuokrasopimusvelka määritetään uudelleen tällä tavalla, käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoon tehdään vastaava oikaisu, tai oikaisu kirjataan tulosvaikutteisesti, jos käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvo on vähennetty nolnaan.

Käyttöoikeusomaisuuserä

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintameno, joka sisältää:

- vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukaisen määrän
- sopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat, joista on vähennetty mahdolliset saadut vuokrasopimukseen liittyvät kannustimet
- mahdolliset Relaisille syntyneet alkuvaiheen välittömät menot, ja
- arvion mahdollisista alkuperäiseen tilaan palauttamista koskevista menoista, joita konsernille syntyy.

Myöhemmin käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintameno. Sitä oikaistaan tietyillä vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvilla erillä. Konserni kirjaa poistot tasapoistoina, joko käyttöoikeusomaisuuserän taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa, sen mukaan kumpi näistä on lyhempi. Relaisin johto ottaa huomioon useita tekijöitä määritellesään taloudellisia vaikutusajoja ja poistoprosentteja, kuten aiemmat kokemukset ja omaisuuserien luonne. Käyttöoikeusomaisuuserä testataan arvonalentumisen varalta, jos arvonalentumisesta on viitteitä, kuten itse omistetut omaisuuserät, ja mahdollinen arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin vuokrattuihin tiloihin liittyvien kiinteiden perusparannusmenojen määrä on vähäinen.

Vuokrakausi

Vuokra-aika on ajanjakso, jona sopimus ei ole purettavissa ja jona Relaisilla on oikeus käyttää kohdeomaisuuserää. Konsernin vuokrasopimukset ovat yleensä voimassa toistaiseksi, kunnes joko vuokralle antaja tai Relais irtisanoo ne, tai ne ovat määräaikaista, ja joihinkin sopimuksiin liittyy jatkamisoptio. Niiden vuokrasopimusten, joiden vuokra-aika ei ole kiinteä (eli jotka ovat voimassa toistaiseksi), vuokra-ajan määrittää johto. Niiden vuokrasopimusten osalta, joihin liittyy jatkamisoptio, option arvioitu vaikutus sisällytetään vuokrasopimusvelkaan, jos on kohtuullisen varmaa, että optio käytetään. Jos option käyttämisen todennäköisyys muuttuu, vuokrasopimusvelka ja siihen liittyvä omaisuuserä arvioidaan uudelleen.

Vuokrasopimukset rahavirtalaskelmassa

Relais luokittelee vuokrasopimusvelan pääoman osuutta koskevat maksut rahoitustoimintaan, lyhytaikaisista ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevista sopimuksista johtuvat maksut sekä mahdollisista muuttuvista vuokrista suoritettavat maksut liiketoimintaan, ja vuokrasopimusvelan koron osuutta koskevat maksut liiketoimintaan.

Lyhytaikaiset ja vähäarvoisten omaisuuserien vuokrasopimukset (helpotukset)

Relais ei kirjaa taseeseensa niitä käyttöoikeusomaisuuseriä eikä vuokrasopimusvelkoja, jotka liittyvät:

- vähäarvoisten omaisuuserien vuokra-sopimuksiin (kunkin hyödykkeen arvo uutena enintään noin 5 000 euroa). Nämä omaisuuserät koostuvat lähinnä IT-laitteista.
- lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin (vuokra-aika enintään 12 kuukautta). Konserni soveltaa tätä käytännön apukeinoa kaikkiin kohdeomaisuuseräluokkiin.

Relais kirjaa nämä vuokramenot kuluiksi vuokra-ajan kuluessa tasaerinä.

Relais vuokralle antajana (edelleenvuokraussopimukset)

Jotkin konsernin tytäryhtiöt toimivat vuokralle antajina, esim. vuokraamalla edelleen toimistotiloja kolmansille osapuolille. Nämä edelleenvuokraussopimukset on luokiteltu operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi, sillä ne eivät siirrä kohdeomaisuuserän omistamiselle ominaisia riskejä ja etuja kaikilta olennaisilta osin. Kyseiset vuokratuotot kirjataan tasaerinä vuokratkauden aikana. Edelleenvuokraustuottojen määrä ei ole konsernin kannalta merkittävä.

Kirjanpidolliset johdon harkintaan perustuvat ratkaisut, arviot ja oletukset

Relaisin johto on tehnyt harkintaan perustuvia ratkaisuja seuraavilla osa-alueilla: vuokra-ajan määrittäminen muille kuin määräaikaisille vuokrasopimuksille sekä lisäluoton koron määrittäminen.

Konserni käyttää jatkamis- ja päättämisoptioita maksimoidakseen operatiivisen joustavuuden sopimusten hallinnoinnissa. Vuokra-aikaa määritettäessään johto ottaa huomioon kaikki tosiasiat ja olosuhteet, jotka luovat sille taloudellisen kannustimen käyttää jatkamisoptiota tai olla käyttämättä päättämisoptiota. Jatkamisoption kattama ajanjakso (tai päättämisoption jälkeinen ajanjakso) sisällytetään vuokrasopimuksen vuokra-aikaan vain, jos on kohtuullisen varmaa, että vuokrasopimusta jatketaan (tai että sitä ei päätetä). Vuokrasopimusehdot neuvotellaan yksilöllisesti. Useimpien jatko-optiokausien vaikutusta ei ole sisällytetty vuokrasopimusvelkaan, koska konserni voisi korvata omaisuuserät ilman merkittäviä kustannuksia tai liiketoiminnan häiriöitä. Määrittäessään vuokra-aikaa uusittavissa tai irtisanottavissa oleville vuokrasopimuksille, joihin ei liity erityistä kannustinta, Relais käyttää vuokratkauteksi kolmen tai viiden vuoden vuokra-aikaa. Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset ja mahdolliset jatko-optiot on käsitelty yhtiökohtaisesti perustuen yhtiön strategiaan ja johdon parhaaseen arvioon.

Konserni määrittää lisäluoton koron kullekin tytäryhtiölle, ottaen huomioon vuokrasopimuksen pituuden ja päivittää korot vuosittain. Käytetty korko vaikuttaa vuokrasopimusvelkoihin, käyttöoikeusomaisuuden arvoon sekä poistojen ja korkokulujen jakautumiseen. Johto käyttää harkintaa määrittäessään lisäluoton korkoa, joka kuvaa sitä korkoa, jota konserni joutuisi maksamaan lainatessaan vastaavan rahamäärän vastaavin ehdoin vastaavanlaisessa taloudellisessa ympäristössä. Lisäluoton koron laskennassa Relais käyttää kyseisen maan (taloudellisen ympäristön) vuokra-aikaa vastaavan kauden riskitöntä korkoa, jota on oikaistu oman luottoriskin vaikutuksella.

15.1 Tulos- ja rahavirtalaskelmassa esitetyt erät

1 000 euroa		2021	2020
<u>Tuloslaskelma</u>			
Vuokrasopimuskulut vähäarvoisista omaisuuseristä (sisältyvät erään Liiketoiminnan muut kulut)		(21)	(18)
Vuokrasopimuskulut lyhytaikaisista vuokrasopimuksista (sisältyvät erään Liiketoiminnan muut kulut)		(34)	(7)
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot (sisältyvät erään Poistot ja arvonalentumiset)	Tilat	(8,288)	(2,860)
	Ajoneuvot ja muut erät	(510)	(241)
	Yhteensä	(8,798)	(3,101)
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut (sisältyvät erään Rahoituskulut)		(1,205)	(451)
<u>Rahavirtalaskelma</u>			
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta yhteensä		(8,306)	(2,903)

15.2 Vuokrasopimusvelat

1 000 euroa	31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
Lyhytaikainen	10,641	3,345	2,986
Pitkäaikainen	44,284	14,057	15,694
Yhteensä	54,925	17,402	18,680

Relaisin lisäluoton korkojen painotettu keskiarvo, jota on käytetty diskonttauskorkona, oli 2,47 %. Nämä velat on esitetty konsernitaseen rivillä Vuokrasopimusvelat jaettuna pitkä- ja lyhytaikaisiin osuuksiin erääntymisajankohtansa mukaan. Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakauma on esitetty liitetiedossa 22.5 Maksuvalmiusriski.

15.3 Vuokrasopimuksilla hankitut aineelliset hyödykkeet

1 000 euroa	Tilat		Ajoneuvot ja muut erät		Yhteensä	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Alkusaldo 1.1.	16,823	18,324	360	356	17,183	18,680
Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset	44,890	1,359	867	245	45,757	1,604
Tilikauden poisto	(8,288)	(2,860)	(510)	(241)	(8,798)	(3,101)
Loppusaldo 31.12.	53,425	16,823	717	360	54,143	17,183

Vuokrasopimuksilla hankitut aineelliset hyödykkeet on esitetty konsernitaseen rivillä Käyttöoikeusomaisuuserät.

15.4 Vuokrasopimuksia koskevat sitoumukset

Konsernilla on toimitiloja ja ajoneuvoja koskevia vuokrasopimuksia, jotka eivät olleet vielä alkaneet 31.12.2021. Näiden ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten vastaiset diskontatut vuokramaksut ovat 439 tuhatta euroa.

16 Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Relais määrittää hankintamenoa käyttäen FIFO-menetelmää (first-in, first-out). Ostettujen tuotteiden hankintameno sisältyvät:

- ostomenot
- muut muuttuvat menot, kuten rahdit, tullimaksut sekä menot, jotka syntyvät tuotteiden käsittelystä myyntivalmiiksi, ja jotka ovat aiheutuneet vaihto-omaisuuden saattamisesta siihen sijaintipaikkaan ja tilaan, joka sillä on tarkasteluhetkellä.

Nettorealisointihinta on arvioitu myyntihinta, joka saadaan vaihto-omaisuushyödykkeen myynnistä tavanomaisessa liiketoiminnassa, ja josta vähennetään arvioidut tuotteen myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot. Vaihto-omaisuudesta tehdyt kulukirjaukset (arvon alentumistappiot) sisältyvät tuloslaskelman erään Materiaalit ja palvelut. Tytäryhtiöt seuraavat vaihto-omaisuuserien kiertonopeutta eri menetelmillä säännöllisesti, perustuen esimerkiksi viimeisimpiin myyntitapahtumiin.

16.1 Tasearvot

1 000 euroa	31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
Valmiit tuotteet	60,225	40,022	41,820
Matkalla olevat tuotteet	7,616	2,528	200
Vaihto-omaisuuden ennakkomaksut	5,243	2,004	1,433
Muu vaihto-omaisuus	268	-	-
Yhteensä	73,352	44,554	43,453

Vuonna 2021 konserni kasvatti vaihto-omaisuusmääriä merkittävästi varmistaakseen tuotesaatavuutta. Katso myös liitetieto 3 Liiketoimintojen yhdistämiset, jossa on kuvattu vuonna 2021 tehtyjen yrityshankintojen vaikutuksia. Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu nettorealisointiarvoa vastaavaksi 2 386 tuhannen euron epäkurantiusvarauksella (2 231 tuhatta euroa 31.12.2020 ja 2 047 tuhatta euroa 1.1.2020).

17 Rahoitusvarat

Luokittelu

Relais luokittelee konsernin rahoitusvarat joko jaksettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvaroihin tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin. Rahoitusvarojen luokittelu tehdään niiden käyttötarkoituksen perusteella alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Luokittelu perustuu Relaisin liiketoimintamallin tavoitteisiin ja rahoitusvarojen sopimusperusteisiin rahavirtoihin, tai soveltamalla käyvän arvon vaihtoehtoa alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta silloin, kun Relais on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahoitusvaroista kertyviin rahavirtoihin, tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Jaksettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat

Konsernin jaksettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat koostuvat lähinnä myyntisaamisista sekä rahavaroista. Lisäksi konsernilla on pieni määrä muita sijoituksia. Tähän ryhmään luokitellut varat arvostetaan jaksettuun hankintamenoan käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Relaisin liiketoimintamallin mukaan myyntisaamisilla on tarkoitus pitää sopimukset ja kerätä niitä koskevia rahavirtoja, jotka perustuvat pelkästään pääomiin ja korkoihin. Myyntisaamiset ovat lyhytaikaisia varoja, jotka konserni aikoo pitää enintään 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymisestä. Myyntisaamisten kirjanpitoarvon katsotaan olennaisilta osin vastaavan niiden käypää arvoa. Arvon alentumisten kirjanpitoarvo on selostettu liitetiedossa 22.4 Luottoriski. Konsernin rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja pankkitileistä. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Relais luokittelee tähän ryhmään sellaiset johdannaisinstrumentit (koronvaihtosopimukset) jotka on hankittu suojaustarkoituksiin, mutta joihin konserni ei sovelta suojauslaskentaa ja joiden käypä arvo on positiivinen tilinpäätöspäivänä. Nämä rahoitusvarat luokitellaan joko pitkä- tai lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin niiden maturiteetin perusteella. Kaikkien konsernin koronvaihtosopimusten käypä arvo oli negatiivinen 31.12.2021, 31.12.2020 sekä 1.1.2020 (katso liitetieto 20 Rahoitusvelat).

17.1 Tasearvot

1 000 euroa	Liitetieto	31.12.2022	31.12.2020	1.1.2020
<u>Jaksettuun hankintamenoan arvostettavat</u>				
Myyntisaamiset	22.4	26,725	12,925	11,731
Rahavarat		11,803	34,669	29,600
Sijoitukset		79	81	62
Yhteensä		38,608	47,675	41,393

Rahavarojen väheneminen vuonna 2021 johtui pääasiassa yrityshankintojen käteisosuuksien maksuista sekä emoyhtiön päätöksestä kasvattaa vaihto-omaisuusmääriä toimituskyvyn varmistamiseksi.

Pantattujen pankkitilien kirjanpitoarvo 1.1.2020 oli 23 537 tuhatta euroa (nolla euroa 31.12.2021 ja 31.12.2020).

18 Muut saamiset

1 000 euroa	31.12.2022	31.12.2020	1.1.2020
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	2,588	126	1,039
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	3,611	2,385	1,801
Muut saamiset	739	390	356
Yhteensä	6,938	2,900	3,196

19 Oma pääoma

Relais luokittelee liikkeeseen laskemansa instrumentit niiden luonteen perusteella joko rahoitusvelaksi tai omaksi pääomaksi.

- Rahoitusvelka on instrumentti, joka velvoittaa Relaisia luovuttamaan käteisvaroja tai muita rahoitusvaroja, tai jonka haltijalla on oikeus vaatia Relaisilta käteisvaroja tai muita rahoitusvaroja.
- Oman pääoman ehtoinen instrumentti on mikä tahansa sopimus, joka osoittaa oikeutta osuuteen Relaisin varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen.

Emoyhtiöllä on yksi osakesarja, ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Osakkeisiin ei liity äänestysrajoituksia tai äänileikkureita. Yhtiön osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja muuhun yhtiön varojenjakoon (sisältäen varojenjaon purkautumistilanteissa). Kaikki liikkeeseenlasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Konsernin oma pääoma sisältää seuraavat erät:

Osakepääoma: tämä koostuu emoyhtiö Relais Group Oyj:n kantaosakkeista. Osakepääomaan merkitään osakeantien yhteydessä saatu osakkeiden merkintähinta siltä osin, kuin merkintähintaa ei ole päätetty osakeantipäätöksessä kirjattavaksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot kirjataan omaan pääomaan saatujen maksujen vähennyseränä ja verovaikutuksilla oikaistuna.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto: tämä rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kuin sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Omat osakkeet: omista osakkeista maksettu vastike, ml. mahdolliset transaktiomenot verovaikutuksilla oikaistuna, vähennetään emoyhtiön omasta pääomasta, kunnes osakkeet mitätöidään. Jos tällaiset osakkeet myöhemmin myydään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen, saatu vastike kirjataan suoraan omaan pääomaan.

Muuntoerot: rahasto sisältää kertyneet muuntoerot, jotka ovat syntyneet ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta euroiksi.

Kertyneet voittovarot: kertyneet voittovarot ovat aiemmilta tilikausilta kertyneitä varoja, joita ei ole siirretty oman pääoman rahastoihin tai jaettu voitonjakona omistajille.

19.1 Osakkeen lukumäärän ja konsernin oman pääoman muutokset

Alla olevassa taulukossa on esitetty osakkeen kappalemäärän muutokset ja vastaavat konsernin oman pääoman muutokset.

1 000 euroa / kappaletta	Osakemäärä (kpl)	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto
1.1.2020	16,213,800	80	51,007
Osakeanti — TD Tunga Delar AB:n hankinta	606,250	-	5,219
31.12.2020	16,820,050	80	56,226
1.1.2021	16,820,050	80	56,226
Osakeanti 1 — Strands Group AB:n hankinta	388,851	-	5,580
Osakeanti 2 — Raskone Oy:n hankinta	67,423	-	1,052
Osakeanti 3 — Lumise-hankinta	430,559	-	7,664
Osakeoptioilla merkityt osakkeet (liitetieto 19.3)	234,550	-	915
Muutokset yhteensä	1,121,383	-	15,210
31.12.2021	17,941,433	80	71,436

Euroclear Finlandin ylläpitämän osakasluettelon mukaan yhtiöllä oli tilikauden päättyessä 2 857 (2 462) osakkeen-omistajaa. 31.12.2021 Relais omisti omia osakkeitaan 50 kappaletta (50).

Lisätietoja vuosina 2021 ja 2020 toteutetuista yrityshankinnoista on esitetty liitetiedossa 3 Liiketoimintojen yhdistämiset.

Osakeannit

Vuosi 2021

Vuonna 2021 Relais toteutti kolme osakeantia, jotka on selostettu alla. Kaikki osakeannit järjestettiin Relais Groupin liiketoiminnan kehittämiseksi ja liiketoimintojen yhdistämisen rahoittamiseksi, joten osakkeenomistajien etuoikeudesta poikkeamiselle oli osakeyhtiölain mukainen painava taloudellinen syy. Osakeannit 1 ja 2 (Strands ja Raskone-hankinnat) toteutettiin emoyhtiön hallituksen päätöksellä varsinaisen yhtiökokouksen 8.6.2020 antaman osakeanti-valtuutuksen nojalla ja osakeanti 3 (Lumise-hankinta) varsinaisen yhtiökokouksen 30.3.2021 antaman osakeanti-valtuutuksen nojalla. Osakeanneista johtuneiden transaktiomenojen määrä ei ollut merkittävä.

Osakeanti 1 – Strands Group AB:n hankinta

Relais Group Oyj päätti 11.1.2021 suunnatusta osakeannista. Yhtiö maksoi osan Strands-hankinnan vastikkeesta laskemalla liikkeeseen yhteensä 388 851 yhtiön uutta osaketta myyjäosapuolten merkittäväksi.

Osakeanti 2 – Raskone Oy:n hankinta

Relais Group Oyj päätti 29.1.2021 suunnatusta osakeannista. Yhtiö maksoi osan Raskone Oy:n osakekannan hankinnan vastikkeesta laskemalla liikkeeseen yhteensä 67 423 yhtiön uutta osaketta Raskone Oy:n osakkeen-omistajan ja toimitusjohtajan Jan Popovin merkittäväksi.

Osakeanti 3 – Lumisen hankinta

Relais Group Oyj päätti 31.3.2021 suunnatusta osakeannista. Yhtiö maksoi osan Lumisen osakekannan hankinnan vastikkeesta laskemalla liikkeeseen yhteensä 430 559 yhtiön uutta osaketta Lumisen myyjäosapuolien merkittäväksi.

Vuosi 2020

Relais päätti 6.2.2020 suunnatusta osakeannista osana TD Tunga Delar Sverige AB:n, "TD", 95,25 %:n omistus-osuuden hankinnan vastikkeen maksua. Emoyhtiö maksoi osan vastikkeesta laskemalla liikkeeseen yhteensä 606 250 yhtiön uutta osaketta TD:n osakkeenomistajien merkittäväksi. Osakeannista johtuneiden transaktiomenojen määrä ei ollut merkittävä.

Osakeanti toteutettiin Relais Group Oyj:n hallituksen päätöksellä yhtiön ylimääräisen yhtiökokouksen 18.9.2019 hallitukselle antaman osakeantivaltuutuksen nojalla. Osakeanti järjestettiin Relais Groupin liiketoiminnan kehittämiseksi ja yrityskaupan rahoittamiseksi, joten osakkeenomistajien etuoikeudesta poikkeamiselle oli osakeyhtiö-lain mukainen painava taloudellinen syy.

Tarkemmat tiedot vuosien 2021 ja 2020 yrityshankinnoista on esitetty liitetiedossa 3 Liiketoimintojen yhdistämiset.

19.2 Osingonjako

Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille kirjataan velaksi taseeseen sillä kaudella, jonka aikana yhtiökokous hyväksyy osingot. Relaisin tavoitteena on jakaa osinkoa vuosittain keskimäärin yli 30 % konsernin keskimääräisestä vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta, suhdannevaihtelut huomioiden. Vuosittaisia osinkoja ehdotettaessa otetaan huomioon yritysostomahdollisuudet ja niihin liittyvät rahoitustarpeet, likviditeettiasema, konsernin oma pääoma, pitkäaikaiset rahoitus- ja investointitarpeet, kasvusuunnitelmat, osakeyhtiölain mukaiset vaatimukset osingonjaolle sekä muut tekijät, joita yhtiön hallitus pitää tärkeinä.

Kaikki tulevana vuosina mahdollisesti maksettavat osingot, niiden määrä ja niiden maksuajankohta riippuvat tytäryhtiöiden tulevasta tuloksista, taloudellisesta asemasta, rahavirroista, investointitarpeista, vakavaraisuudesta, yhtiön tytäryhtiöiden kyvystä jakaa osinkoja tai muuten siirtää varoja yhtiöön ja muista tekijöistä.

Osakeyhtiölain mukaan määrä, joka on merkitty taseeseen kehityksenä Suomen kirjanpitolain mukaisesti, on vähennettävä vapaasta omasta pääomasta laskettaessa voitonjakokelpoisia varoja.

30.3.2021 pidetty yhtiökokous päätti, että emoyhtiön jakokelpoisista varoista maksetaan hallituksen esityksen mukaisesti osinkoa 0,30 (0,10) euroa osakkeelta osakkeenomistajille, jotka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 1.4.2021 olivat merkittyinä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osinko, yhteensä 5 189 tuhatta euroa, maksettiin 12.4.2021.

19.3 Optioperusteiset palkitsemisohjelmat

Relaisin hallituksen jäsenet ja johtoryhmän jäsenet omistivat 31.12.2021 yhteensä 816 800 (1 032 550; 1 032 550 1.1.2020) Relaisin optio-oikeutta, jotka oikeuttavat merkitsemään yhteensä 816 800 (1 032 550; 1 032 550 1.1.2020) Relaisin osaketta, mikä vastaa noin 4,4 % (6,1 %; 7,6 % 1.1.2020) Relaisin osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä merkintöjen jälkeen. Lisäksi edesmenneen hallituksen jäsenen perilliset omistivat 31.12.2021 yhteensä 18 800 (37 600; 37 600 1.1.2020) Relaisin optio-oikeutta, jotka oikeuttavat merkitsemään yhteensä 18 800 (37 600; 37 600 1.1.2020) Relaisin osaketta. Yhteensä annetut optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä 835 600 (1 070 150; 1 070 150 1.1.2020) osaketta. Voimassa olevat optiot koostuvat keskenään ehdoiltaan eroavista optio-ohjelmista 2017E, 2017F, 2019D, 2019E ja 2019G.

Yhtiön optio-oikeuksilla merkittiin tilikauden 2021 aikana yhteensä 234 550 (nolla) yhtiön uutta osaketta.

Seuraavassa taulukossa esitetään osakeoptioiden lukumäärä ja painotetut keskimääräiset toteutushinnat sekä optioiden muutokset vuoden aikana (lukuun ottamatta synteettisiä optioita):

Kappaletta / Euroa	2021		2020	
	Lukumäärä	Toteutushinnan painotettu keskiarvo	Lukumäärä	Toteutushinnan painotettu keskiarvo
Ulkona olleet 1.1.	1,070,150	2.68	1,070,150	2.78
Myönnetyt optiot	-		-	
Menetettyt optiot	-		-	
Toteutetut optiot	234,550	3.89	-	
Rauenneet optiot	-		-	
Ulkona olevat 31.12.¹	835,600	2.38	1,070,150	2.68
Toteutettavissa olevat 31.12.	835,600	2.38	1,070,150	2.68

¹ Toteutushinnan painotetun keskiarvon 0,1 euron ero vuonna 2020 johtuu osingonjaosta.

Optiot raukeavat seuraavasti:

Optiosarja	Päätymispäivä
2017 A-H, 2019 E	31.12.2030
2019 A, 2019 C, 2019 F	31.5.2021
2019 B, 2019 D, 2019 G	31.5.2022

19.4 Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on kasvattaa osakkeen arvoa mahdollistamalla konsernin kasvustrategian toteuttaminen yritysostojen ja orgaanisen kasvun muodossa. Pääoman hallinnan keskeisiä elementtejä ovat operatiivinen rahavirta, velkarahoitus, osakeannit ja osingonjako.

Velkarahoitusta, osakeanteja ja operatiivista rahavirtaa voidaan käyttää erikseen tai yhdessä konsernin yritysostojen rahoittamiseen. Konsernin ja sen pääpankin välisen SFA-sopimuksen (Senior Facility Agreement) mukaan velkarahoituksen käyttöön sovelletaan tavanomaisia rahoituskovenanteja. Pankille neljännesvuosittain raportoitavia kovenanteja seurataan kuukausittain. Konsernin tavoitteena on säilyttää aina riittävä varmuusmarginaali kovenanttien raja-arvoihin nähden.

Konsernin osingonjakopolitiikan tavoitteena on jakaa osinkoa vuosittain keskimäärin yli 30 % konsernin keskimääräisestä vertailukelpoisesta tuloksesta suhdannevaihtelut huomioiden. Uusien osakkeiden liikkeeseenlasku yrityshankintojen yhteydessä edellyttää emoyhtiön hallituksen harkintaa ja voimassa olevia hallituksen valtuutuksia.

Tilikausilla 2021 ja 2020 Relais seurasi pääomaa perustuen omavaraisuusaste-tunnuslukuun, joka on laskettu jakamalla FAS-konsernitaseen mukainen oma pääoma varojen yhteismäärällä (sisältäen lyhyt- ja pitkäaikaiset varat). Omavaraisuusaste osoittaa, kuinka suuri osa varoista on rahoitettu omistajien pääomalla. Katso myös liitetieto 20.4 Lainakovenantit.

19.5 Valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous 30.3.2021 valtuutti hallituksen päättämään enintään 1 720 890 oman osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen tai muiden järjestelyiden rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi, hallituspalkkioiden maksamiseksi tai muutoin edelleen luovutettavaksi tai mitätöitäväksi. Osakkeita voidaan hankkia säännellyllä markkinalla niillä markkinapaikoilla, joiden sääntöjen mukaan yhtiö saa käydä kauppaa omilla osakkeillaan. Tällöin osakkeet hankitaan suunnatusti eli muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa ja osakkeista maksettava vastike perustuu yhtiön osakkeen julkisesti noteerattuun markkinahintaan siten, että hankittavien osakkeiden vähimmäishinta on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta ja enimmäishinta on osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana. Valtuutus on voimassa vuonna 2022 järjestettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen, kuitenkin enintään 30.6.2022 saakka. Valtuutus kumoaa aikaisemmat yhtiökokouksissa päätetyt hankintavaltuutukset.

Varsinainen yhtiökokous 30.3.2021 valtuutti hallituksen päättämään enintään 3 441 780 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaisia osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia (ml. optio-oikeudet) yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutusta voidaan käyttää mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyiden rahoittamiseen ja toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin. Valtuutus sisältää hallitukselle oikeuden päättää kaikista osakeannin sekä mainittujen erityisten oikeuksien antamisen ehdoista, mukaan lukien osakkeiden tai erityisten oikeuksien saajat ja maksettavan vastikkeen määrä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen eli suunnatusti. Hallituksen valtuutus kattaa sekä uusien osakkeiden antamisen että yhtiön hallussa mahdollisesti olevien omien osakkeiden luovutuksen. Valtuutus on voimassa vuonna 2022 järjestettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen, kuitenkin enintään 30.6.2022 saakka. Tämä valtuutus kumoaa aikaisemmat yhtiökokouksissa päätetyt osakeanti- ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta annetut valtuutukset.

20 Rahoitusvelat

Relais luokittelee rahoitusvelkansa kahteen ryhmään seuraavasti: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat ja jaksettuun hankintamenoon arvostettavat. Luokittelu määrittää sen, edellytetäänkö instrumentin arvostamista myöhemmin uudelleen käypään arvoon ja mihin kyseinen erä kirjataan.

Yleensä rahoitusvelat luokitellaan pitkä- tai lyhytaikaisiksi veloiksi niiden erääntymisajankohdan perusteella. Rahoitusvelka luokitellaan kuitenkin lyhytaikaiseksi, mikäli Relaisilla ei ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Konsernin lainoista esitetään lyhytaikaisissa rahoitusveloissa alle 12 kuukauden kuluttua erääntyvien lainojen osuus.

Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan taseesta pois vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty, kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Rahoitusvelka luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi rahoitusvelaksi, jos on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, se on johdannainen tai se nimenomaisesti luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Nämä rahoitusvelat arvostetaan käypään arvoon alun perin sekä tämän jälkeen, ja käypien arvojen muutokset merkitään tuloslaskelman rahoitusseriin. Konsernissa tähän erään sisältyvät:

- ne suojaamistarkoituksiin hankitut johdannaiset (koronvaihtosopimukset), joiden käypä arvo on negatiivinen raportointikauden päättymispäivänä (Relais ei sovelta suojauslaskentaa)
- liiketoimintojen yhdistämisissä kirjatut ehdolliset vastikkeet (katso liitetieto 3 Liiketoimintojen yhdistämiset).

Jaksettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat (muut rahoitusvelat)

Konsernissa tähän erään sisältyvät lähinnä lainat rahoituslaitoksilta, vuokrasopimusvelat sekä ostovelat. Muut rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvelan alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin nämä rahoitusvelat arvostetaan jaksettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Jaksettu hankintameno lasketaan ottamalla huomioon hankintaan liittyvät yli- tai alikurssit sekä palkkiot tai menot, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa.

20.1 Rahoitusvelkojen erittely

1 000 euroa	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
<u>Jaksettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat</u>				
<i>Pitkäaikaiset</i>				
Lainat rahoituslaitoksilta	22	90,537	57,690	58,574
Vuokrasopimusvelat	15	44,284	14,057	15,694
Määräysvallattomien omistajien lunastusvelka	3.2	-	345	-
		134,821	72,092	74,268
<i>Lyhytaikaiset</i>				
Lainat rahoituslaitoksilta	22	6,042	5,000	4,763
Vuokrasopimusvelat	15	10,641	3,345	2,986
Ostovelat	22	15,402	8,606	6,560
Määräysvallattomien omistajien lunastusvelka	3.2	345	-	-
Muut rahoitusvelat		13	-	17
		32,444	16,951	14,325
Jaksettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä		167,265	89,043	88,593
<u>Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat</u>				
<i>Pitkäaikaiset</i>				
Ehdolliset vastikkeet	3, 21	1,561	129	122
Johdannaisinstrumentit	21, 22.2	48	157	73
		1,609	286	195
<i>Lyhytaikaiset</i>				
Ehdolliset vastikkeet	3, 21	2,578	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat yhteensä		4,187	286	195
Rahoitusvelat yhteensä		171,452	89,329	88,788

Edellisen sivun taulukossa esitetyt ehdolliset vastikkeet sekä määräysvallattomien omistajien osuuksien lunastus-velvoite sisältyvät taseen eriin Pitkäaikaiset lyhytaikaiset muut rahoitusvelat ja Lyhytaikaiset lyhytaikaiset muut rahoitusvelat. Niiden ehdot on kuvattu liitetiedossa 3 Liiketoimintojen yhdistämiset. Lunastusvelan käypä arvo perustuu johdon arvioon rahavirtojen toteutumisen todennäköisyydestä. Lyhytaikaiset ehdolliset vastikkeet maksetaan vuoden 2022 aikana rahana.

20.2 Lainojen sekä vuokrasopimusvelkojen ehdot sekä takaisinmaksuaikataulu

Lainojen sekä vuokrasopimusvelkojen pääasialliset ehdot ovat seuraavat:

	31.12.2021				
	Valuutta	Nimellis-korko	Erääntymis-vuosi	Käypä arvo	Tase-arvo
Lainat rahoituslaitoksilta (yhtysostolaina)	EUR	EURIBOR 6 KK+2,1%	2023	51,538	51,538
Lainat rahoituslaitoksilta (yhtysostolaina)	SEK	STIBOR 6 KK+2,1%	2023	45,041	45,041
Vuokrasopimusvelat	Useita	Useita	2023-2030	54,925	54,925

Lainoihin liittyvät yritysliittymiset on esitetty liitetiedossa 24 Varaukset, ehdolliset erät ja sitoumukset.

20.3 Rahoitusjärjestelyjen muutokset

Emoyhtiö neuvotteli vuosina 2019 ja 2020 pääomaltaan yhteensä 104,1 miljoonan euron suuruisen velkakirjalaina-limiitin pääasiassa ABR-, Huzells-, Raskone- ja Strands-yritysostojen rahoittamiseksi ja yritysostoja edeltäneen rahoituksen poismaksamiseksi. Limiittiä käytettiin rahoittamaan vastikkeita yrityskaupoissa, jotka tapahtuivat vuosina 2021 ja 2020. Yrityskaupoista on esitetty tiedot liitetiedossa 3 Liiketoimintojen yhdistämiset.

Limiitistä nostettua yritysostolainaa oli taseessa tilikauden päättyessä 96,6 (62,7) miljoonaa euroa. Tämän lisäksi yhtiöllä on 7 miljoonan euron suuruinen monivaluuttainen (Euro ja Ruotsin kruunu) luottolimiitti, jota voidaan käyttää mm. tililimiitteihin ja pankkitakauksiin. Rahoituslimiitit ovat voimassa 31.5.2023 saakka.

20.4 Lainakovenantit

Relaisin lainoihin rahoituslaitoksilta liittyy kovenanttiehtoja. Kyseisten lainojen kokonaismäärä oli 96,7 (63,0) miljoonaa euroa 31.12.2021. Konsernin on täytettävä velkaantuneisuutta, omavaraisuusastetta ja rahavirtaa koskevat kovenanttiehdot vuosineljänneksittäin. Velkaantuneisuus lasketaan nettovelan suhteena pro forma -käyttökatteeseen.

Omavaraisuusastetta laskettaessa konsernin oma pääoma jaetaan konsernitaseen varojen yhteissummalla. Konserni sisällyttää kassavirtasuhteeseen kassavirran velanhoitosuhteella. Rahoitus sopimuksessa sovitut erityisehdot huomioidaan velkaantuneisuuden ja kassavirran kovenanttien laskennassa. Kaikkia taloudellisia kovenantteja seurattiin Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti laaditun taloudellisen tiedon perusteella. Relais täytti kyseiset ehdot vuosina 2021 ja 2020. Katso myös liitetieto 19.4 Pääoman hallinta.

	31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
Omavaraisuusaste ¹ , %	37.9	46.7	44.5
Velkaantuneisuus	2.65	1.47	2.13
Kassavirtasuhte	1.32	3.73	1.98

¹ FAS:n mukaan oma pääoma sisältää emoyhtiön omistajille kuuluvan oman pääoman.

20.5 Rahoituksen rahavirroista johtuvat velkojen muutokset

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoituksesta johtuvien velkojen alku- ja päätössaldojen välinen täsmäytyslaskelma.

	2021		2020	
	Vuokra- sopimus- velat	Lainat rahoitus- laitoksilta	Vuokra- sopimus- velat	Lainat rahoitus- laitoksilta
1 000 euroa				
Saldo 1.1.	17,402	62,690	18,680	63,337
Lainojen nostot	-	45,235	-	65,427
Lainoihin liittyvät transaktiomenot	-	-	-	-
Lainojen takaisinmaksut	-	(13,312)	-	(66,634)
Vuokrasopimusvelkojen maksut	(8,306)	-	(2,903)	-
Rahoituksen rahavirroista johtuvat muutokset yhteensä	(8,306)	31,923	(2,903)	(1,207)
Liiketoimintojen yhdistämiset	33,049	2,780	1,450	-
Uudet vuokrasopimukset	12,701	-	160	-
Muut muutokset	80	(814)	15	560
Saldo 31.12.	54,925	96,579	17,402	62,690

21 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Tilikauden 2021 lopussa konsernin käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat koostuivat johdannaisveloista (koronvaihtosopimukset) sekä yrityskauppojen ehdollisista vastikkeista (velka).

Relais arvostaa koronvaihtosopimukset vastapuolelta (pankki) saatavien arvostuslaskelmien perusteella. Riippuen siitä, onko suojausinstrumentin käypä arvo positiivinen vai negatiivinen, se kirjataan konsernitaseeseen seuraavasti:

- positiivinen: erä Muut pitkäaikaiset tai lyhytaikaiset rahoitusvarat
- negatiivinen: erä Muut pitkäaikaiset tai lyhytaikaiset rahoitusvelat.

Ehdollisista vastikkeista kirjattuihin velkoihin liittyy erilaisia yrityskauppakohtaisia oletuksia, jotka koskevat yleensä hankinnan kohteen taloudellista tulosta tietyllä yrityskaupan jälkeisellä ajanjaksolla, jota mitataan esim. liikevoitto- tai käyttökateluvulla, ja ne saattavat sisältää myös sovittuja operatiivisia tavoitteita. Katso lisätietoja liitetiedosta 3 Liiketoimintojen yhdistämiset.

21.1 Luokittelu kirjanpidossa ja käyvät arvot

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen tasearvot sekä käyvät arvot, ml. niiden käyvän arvon hierarkian mukaiset tasot (lisätietoja käyvän arvon hierarkiasta on esitetty liitetiedossa 1.7 Käypien arvojen määrittäminen). Taulukossa ei esitetä käypiä arvoja koskevia tietoja niistä rahoitusvaroista ja -veloista, joita ei arvosteta käypään arvoon, jos kirjanpitoarvo on kohtuullisen lähellä käypää arvoa.

			Tasearvo				Käypä arvo			
1 000 euroa	Liitetieto			Taso 1	Taso 2	Taso 3		Yhteensä		
31.12.2021										
<u>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat</u>										
Koronvaihtosopimukset (ei suojauslaskennassa)	20, 22.2	48	-	48	-			48		
Ehdolliset vastikkeet	3, 20.1	4,139	-	-	4,139			4,139		
Yhteensä		4,187	-	48	4,139			4,187		
<u>Rahoitusvelat, joita ei arvosteta käypään arvoon</u>										
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	20, 22	6,042	-	-	6,042			6,042		
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	20, 22	90,537	-	-	90,537			90,537		
Määräysvallattomien omistajien lunastusvelka	3, 20.1	345	-	-	345			345		
Yhteensä		96,924	-	-	96,924			96,924		
31.12.2020										
<u>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat</u>										
Koronvaihtosopimukset (ei suojauslaskennassa)	20, 22.2	157	-	157	-			157		
Ehdolliset vastikkeet	3, 20.1	129	-	-	129			129		
Yhteensä		286	-	157	129			286		
<u>Rahoitusvelat, joita ei arvosteta käypään arvoon</u>										
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	20, 22	5,000	-	-	5,000			5,000		
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	20, 22	57,690	-	-	57,690			57,690		
Määräysvallattomien omistajien lunastusvelka	3, 20.1	345	-	-	345			345		
Yhteensä		63,035	-	-	63,035			63,035		
1.1.2020										
<u>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat</u>										
Koronvaihtosopimukset (ei suojauslaskennassa)	20, 22.2	73	-	73	-			73		
Ehdolliset vastikkeet	3, 20.1	122	-	-	122			122		
Yhteensä		195	-	73	122			195		
<u>Rahoitusvelat, joita ei arvosteta käypään arvoon</u>										
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	20, 22	4,763	-	-	4,763			4,763		
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	20, 22	58,574	-	-	58,574			58,574		
Yhteensä		63,337	-	-	63,337			63,337		

22 Rahoitusriskien hallinta

22.1 Rahoitusinstrumentit - riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet

Relaisin tärkeimpiin rahoitusinstrumentteihin kohdistuu riskitekijöitä, joiden päämuuttujat ovat:

- markkinoiden muutokset ja
- asiakkaiden käyttäytyminen.

Konsernin rahoitusvaroihin vaikuttavat riskit liittyvät pääasiassa vastapuolten maksukäyttäytymisen muutoksiin ja luottoriskihin. Korkokantojen muutokset vaikuttavat Relaisin vaihtuvakorkoisista lainoista muodostuviin rahoitusvelkoihin, ja ne ovat siten alttiina korkoriskille. Jos konserni ei pysty järjestämään rahoitusta luottokelpoisuuttaan vastaavin ehdoin, Relaisille voi syntyä maksuvalmius- tai jälleenrahoitusriski.

Johto arvioi riskejä säännöllisesti, ja ylin johto valvoo näiden riskien hallintaa konsernin rahoitusriskien hallinnointiperiaatteiden mukaisesti. Relaisilla on asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelytavat, ja rahoitusriskit tunnistetaan sekä mitataan ja niitä hallitaan konsernin toimintaperiaatteiden ja riskitavoitteiden mukaisesti. Hallitus tarkastelee ja hyväksyy kunkin riskin hallintaa koskevat toimintaperiaatteet, jotka on esitetty tiivistetysti alla.

Relais käyttää johdannaisinstrumentteja korkoriskien suojaamiseen, katso lisätietoja liitetiedosta 22.2 Korkoriski. Konserni ei sovelle suojauslaskentaa.

Markkinariski on riski siitä, että rahoitusinstrumenttien käyvät arvot tai niiden vastaiset rahavirrat vaihtelevat markkinahintojen tai markkinaolosuhteiden muutosten vuoksi. Markkinariski käsittää kolmenlaisia riskejä:

- korkoriski,
- valuuttariski ja
- muu hintariski, kuten osakkeiden hintariski ja hyödykeriski.

Konsernin rahoitusinstrumentteihin, joihin markkinariski vaikuttaa, kuuluvat lainat sekä talletukset.

22.2 Korkoriski

Korkoriski on riski siitä, että rahoitusinstrumentin käypä arvo tai vastaiset rahavirrat vaihtelevat markkinakorkojen muutosten vuoksi. Relaisin altistuminen korkovaihteluille liittyy ensisijaisesti siihen osaan konsernin pitkäaikaisista velkasitoumuksista, jotka ovat vaihtuvakorkoisia. Konsernin pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset pankkilainat on sidottu Euribor- ja Stibor-korkoihin. Markkinakorkojen muutoksilla on suora vaikutus Relaisin tuleviin korkomaksuihin.

Relaisin periaatteena korkoriskin vaikutusten vähentämiseksi on ylläpitää ennalta määrätty tasapaino hankittujen lainalimiittien kokonaismäärän ja maksuvalmiusaseman välillä. Johto arvioi korkoriskin jokaisena raportointipäivänä määrittääkseen toimenpiteet, joita tarvitaan vakaan korkoympäristön ylläpitämiseksi. Konsernilla on mahdollisuus neuvotella rahoitusinstrumenttien ehdot uudelleen, jos markkinaympäristö ja korkoympäristö muuttuvat.

Relais käyttää johdannaisia korkoriskeiltä suojautumiseen. Johdannaiset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Korkoriskin herkkyyshanalyysi

Seuraavassa taulukossa esitetään lainojen herkkyys kohtuullisen mahdolliselle korkotason muutokselle (se lainasalkun osa, johon muutos vaikuttaa). Herkkyyshanalyysi on tehty perustuen lainakantaan raportointikauden lopussa ilman tulevia lyhennyksiä ja oletukseen, että viitekorko on positiivinen. Korkotason muutokset on esitetty täysimääräisesti, ottamatta huomioon mahdollisten sopimusperusteisten korkolattioiden (floor) vaikutuksia. Kun kaikki muut muuttujat pysyvät muuttumattomina ja korkoa muutetaan 100 korkopisteellä, vaihtuvakorkoisten lainojen vaikutus konsernin tulokseen ennen veroja on seuraava:

1 000 euroa	Nousu / lasku korkopisteinä	Vaikutus tulokseen ennen veroja		
		31.12. 2021	31.12. 2020	1.1. 2020
6 kk Euribor	+100	(516)	(275)	(287)
6 kk Stibor	+100	(451)	(355)	(355)
6 kk Euribor	-100	516	275	287
6 kk Stibor	-100	451	355	355

Korollisten rahoitusvelkojen korkojen vaihteluväli tilikaudella oli 2,1 - 3,28 %.

22.3 Valuuttariski

Konsernin emoyhtiön toimintavaluutta on euro, ja tytäryhtiöiden toimintavaluutat ovat tytäryhtiön taloudellisesta ympäristöstä riippuen Ruotsin kruunu, Norjan kruunu ja Tanskan kruunu. Kun emoyhtiö yhdistelee näissä maissa toimivien tytäryhtiöiden tilinpäätöksiä euromääräiseen konsernitilinpäätökseen, se altistuu translaatoriskille. Relais ei suojaa translaatoriskia.

Konsernin yhtiöt altistuvat valuuttakurssiriskeille (transaktioriski) transaktioista, jotka tehdään muussa kuin yhtiön toimintavaluutassa. Konserni altistuu transaktioriskille pääasiassa kaukoidän tavaratuonnissaan, jossa pääasiallinen kaupankäyntivaluutta on Yhdysvaltain dollari. Relais altistuu valuuttakurssiriskille, joka liittyy emoyhtiön toimintavaluutan ja Yhdysvaltain dollarin välisen vaihtokurssin vaihteluun. Emoyhtiö hallinnoi konsernin transaktioriskia käyttämällä tarvittaessa termiinisopimuksia ja siirtämällä valuuttakurssimuutokset tuotteiden myyntihintoihin, jolloin pyritään eliminoimaan valuuttakurssimuutosten vaikutus konsernin bruttokatteeseen. Mikäli USD-keskikurssi tilikaudella olisi ollut 10 % toteutunutta vahvempi, olisi sen vaikutus 2021 tilikauden voittoon ennen veroja ilman asiakashintojen korotusten vaikutusta ollut -3 688 tuhatta euroa (2020: -2 252 tuhatta euroa). Mikäli USD-päätöskurssi tilinpäätöspäivänä olisi ollut mainitun 10 % toteutunutta päätöskurssia vahvempi, olisi vaikutus voittoon ennen veroja ostovelkojen kurssieron johdosta ollut noin -265 tuhatta euroa (2020: -157 tuhatta euroa).

Altistuminen translaatoriskille

Seuraavassa esitetään yhteenveto määrällisistä tiedoista, jotka koskevat Relaisin altistumista translaatoriskille.

		Vaikutus tulokseen ennen veroja		Vaikutus omaan pääomaan ennen veroja		
1 000 euroa	Valuuttakurssin nousu / lasku	31.12. 2021	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2020	1.1. 2020
SEK/ EUR	10 %	1,502	790	1,502	790	14
SEK/ EUR	-10 %	(1,365)	(718)	(1,365)	(718)	(13)
NOK/ EUR	10 %	69	65	68	65	4
NOK/ EUR	-10 %	(63)	(59)	(63)	(59)	(4)
DKK / EUR	10 %	18	12	18	12	-
DKK / EUR	-10 %	(16)	(11)	(16)	(11)	-

22.4 Luottoriski

Luottoriski on riski, että vastapuoli ei täytä rahoitusinstrumentin tai asiakassopimuksen mukaisia velvoitteitaan, mikä johtaa taloudelliseen tappioon. Relais altistuu liiketoiminnan luottoriskille, joka kohdistuu lähinnä myyntisaamisiin ja rahavaroihin.

Asiakasluottoriskia hallitaan liiketoimintayksiköissä tunnistamalla asiakas ennen kaupankäyntiä. Asiakkaan luottokelpoisuus arvioidaan ja yksilölliset luottolimiitit määritellään tämän arvioinnin mukaisesti. Relais käy kauppaa vain tunnistettujen, luottokelpoisten tahojen kanssa. Saamisten saldoja seurataan ja peritään jatkuvasti. Raportointipäivän luottoriskin enimmäismäärä on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä.

Myyntisaamiset - ennakoidut luottotappiot

Relais arvioi myyntisaamisten tilanteen jokaisena raportointipäivänä neljännesvuosittain. Konserni käyttää myyntisaamistensa odotettujen luottotappioiden (ECL) arvioinnissa yksinkertaistettua menetelmää, ja ylin johto arvioi myyntisaamisten arvonalentumista seuraavien mittareiden avulla:

- tulevat taloudelliset olosuhteet suhteessa toimialan taloudelliseen asemaan
- aikaisemmat luottotappiot
- asiakkaiden aiempi maksukäyttäytyminen
- asiakastyypin (julkinen tai yksityinen sektori)
- erääntyneiden maksujen diskontattu rahavirtavaikutus, joka perustuu rahan aika-arvoon.

Kaikki yli 360 päivää erääntyneet myyntisaamiset katsotaan laiminlyödyiksi ja niistä kirjataan ennakoitu luottotappio täysimääräisesti.

Arvon alentumisanalyysi tehdään jokaisena raportointipäivänä käyttäen varausmatriisia odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseksi. Varausprosentit perustuvat erääntyneiden päivien määrään eri asiakassegmenteillä, joilla on samanlainen luottotappiorakenne (eli julkisen sektorin ja yksityisen sektorin mukaan). Laskelmassa otetaan huomioon todennäköisyyspainotettu lopputulos, rahan aika-arvo sekä järkevä ja perusteltavissa oleva informaatio, joka on saatavissa raportointipäivänä ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista. Yli 360 päivää erääntyneet myyntisaamiset katsotaan laiminlyödyiksi. Erääntyneitä myyntisaamisia peritään, ja perintäprosessia hallinnoi kukin asiakasvastuullinen tytäryhtiö.

Konsernin luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä koostuu myyntisaamisista. Konsernin kaupalliset liiketoimet tapahtuvat pääasiassa yksityisen ja jossain määrin julkisen sektorin asiakkaiden kanssa. Myynti julkisen sektorin asiakkaille on alle 10 % kokonaismyynnistä. Relais tunnistaa asiakkaiden erilaisen luottoriskiaseman, mutta julkisen sektorin saamiin liittyy huomattavasti pienempi riski kuin myyntiin yksityisen sektorin asiakkaille.

Relais pitää myyntisaamisten riskikeskittymää vähäisenä, sillä sen asiakkaat sijaitsevat useilla lainkäyttöalueilla, ja monilla maantieteellisillä alueilla. Näin ollen riskit eivät ole keskittyneet, mikä pienentää odotettavissa olevien luottotappioiden määrää. Konsernilla ei ole vakuuksia luottoriskin varalta.

Odotetun luottotappion arviointi

Seuraavassa esitetään tiedot konsernin myyntisaamisiin liittyvistä luottoriskeistä.

31.12.2021		Odotettu luotto-		
1 000 euroa	%	Brutto	tappio	Netto
Erääntymättömät	0,6 %	23,117	(139)	22,978
Erääntynyt 1-30 päivää	2,3 %	2,727	(62)	2,665
Erääntynyt 31-90 päivää	11,8 %	984	(116)	868
Erääntynyt 91-360 päivää	53,0 %	456	(242)	214
Erääntynyt > 360 päivää	100,0 %	443	(443)	0
Yhteensä		27,727	(1,002)	26,725

31.12.2020		Odotettu luotto-		
1 000 euroa	%	Brutto	tappio	Netto
Erääntymättömät	0,5 %	10,559	(53)	10,506
Erääntynyt 1-30 päivää	1,2 %	1,647	(19)	1,628
Erääntynyt 31-90 päivää	2,3 %	573	(13)	560
Erääntynyt 91-360 päivää	26,2 %	313	(82)	231
Erääntynyt > 360 päivää	100,0 %	164	(164)	-
Yhteensä		13,256	(331)	12,925

1.1.2020		Odotettu luotto-		
1 000 euroa	%	Brutto	tappio	Netto
Erääntymättömät	0,5 %	8,816	(44)	8,772
Erääntynyt 1-30 päivää	1,2 %	1,880	(22)	1,858
Erääntynyt 31-90 päivää	2,5 %	976	(24)	952
Erääntynyt 91-360 päivää	9,7 %	165	(16)	149
Erääntynyt > 360 päivää	100,0 %	143	(143)	-
Yhteensä		11,980	(249)	11,731

Odotettavissa olevien luottotappioiden arvostusmenetelmissä tai taustaoletuksissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vertailuvuoteen nähden.

Luottotappioiden täsmäytyslaskelma

1 000 euroa	2021	2020
Saldo 1.1.	331	249
Toteutuneet luottotappiot	(96)	(102)
Liiketoimintojen yhdistämiset (liitetieto 3)	739	29
Luottotappiovarausten nettomääräinen uudelleenarviointi	28	155
Saldo 31.12.	1,002	331

Taulukon erä Luottotappiovarausten nettomääräinen uudelleenarviointi sisältää aiemmin luottotappioiksi kirjatuista eristä mahdollisesti myöhemmin saadut määrät. Odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset sekä toteutuneet luottotappiot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

Odotetun luottotappion määrittäminen

Relais soveltaa yksinkertaistettua menetelmää odotettujen luottotappioiden laskemiseen. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta (ECL) perustuu historiatietoihin ja tulevaisuutta koskevien parametrien osalta asiakkaiden maksukäyttäytymiseen. Johto arvioi asiakkaiden maksukäyttäytymistä ja taloudellisia tapahtumia neljännesvuosittain. ECL-laskelmissa myyntisaamiset sisältävät kaikki myyntireskontrassa olevat avoimet laskut. Konserni käyttää virausmatriisia myyntisaamisten ja sopimukseen perustuvien omaisuuserien odotettujen luottotappioiden laskemiseen. Varausprosentit perustuvat erääntyneisiin myyntisaamisiin ja laskennassa otetaan huomioon todennäköisyydellä painotettu lopputulos, rahan aika-arvo sekä tilinpäätöshetkellä saatavilla oleva järkevä ja perusteltu tieto menneistä tapahtumista, tämänhetkisistä olosuhteista ja ennusteista tulevasta taloudellisesta tilanteesta. Myyntisaamiset kirjataan luottotappioksi, kun niiden saamisesta ei ole kohtuullista varmuutta.

Liiallisten riskikeskittymien välttämiseksi Relaisin toimintaperiaatteisiin ja menettelytapoihin sisältyy erityisiä linjauksia hajautetun asiakasportfolion ylläpitämiseksi. Tunnistettuja luottoriskikeskittymiä valvotaan ja hallitaan näiden mukaisesti.

Rahoitusinstrumentit ja rahavarat

Likvidien varojen juoksuaika on alle kolme kuukautta, kuten rahavarat ja muut lyhytaikaiset talletukset, jotka ovat osa konsernin maksuvalmiuden hallintaa. Nämä varat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Relais tekee konsernin talletukset pankkeihin, joilla on alhainen luottoriski.

22.5 Maksuvalmiusriski

Konsernin johto arvioi liiketoimintaennusteita ja niihin liittyviä rahavirtoja maksuvalmiuden ylläpitämiseksi. Relaisin tavoitteena on säilyttää tasapaino rahoituksen jatkuvuuden ja joustavuuden välillä käyttämällä pankkitilien saldoja ja pankkilainoja. Noin 6,25 % konsernin veloista erääntyy alle vuoden kuluessa 31.12.2021 (31.12.2020: 9,5 %; 1.1.2020: 9,4 %) perustuen tilinpäätöksessä esitettyyn lainojen kirjanpitoarvoon. Relais on arvioinut velkojen jälleen-rahoitukseen liittyvän riskikeskittymän ja todennut sen olevan vähäinen. Konsernilla on käytettävissään riittävästi erilaisia rahoituslähteitä, ja 12 kuukauden kuluessa erääntyvä velka voidaan siirtää nykyisten tai uusien lainanantajien kanssa. Relaisilla on vakuudellisia lainoja, joihin liittyy kovenantteja, kuten omavaraisuusaste ja korollisen velan suhde käyttökatteeseen (EBITDA).

Tällä hetkellä Relaisilla on riittävä liikkumavara kovenanttien suhteen. Konsernilla ei ole ollut kovenanttien rikkomisesta johtuvia takaisinmaksutapahtumia. Katso myös liitetiedot 19.4 Pääoman hallinta sekä 20.4 Lainakovenantit.

Rahoitusvelkojen sopimusperusteiset erääntyvät määrät

Seuraava taulukko kuvaa jäljellä olevien rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvaa diskonttaamatonta maturiteettijakaumaa tilinpäätöspäivänä.

Sopimukseen perustuvat rahavirrat								
1 000 euroa	Kirjan- pitoarvo	Raha- virrat yhteensä	2022	2023	2024	2025	2026	Myöhemmin
31.12.2021								
<i>Johdannaisvelkoihin kuulumattomat rahoitusvelat</i>								
Lainat rahoituslaitoksilta	96,578	99,544	8,041	91,503	-	-	-	-
Vuokrasopimusvelat	54,925	63,636	11,502	10,430	9,444	8,277	9,951	14,033
Ostovelat	15,402	15,402	15,402	-	-	-	-	-
Ehdolliset vastikkeet	4,139	4,566	3,005	1,561	-	-	-	-
Lunastusvelka	345	345	345	-	-	-	-	-
	171,391	183,493	38,295	103,494	9,444	8,277	9,951	14,033
<i>Johdannaisvelat</i>								
Koronvaihtosopimukset	48	107	77	30	-	-	-	-
	48	107	77	30	-	-	-	-
Yhteensä	171,439	183,600	38,372	103,524	9,444	8,277	9,951	14,033

1 000 euroa	Kirjan- pitoarvo	Raha- virrat yhteensä	2021	2022	2023	2024	2025	Myöhemmin
31.12.2020								
<i>Johdannaisvelkoihin kuulumattomat rahoitusvelat</i>								
Lainat rahoituslaitoksilta	62,690	65,939	7,264	7,138	51,537	-	-	-
Vuokrasopimusvelat	17,402	19,117	3,396	2,921	2,471	2,045	1,733	6,551
Ostovelat	8,606	8,606	8,606	-	-	-	-	-
Ehdolliset vastikkeet	129	129	129	-	-	-	-	-
Lunastusvelka	345	345	-	345	-	-	-	-
	89,172	94,136	19,396	10,404	54,008	2,045	1,733	6,551
<i>Johdannaisvelat</i>								
Koronvaihtosopimukset	157	191	84	77	30	-	-	-
	157	191	84	77	30	-	-	-
Yhteensä	89,329	94,327	19,480	10,481	54,038	2,045	1,733	6,551

1 000 euroa	Kirjan- pitoarvo	Raha- virrat yhteensä	2020	2021	2022	2023	2024	Myöhemmin
1.1.2020								
<i>Johdannaisvelkoihin kuulumattomat rahoitusvelat</i>								
Lainat rahoituslaitoksilta	63,337	69,016	6,907	6,302	6,206	49,601	-	-
Vuokrasopimusvelat	18,680	20,767	3,081	3,095	2,669	2,294	1,873	7,755
Ostovelat	6,560	6,560	6,560	-	-	-	-	-
Ehdolliset vastikkeet	122	122	-	122	-	-	-	-
	88,698	96,465	16,548	9,519	8,875	51,895	1,873	7,755
<i>Johdannaisvelat</i>								
Koronvaihtosopimukset	73	276	90	82	75	29	-	-
	73	276	90	82	75	29	-	-
Yhteensä	88,772	96,741	16,638	9,601	8,950	51,924	1,873	7,755

23 Ostovelat ja muut velat

1 000 euroa	31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
<u>Pitkäaikainen</u>			
Synteettisistä optioista aiheutuva velka (liitetieto 7)	650	-	-
Pitkäaikainen yhteensä	650	-	-
<u>Lyhytaikainen</u>			
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	4,305	-	433
Ostovelat	15,402	8,606	6,560
Siirtovelat	12,931	3,972	2,476
Palautusvelka	1,813	1,724	1,765
Muut velat	8,747	3,671	3,223
Ostovelat ja muut velat	38,893	17,974	14,024
Lyhytaikainen yhteensä	43,198	17,974	14,457
Yhteensä	43,848	17,974	14,457

24 Varaukset, ehdolliset erät ja sitoumukset

Varaukset koostuvat veloista, joiden toteutumisajankohta tai toteutuva määrä on epävarma. Relais kirjaa varauksen taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena velvoite (oikeudellinen tai tosiasiallinen), maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä, ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestely-suunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut suunnitelman keskeisistä kohdista niille, joihin järjestely vaikuttaa.

Varauksena kirjattava määrä on Relaisin paras arvio selvittämismäärästä raportointikauden päättymispäivänä, eli kyseisten arvioitujen menojen nykyarvo, ottaen huomioon velvoitteeseen liittyvät riski- ja epävarmuustekijät.

Ehdolliset varat ja ehdolliset velat ovat mahdollisia omaisuuseriä ja velvoitteita. Ne syntyvät aikaisempien tapahtumien seurauksena ja niiden olemassaolo varmistuu vasta kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan Relaisin määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa

24.1 Varaukset

Konsernilla ei ollut varauksia tilikausien 2021 ja 2020 päättyessä eikä 1.1.2020.

24.2 Vakuudet ja muut velvoitteet

1 000 euroa	31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
<u>Lainat rahoituslaitoksilta</u>			
Rahoituslainat	96,762	63,014	64,150
Myönnetty limiitin määrä	4,856	4,856	4,648
Nostamaton limiitti	4,856	4,856	4,648
Vakuudeksi annettujen tytäryhtiöosakkeiden kirjanpitoarvo	105,222	105,222	105,218
Yrityskiinnitykset	107,500	107,500	107,672
Pantattujen pankkitilien kirjanpitoarvo	-	-	23,537
Rahoituslaitoslainojen vakuudet yhteensä	212,722	212,722	236,426
<u>Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annetut vakuudet</u>			
Yleistakaus	4,712	-	-
Muut takaukset	8,570	8,099	-
Yhteensä	13,282	8,099	-
<u>Muut vastuut</u>			
Vuokratakaukset	1,858	1,922	1,944
Muut takaukset	205	248	200
Yhteensä	2,063	2,170	2,144

24.3 Sitoumukset

Konsernilla oli 31.12.2021 eri vuokrasopimuksia, jotka eivät olleet tuolloin vielä alkaneet, katso tarkemmin liitetieto 15.4 Vuokrasopimuksia koskevat sitoumukset.

24.4 Oikeudenkäynnit ja riita-asiat

Emoyhtiöllä ei ole meneillään riita-asioita tai oikeudenkäyntejä, joilla olisi hallituksen käsityksen mukaan merkittävää vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

25 Lähipiiritapahtumat

Relais-konsernin lähipiiriin kuuluvat Relais Group Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet ja tytäryhtiöt sekä yhtiön osakkeenomistajat Ari Salmivuori ja Nordic Industry Development AB, joilla katsotaan olevan yhtiössä huomattava vaikutusvalta (katso tarkemmin alla). Yhtiön lähipiiriin kuuluvat myös kaikkien edellä mainittujen tahojen läheiset perheenjäsenet ja yhteisöt, jotka ovat heidän määräysvallassa tai yhteisessä määräysvallassa.

- Ari Salmivuori, suoran osakeomistuksen sekä hänen määräysvallassaan olevan Ajanta Oy:n kautta, omistusosuus yhteensä 32,52 % 31.12.2021 (40,39 %), ja
- Nordic Industry Development AB, jossa määräysvaltaa käyttää Jesper Otterbeck, Relais Group Oyj:n hallituksen jäsen, omistusosuus 21,92 % 31.12.2021 (23,38 %).

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet lähipiirin kanssa, jotka eivät eliminoidu konsernitiilin päätöksessä.

25.1 Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhte-etuudet

Alla esitetyt määrät vastaavat kyseisillä tilikausilla kuluiksi kirjattuja menoja. Mahdolliset luontaisedut sisältyvät palkkasummiin. Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden eläke-etuudet koostuvat Suomen ja Ruotsin lakisääteisen eläkejärjestelyn puitteissa myönnettävistä eläkkeistä, konsernilla ei ole vapaaehtoisia täydentäviä eläkejärjestelyjä.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettujen synteettisten optioiden ehdot ovat samat kuin muiden osallistujien optioehdot. Lisätietoja on esitetty liitetiedossa 7 Työsuhte-etuuksista johtuvat kulut.

1 000 euroa	2021	2020	2021	2020	2021	2020
	CEO Arni Ekholm		Muut johtoryhmän jäsenet		Yhteensä	
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	(276)	(224)	(557)	(475)	(833)	(699)
Eläke-etuudet (maksupohjaiset järjestelyt)	(47)	(38)	(93)	(75)	(140)	(113)
Osakeperusteiset maksut	(180)	-	(353)	-	(533)	-
Yhteensä	(503)	(262)	(1,003)	(550)	(1,506)	(812)

Relais Group Oyj:n hallituksen ovat muodostaneet 31.5.2019 alkaen Kari Stadigh (hallituksen puheenjohtaja), Olli-Pekka Kallasvuo, Jesper Otterbeck ja Katri Nygård. Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita hallituksen tai mahdollisten valiokuntien jäsenyydestä tilikausilla 2019-2021.

Emoyhtiön toimitusjohtajana toimii Arni Ekholm. Emoyhtiön ja konsernin johtoryhmään kuuluvat lisäksi talousjohtaja Pekka Raatikainen, Skandinavian alueen toimitusjohtaja Juan Garcia sekä Suomen ja Baltian toimitusjohtaja Ville Mikkonen. 1.8.2021 lähtien johtoryhmään on heidän lisäksi kuulunut Lennart Sjöblom, Head of M&A and Business Development.

25.2 Lähipiirin kanssa toteutuneet muut liiketapahtumat sekä avoimet saldot

	2021 / 31.12. 2021	2020 / 31.12. 2020	1.1. 2020
1 000 euroa			
Liiketapahtumat			
Myynnit	374	171	
Ostot	525	364	
Palvelujen ostot	325	260	
Avoimet saldot			
Myyntisaamiset	19	17	9
Ostovelat	13	17	41

Taulukossa esitetyt lähipiiritapahtumat koostuvat liiketoimista niiden yhtiöiden kanssa, joissa Relaisin johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

25.3 Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden osakeomistukset

Alla on esitetty Relaisin hallituksen jäsenten sekä johtoryhmän jäsenten osakeomistukset.

Kappaletta	31.12.2021	31.12.2020	1.1.2020
<u>Hallitus</u>			
Olli-Pekka Kallasvuo ¹⁾	64,300	44,300	44,300
Katri Nygård	67,700	29,350	29,350
Jesper Otterbeck ²⁾	3,932,100	3,932,100	4,375,350
Kari Stadigh	292,200	292,200	292,200
	4,356,300	4,297,950	4,741,200
<u>Johtoryhmä</u>			
Arni Ekholm	66,450	30,250	30,250
Juan Garcia ³⁾	62,050	62,050	62,050
Ville Mikkonen	174,800	174,800	174,800
Pekka Raatikainen	20,000	5,000	5,000
	323,300	272,100	272,100
Yhteensä	4,679,600	4,570,050	5,013,300
Kaikista osakkeista ja niistä johtuvasta ääniosuudesta	26.1%	27.2%	30.9%

Osakemäärät sisältävät henkilöiden omat sekä heidän lähipiirinsä ja määräysvallassaan olevien yhteisöjen omistukset.

¹⁾ Suoraan sekä Entrada Oy:n kautta, jossa määräysvaltaa käyttää Olli-Pekka Kallasvuo.

²⁾ Nordic Industry Development AB:n kautta, jossa määräysvaltaa käyttää Jesper Otterbeck.

³⁾ JG Management AB:n kautta, jossa määräysvaltaa käyttää Juan Garcia.

Relaisin hallituksen jäsenet ja johtoryhmän jäsenet omistivat 31.12.2021 yhteensä 835 600 (1 070 150; 1 070 150 1.1.2020) Relaisin optio-oikeutta, jotka oikeuttavat merkitsemään yhteensä 835 600 (1 070 150; 1 070 150 1.1.2020) Relais Group Oyj:n osaketta, mikä vastaa noin 4,4 % (6,1 %; 7,6 % 1.1.2020) Relaisin osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä merkintöjen jälkeen. Katso lisätietoja liitetiedosta 19.3 Optioperusteiset palkitsemisohjelmat.

Lähipiiriin kuuluville maksetut osingot tilikaudella 2021 olivat yhteensä 3 542 (1 181) tuhatta euroa.

25.4 Konsernirakenne

31.12.2021 konserniin kuuluivat seuraavat yhtiöt:

Yhteisö	Kotipaikka	Omistus- osuus, %
Emoyhtiö Relais Group Oyj	Suomi	
Raskone Oy	Suomi	100,00 %
Lumise Oy	Suomi	100,00 %
Design by Scandinavian Metal AB	Ruotsi	100,00 %
Optisell Oy	Suomi	100,00 %
Startax Finland Oy	Suomi	100,00 %
Startax AS	Viro	100,00 %
Startax Maskin-Teknisk AS	Norja	100,00 %
Startax Latvia SIA	Latvia	100,00 %
Startax Lithuania UAB	Liettua	100,00 %
Strands Group AB	Ruotsi	100,00 %
SEC Scandinavia A/S	Tanska	70,00 %
Relais Group Sweden AB	Ruotsi	100,00 %
AB Reservdelar	Ruotsi	100,00 %
EKG Automotive AB	Ruotsi	100,00 %
Awimex International AB	Ruotsi	100,00 %
Huzells i Karlstad AB	Ruotsi	100,00 %
Helsingborgs Bildelsbutik AB	Ruotsi	100,00 %
Startax Sweden AB	Ruotsi	100,00 %
STS Sydhammens Trailer Service AB	Ruotsi	100,00 %
TD Tunga Delar Sverige AB	Ruotsi	95,25 %
Trucknik Reservdelar AB	Ruotsi	100,00 %

Vuonna 2021 tapahtuneiden Strands Group AB:n, Raskone Oy:n, Lumise Oy:n, STS Sydhammens Trailer Service AB:n sekä Trucknik Reservdelar AB:n hankinnat sekä vuonna 2020 tehtyjen SEC Scandinavia A/S:n, TD Tunga Delar Sverige AB:n sekä Helsingborgs Bildelsbutik AB:n hankinnat on selostettu liitetiedossa 3 Liiketoimintojen yhdistämiset.

26 Tilikauden päättämispäivän jälkeiset tapahtumat

Yhtiö sopi 30.3.2022 muutoksista ja laajennuksesta rahoitussopimukseensa pääpankkinsa kanssa. Uusittuun rahoitussopimukseen sisältyy uusi 7 miljoonan euron komittoitu ja 25 miljoonan euron komittoimaton velkakirjarahojitusjärjestely käytettäväksi mahdollisiin tuleviin yritysostoihin. Rahoitussopimuksen voimassaoloaikaa on samalla jatkettu yhdellä vuodella toukokuun 2024 loppuun saakka.

Varsinainen yhtiökokous 13.4.2022 vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2021.

Yhtiökokous päätti valita hallitukseen viisi jäsentä ja valitsi hallituksen jäseniksi uudelleen Olli-Pekka Kallasvuon, Katri Nygårdin ja Jesper Otterbeckin. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Anders Borg ja Lars Wilsby. Hallitus valitsi yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa Jesper Otterbeckin hallituksen puheenjohtajaksi.

Yhtiökokous päätti, että emoyhtiön jakokelpoisista varoista maksetaan hallituksen esityksen mukaisesti osinkoa 0,36 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 1 794 143 oman osakkeen hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaalla omalla pääomalla sekä päättämään enintään 2 988 286 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaisia osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia (mukaan lukien optio-oikeudet) yhdessä tai useammassa erässä.

Yhtiö päätti 25.4.2022 suunnatusta maksuttomasta osakeannista ja laski liikkeeseen yhteensä 64 407 kappaletta Relais Groupin uusia osakkeita Lumise Oy:n entisten osakkeenomistajien merkittäviksi maksutta.

Yhtiö päätti 5.5.2022 käyttää oikeuden lunastaa loput 30 % SEC Scandinavia A/S:n osakkeista ja 4,75 % TD Tunga Delar Sverige AB:n osakkeista yhtiöiden määräysvallattomilta osakkeenomistajilta. Käteisenä suoritettu kauppahinta SEC Scandinavia A/S:n osakkeista oli 3,0 miljoonaa Tanskan kruunua ja lisäkauppahinta sekä kauppahinta TD Tunga Delar Sverige AB:n osakkeista yhteensä 26,4 miljoonaa Ruotsin kruunua.

Yhtiö sai 24.5.2022 päätökseen 5.5.2022 päätetyn yrityskaupan ruotsalaisen Skeppsbrons Jönköping AB:n koko osakekannan ostamisesta. Osakekannan kauppahinta oli 87,6 miljoonaa Ruotsin kruunua. Kauppahinnasta 14,0 miljoonaa Ruotsin kruunua maksettiin täytäntöönpanon yhteydessä liikkeeseen lasketulla 68 118 Relaisin uudella osakkeella.

Seuraavat henkilöt on nimetty konsernin johtoryhmään 11.8.2022 alkaen:

- Johan Carlos (synt. 1990), Managing Director Strands Group AB.
- Jan Popov (synt. 1989), OTM, Managing Director Raskone Oy.
- Sebastian Seppänen (synt. 1990), KTK, Director, M&A and Business Development.
- Jon Strand (synt. 1976), väliaikainen johtoryhmän jäsen, Director Marketing and Sales Development (interim).

Tässä nimitettyjen henkilöiden lisäksi konsernin johtoryhmässä jatkavat seuraavat henkilöt: Arni Ekholm (CEO), Pekka Raatikainen (CFO), Juan Garcia (Regional Managing Director Scandinavia, PMO) ja Ville Mikkonen (Managing Director Startax Finland and Baltics).

Relais on 1.9.2022 alkaen muuttanut raportoitavien segmenttien osalta sisäisen raportoinnin laadintaperustaa ja raportoi ne ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (IFRS) perustuen. Aikaisemmin laadintaperusta oli suomalaisen kirjanpito- ja tilinpäätössäännösten (FAS) mukainen. Oikaisulla ei ollut vaikutusta konsernin kokonaislukuihin. Alla on esitetty uuden laadintaperustan mukaisiksi oikaistut segmenttitiedot tilikausilta 2021 ja 2020.

Uuden laadintaperustan mukaiset segmenttitiedot

Tuhatta euroa	Suomi ja Baltia	Skandinavia	Muut	Eliminoinnit	Yhteensä
2021					
Ulkoiset tuotot	130 851	106 979	0	0	237 830
Sisäiset tuotot	8 324	751	0	-9 075	0
Materiaali- ja palvelukulut	-82 101	-64 030	0	7 889	-138 242
Bruttokate	57 075	43 700	0	-1 186	99 588
Poistot ja arvonalentumiset	-7 913	-2 325	-40	-2 685	-12 963
Muut tuotot ja kulut	-35 418	-23 600	-2 389	-2 176	-63 584
Liikevoitto	13 743	17 775	-2 428	-6 048	23 042
Rahoituserät	-1 038	-1 959	6 459	-8 034	-4 572
Voitto ennen tuloveroja	12 705	15 816	4 031	-14 082	18 470

Tuhatta euroa	Suomi ja Baltia	Skandinavia	Muut	Eliminoinnit	Yhteensä
2020					
Ulkoiset tuotot	59 857	69 121	0	0	128 978
Sisäiset tuotot	4 213	474	286	-4 974	0
Materiaali- ja palvelukulut	-45 543	-43 257	-120	4 459	-84 460
Bruttokate	18 527	26 338	166	-514	44 518
Poistot ja arvonalentumiset	-2 308	-1 182	-27	-465	-3 982
Muut tuotot ja kulut	-7 241	-14 194	-1 321	71	-22 685
Liikevoitto	8 979	10 963	-1 182	-909	17 851
Rahoituserät	854	-2 302	320	-490	-1 617
Voitto ennen tuloveroja	9 833	8 661	-861	-1 398	16 234

Muut-erä sisältää emoyhtiön konsernille tuottamat johtamis- ja hallintopalvelut.

Eliminoinnit-sarake sisältää sisäisten erien eliminoinnit sekä hankintoihin liittyvät kohdistukset ja aineettomien poistot.

27

Siirtyminen IFRS-tilinpäätökseen

Tämä IFRS-tilinpäätös on Relaisin ensimmäinen IFRS-konsernitilinpäätös, joka on laadittu 31.12.2021 voimassa olleiden EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Konsernin IFRS-standardeihin siirtymispäivä oli 1.1.2020. Relais sovelsi siirtymässä IFRS 1 -standardia *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto*. Tilikausien 2021 ja 2020 konsernitilinpäätösten sekä avaavan IFRS-taseen laadinnassa on sovellettu edellä tässä tilinpäätöksessä selostettuja laatimisperiaatteita.

Relaisin konsernitilinpäätös on aikaisemmin laadittu suomalaisen tilinpäätösnormiston mukaisesti (Finnish Accounting Standards, FAS). Avaavaa IFRS-tasetta laatiessaan konserni oikaisi suomalaisen kirjanpito-lainsäädännön mukaan laadittuja tilinpäätöstietoja. Siirtymän yhteydessä tehdyt IFRS-oikaisut on selostettu seuraavan taulukko-osan alla.

27.1 Konsernin avaavan taseen 1.1.2020 täsmäytyslaskelma

		(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)		
		Vuokrat	Liiketoimintojen yhdistämiset	Liike- vaihdon tuloutus	Rahoitus- erät	Perus- paran- nus- menot	Uudel- leen- luokit- telut		
		(B1) Ennen 1.1. 2020	(B2) Vuosi 2020					Siir- tymän vaiku- tus	IFRS
1 000 euroa	FAS								
VARAT									
Pitkäaikaiset varat									
Aineettomat hyödykkeet	547	-	-	-	-	(217)	-	(217)	330
Liikearvo	53,731	-	-	-	-	-	-	-	53,731
Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	735	-	-	-	-	217	-	217	951
Käyttöoikeusomaisuuserät	-	18,680	-	-	-	-	-	18,680	18,680
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	258	36	-	285	579	579
Muut pitkäaikaiset varat	62	-	-	-	-	-	-	-	62
Pitkäaikaiset varat yhteensä	55,074	18,680	-	258	36	-	285	19,259	74,332
Lyhytaikaiset varat									
Vaihto-omaisuus	43,094	-	-	360	-	-	-	360	43,453
Laskennalliset verosaamiset	285	-	-	-	-	-	(285)	(285)	-
Myyntisaamiset, muut saamiset ja ennakkomaksut	14,991	-	-	116	(179)	-	-	(64)	14,928
Rahavarat	29,600	-	-	-	-	-	-	-	29,600
Lyhytaikaiset varat yhteensä	87,970	-	-	475	(179)	-	(285)	11	87,982
Varat yhteensä	143,044	18,680	-	733	(143)	-	-	19,270	162,314
OMA PÄÄOMA									
Osakepääoma	80	-	-	-	-	-	-	-	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	51,007	-	-	-	-	-	-	-	51,007
Muuntoerot	(1,531)	-	-	-	-	-	-	-	(1,531)
Kertyneet voittovarot	14,129	-	-	(1,032)	508	-	-	(524)	13,605
Oma pääoma yhteensä	63,685	-	-	(1,032)	508	-	-	(524)	63,161
Varaukset	73	-	-	-	-	-	(73)	(73)	-
VELAT									
Pitkäaikaiset velat									
Lainat rahoituslaitoksilta	59,388	-	-	-	(814)	-	-	(814)	58,574
Vuokrasopimusvelat	-	15,694	-	-	-	-	-	15,694	15,694
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	122	-	-	-	-	-	73	73	195
Laskennalliset verovelat	2,321	-	-	-	163	-	-	163	2,484
Pitkäaikaiset velat yhteensä	61,831	15,694	-	-	(651)	-	73	15,116	76,947
Lyhytaikaiset velat									
Lainat rahoituslaitoksilta	4,763	-	-	-	-	-	-	-	4,763
Vuokrasopimusvelat	-	2,986	-	-	-	-	-	2,986	2,986
Ostovelat ja muut velat	12,692	-	-	1,765	-	-	-	1,765	14,457
Lyhytaikaiset velat yhteensä	17,455	2,986	-	1,765	-	-	-	4,751	22,206
Velat yhteensä	79,286	18,680	-	1,765	(651)	-	73	19,867	99,153
Oma pääomat ja velat yhteensä	143,044	18,680	-	733	(143)	-	-	19,270	162,314

27.2 Konsernin päättävän taseen 31.12.2020 täsmäytyslaskelma

		(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)		
		Liiketoimintojen		Liike-	Rahoitus-	Perus-	Uudel-		
		yhdistämiset		vaihdon	erät	paran-	leen-		
				tuloutus		nus-	luokit-		
						menot	telut		

27.3 Konsernin tuloslaskelman täsmäytyslaskelma tilikaudelta 1.1 - 31.12.2020

		(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)		
		Liiketoimintojen		Liike-	Rahoi-	Perus-	Uudel-		
		yhdistämiset		vaihdon	tus-	paran-	leen-		
				tuloutus	erät	nus-	luokit-		
						menot	telut		
		(B1)	(B2)					Siir-	
		Ennen	Vuosi					tymän	
		1.1.						vaiku-	
		2020	2020					tus	IFRS
1 000 euroa	FAS								
Liikevaihto	128,924	-	-	54	-	-	-	54	128,978
Liiketoiminnan muut tuotot	1,040	-	-	-	-	-	-	-	1,040
Materiaalit ja palvelut	(83,928)	-	(360)	(172)	-	-	-	(532)	(84,460)
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	(16,645)	-	-	-	-	-	-	-	(16,645)
Poistot ja arvonalentumiset	(8,039)	(3,101)	6,562	597	-	-	-	4,058	(3,982)
Liiketoiminnan muut kulut	(10,264)	3,354	-	(153)	-	(18)	-	3,184	(7,081)
Liikevoitto	11,088	254	6,562	84	(118)	(18)	-	6,764	17,851
Rahoitustuotot	2,235	-	-	-	-	-	-	-	2,235
Rahoituskulut	(2,912)	(451)	-	-	(489)	-	-	(941)	(3,853)
Nettorahoituskulut	(677)	(451)	-	-	(489)	-	-	(941)	(1,617)
Voitto ennen tuloveroja	10,411	(197)	6,562	84	(118)	(508)	-	5,823	16,234
Tuloverokulu	(3,404)	39	-	175	17	102	-	333	(3,071)
Tilikauden voitto	7,007	(158)	6,562	259	(101)	(406)	-	6,156	13,163

Tilikauden voiton jakautuminen									
Emoyhtiön omistajille	6,937	(158)	6,562	318	(101)	(406)	-	6,214	13,152
Määräysvallattomille omistajille	70	-	-	(59)	-	-	-	(59)	11
	7,007	(158)	6,562	259	(101)	(406)	-	6,156	13,163

27.4 Konsernin tuloslaskelman täsmäytyslaskelma tilikaudelta 1.1 - 31.12.2021

		(A)		(B)	(C)	(D)	(E)	(F)	(G)		
				Liiketoimintojen	Liike-	Rahoi-	Perus-	Uudel-	Synteet-		
		Vuokrat		yhdistämiset	vaihdon	tus-	paran-	leen-	tiset		
					tuloutus	erät	nus-	luokit-	optiot		
		(B1)	(B2)	(B3)						Siir-	
		Ennen	Vuosi	Vuosi						tymän	
1 000 euroa	FAS	1.1.	2020	2020	2021					vaiku-	IFRS
		2020	2020	2021						tus	
Liikevaihto	237,927	-	-	-	(97)	-	-	-	-	(97)	237,830
Liiketoiminnan muut tuotot	3,074	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,074
Materiaalit ja palvelut	(137,104)	-	-	(1,010)	(128)	-	-	-	-	(1,138)	(138,242)
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	(45,386)	-	-	(910)	-	-	-	-	(650)	(1,560)	(46,945)
Poistot ja arvonalentumiset	(14,568)	(8,798)	6,572	665	3,166	-	-	-	-	1,606	(12,963)
Liiketoiminnan muut kulut	(27,529)	9,511	-	(1,574)	-	-	-	(119)	-	7,818	(19,712)
Liikevoitto	16,413	713	6,572	665	(327)	(225)	-	(119)	(650)	6,629	23,042
Rahoitustuotot	1,222	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,222
Rahoituskulut	(4,525)	(1,205)	-	(43)	-	(141)	-	119	-	(1,269)	(5,794)
Nettorahoituskulut	(3,303)	(1,205)	-	(43)	-	(141)	-	119	-	(1,269)	(4,572)
Voitto ennen tuloveroja	13,110	(492)	6,572	665	(370)	(225)	(141)	-	(650)	5,360	18,470
Tuloverokulu	(5,312)	99	-	113	639	43	194	-	-	130	(4,093)
Tilikauden voitto	7,798	(393)	6,572	779	270	(181)	53	-	(520)	6,579	14,377
Tilikauden voiton jakautuminen											
Emoyhtiön omistajille	7,708	(393)	6,572	839	270	(181)	53	-	(520)	6,639	14,346
Määräysvallattomille omistajille	90	-	-	(60)	-	-	-	-	-	(60)	30
	7,798	(393)	6,572	779	270	(181)	53	-	(520)	6,579	14,377

27.5 Konsernin taseen 31.12.2021 täsmäytyslaskelma

		(A)		(B)		(C)	(D)	(E)	(F)	(G)		
		Vuokrat		Liiketoimintojen yhdistämiset		Liike- vaihdon tuloutus	Rahoi- tus- erät	Perus- paran- nus- menot	Uudel- leen- luokit- telut	Synteet- tiset optiot		
		(B1)		(B2)	(B3)						Siir- tymän vaiku- tus	IFRS
1 000 euroa	FAS	Ennen 1.1. 2020	Vuosi 2020	Vuosi 2020	Vuosi 2021							
VARAT												
Pitkäaikaiset varat												
Aineettomat hyödykkeet	1,814	-	-	2,128	11,811	-	-	(688)	-	-	13,252	15,066
Liikearvo	109,918	-	14,154	49	(7,491)	-	-	-	-	-	6,712	116,630
Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	4,209	-	-	-	-	-	-	688	-	-	688	4,897
Käyttöoikeusomaisuuserät	-	54,143	-	-	-	-	-	-	-	-	54,143	54,143
Laskennalliset verosaamiset	-	138	-	-	-	326	205	-	(1)	130	798	798
Muut pitkäaikaiset varat	79	-	-	-	-	-	-	-	6	-	6	85
Pitkäaikaiset varat yhteensä	116,020	54,281	14,154	2,178	4,320	326	205	-	5	130	75,598	191,618
Lyhytaikaiset varat												
Vaihto-omaisuus	73,247	-	-	-	-	105	-	-	-	-	105	73,352
Laskennalliset verosaamiset	(1)	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
Myyntisaamiset ja muut saamiset	33,793	94	-	-	-	74	(198)	-	(6)	-	(35)	33,758
Rahavarat	11,803	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,803
Lyhytaikaiset varat yhteensä	118,842	94	-	-	-	179	(198)	-	(5)	-	71	118,912
Varat yhteensä	234,862	54,375	14,154	2,178	4,320	505	8	-	-	130	75,669	310,531
OMA PÄÄOMA												
Osakepääoma	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	69,282	-	-	-	2,155	-	-	-	-	-	2,155	71,436
Muuntoerot	(2,552)	0	1,021	302	(409)	6	-	-	-	-	920	(1,632)
Kertyneet voittovarot	14,196	(158)	6,562	318	-	(1,132)	101	-	-	-	5,691	19,886
Tilikauden voitto	7,708	(393)	6,572	839	270	(181)	53	-	-	(520)	6,639	14,346
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	88,713	(551)	14,154	1,458	2,015	(1,307)	154	-	-	(520)	15,404	104,117
Määräysvallattomien omistajien osuus	404	-	-	(66)	-	-	-	-	-	-	(66)	337
Oma pääoma yhteensä	89,117	(551)	14,154	1,392	2,015	(1,307)	154	-	-	(520)	15,337	104,454
Varaukset	48	-	-	-	-	-	-	-	(48)	-	(48)	-
VELAT												
Pitkäaikaiset velat												
Lainat rahoituslaitoksilta	90,720	-	-	-	-	-	(183)	-	-	-	(183)	90,537
Vuokrasopimusvelat	-	44,284	-	-	-	-	-	-	-	-	44,284	44,284
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	1,561	-	-	-	-	-	-	-	48	-	48	1,609
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	650	650	650
Laskennalliset verovelat	3,307	-	-	441	2,394	-	37	-	-	-	2,872	6,179
Pitkäaikaiset velat yhteensä	95,588	44,284	-	441	2,394	-	(147)	-	48	650	47,670	143,259
Lyhytaikaiset velat												
Lainat rahoituslaitoksilta	6,042	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,042
Vuokrasopimusvelat	-	10,641	-	-	-	-	-	-	-	-	10,641	10,641
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat	13	-	-	345	2,578	-	-	-	-	-	2,924	2,937
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	4,305	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,305
Ostovelat ja muut velat	39,749	-	-	-	(2,669)	1,813	-	-	-	-	(856)	38,893
Lyhytaikaiset velat yhteensä	50,109	10,641	-	345	(90)	1,813	-	-	-	-	12,709	62,818
Velat yhteensä	145,697	54,925	-	786	2,304	1,813	(147)	-	48	650	60,380	206,077
Oma pääoma ja velat yhteensä	234,862	54,375	14,154	2,178	4,319	506	8	-	-	130	75,669	310,531

27.6 Täsmäytyslaskelmien liitetiedot – konsernin taseet 1.1.2020, 31.12.2020 ja 31.12.2021 sekä tilikausien 2020 ja 2021 tuloslaskelmat

IFRS-siirtymässä Relais kirjasi seuraavat oikaisut. Laskennalliset verot on pääsääntöisesti kirjattu kaikista oikaisuksista käyttäen soveltuvaa verokantaa.

A) Vuokrasopimusjärjestelyt, Relais vuokralle ottajana (IFRS 16 Vuokrasopimukset)

Relais on vuokrannut tiloja (korjaamoja, toimistoja ja varastoja), ajoneuvoja sekä muita omaisuuseriä. FAS-tilinpäätöksissään konserni kirjasi vuokrasopimusmenot kuluiksi sille tilikaudelle, johon ne liittyivät. IFRS-siirtymässä Relais kirjasi oikaisun, 18 680 tuhatta euroa, sekä käyttöoikeusomaisuuseräksi että rahoitusvelaksi (lyhyt- ja pitkäaikaiset osuudet) 1.1.2020. Tilikauden 2021 lopussa käyttöoikeusomaisuuserät olivat yhteensä 54 143 (17 183) tuhatta euroa ja vuokrasopimusvelat 54 925 (17 402) tuhatta euroa. Kasvu johtui vuosina 2020 ja 2021 tehdyistä yrityshankinnoista, katso tarkemmin liitetieto 3 Liiketoimintojen yhdistämiset sekä liitetieto 15 Vuokrasopimukset.

Aiemmin liiketoiminnan muissa kuluissa esitetyt vuokramaksut jaetaan nyt vuokrasopimusvelan lyhennykseksi ja vuokrasopimusvelasta aiheutuvaksi korkokuluksi. Lisäksi käyttöoikeusomaisuuseristä kirjataan poistot tulosvaikutteisesti. Tilikaudella 2021 liiketoiminnan muiden kulujen vähennys oli 9 511 (3 354) tuhatta euroa, aineellisten hyödykkeiden poistojen lisäys 8 798 (3 101) tuhatta euroa sekä vuokrasopimuksista johtuvat korkokulut 1 205 (451) tuhatta euroa, jotka lisäsivät rahoituskuluja.

Relais sovelsi siirtymän yhteydessä IFRS 1 -standardin sallimia tiettyjä helpotuksia. Vuokrasopimusvelka arvostettiin siirtymäpäivänä diskonttaamalla rahavirrat siirtymäajankohdan lisäluoton korolla, ja käyttöoikeusomaisuuserät kirjattiin tämän määräisenä. Lisäksi Relais on päättänyt soveltaa kirjaamista koskevaa poikkeusta sekä lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin (vuokra-aika on sopimuksen alkamisajankohtana enintään 12 kuukautta), että vuokrasopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen (kunkin ao. hyödykkeen arvo uutena enintään noin 5 000 euroa).

(B) Yrityshankinnat (IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistämiset)

Vuonna 2021 Relais hankki Strands Group AB:n, Raskone Oy:n, Lumise Oy:n, STS Sydhammens Trailer Service AB:n ja Trucknik Reservdelar AB:n, sekä vuonna 2020 SEC Scandinavia A/S:n, TD Tunga Delar Sverige AB:n ja Helsingborgs Bildelsbutik AB:n, katso tarkemmin liitetieto 3 Liiketoimintojen yhdistämiset.

Liikearvon poistot

FAS-tilinpäätöksissä liikearvosta on kirjattava suunnitelmanmukaiset poistot. IFRS-standardien mukaan liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan liikearvo testataan arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Siten kirjatut vuosipoistot, yhteensä 13 089 (7 647) tuhatta euroa, on peruttu. Tehdyt arvonalentumistestaukset (1.1.2020, 31.12.2020 ja 31.12.2021) eivät osoittaneet liikearvon arvonalentuneen. Tarkemmat tiedot arvonalentumistestauksesta on esitetty liitetiedossa 13 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo.

Liiketoimintojen yhdistämiset

Siirtymässä Relais sovelsi helpotusta, jonka nojalla ennen IFRS-siirtymäpäivää tehtyjen liiketoimintojen yhdistämisten kirjanpitoikäsitteily voidaan jättää oikaisematta IFRS 3:n sääntelyn mukaiseksi. Kyseisistä hankinnoista syntynyt liikearvo oli 1.1.2020 yhteensä 53 731 tuhatta euroa.

Tase 31.12.2021 / tuloslaskelma 2021

IFRS 3:n soveltaminen johti seuraavien erien kirjaamiseen:

a) Siirtymäpäivää edeltävät hankinnat (sarake (B1))

- FAS-tilinpäätöksessä 1.1.2020 alkaen kirjattujen kertyneiden liikearvon poistojen peruutus, yhteensä 14 154 tuhatta euroa, joka koostuu vuoden 2021 poistoista, 6 572 tuhatta euroa, edellisen vuoden 2020 poistoista, 6 562 tuhatta euroa, ja muuntoeroista, 1 021 tuhatta euroa.

b) Vuonna 2020 toteutetut hankinnat (sarake (B2))

- Liikearvon nettomääräinen lisäys 49 tuhatta euroa, joka johtuu FAS-tilinpäätöksessä vuonna 2020 kirjattujen kertyneiden liikearvon poistojen peruuttamisesta. Nämä poistot oli kirjattu kyseisten hankintojen yhdistelyajankohdista lähtien. Nettovaikutus kuvaa myös liikearvon vähenemistä, joka aiheutui aineettomia hyödykkeitä koskevista oikaisuksista, katso alla.

- Yksilöityjen aineettomien hyödykkeiden (asiakassuhteet) kirjaaminen erillään liikearvosta hankintojen kohdistuslaskelmien perusteella. Aineettomien hyödykkeiden tasearvo kasvoi yhteensä 2 128 tuhatta euroa ja laskennalliset verovelat 441 tuhatta euroa.
- Vuonna 2022 maksettava lunastusvelka, 345 tuhatta euroa (lyhytaikainen erä).
- Määräysvallattomien omistajien osuuksien peruutus, -66 tuhatta euroa: Konsernin yhteen vuonna 2020 toteutettuun hankintaan liittyy myynti- ja osto-optiojärjestely, joka koskee tytäryhtiön määräysvallattomien omistajien hallussa olevia osakkeita. Relais on käsitellyt tämän option rahoitusvelkana, ja siten hankittu yhtiö on yhdistelty täysin hankinta-ajankohdasta lähtien. Tarkemmat tiedot on esitetty liitetiedossa 3 Liiketoimintojen yhdistäminen.
- Konsernin tuloslaskelmaan kohdistuva nettovaikutus, joka koostuu liikearvon poistojen peruutuksesta sekä yksilöityjen aineettomien hyödykkeiden poistojen kirjaamisesta, oli yhteensä 665 tuhatta euroa positiivinen ja pienensi tilikauden 2021 poistoja.

c) Vuonna 2021 toteutetut hankinnat (sarake (B3))

- Liikearvon nettovähennys yhteensä 7 540 tuhatta euroa, joka johtuu lähinnä yksilöidyistä aineettomista hyödykkeistä, katso tarkemmin alla. Nettovaikutus kuvaa myös FAS-tilinpäätöksessä vuonna 2021 kirjattujen liikearvon poistojen peruuttamista, nämä poistot oli kirjattu kyseisten hankintojen yhdistelyajankohdista lähtien.
- Tunnistettujen aineettomien hyödykkeiden (asiakkaisiin ja markkinointiin liittyvät aineettomat hyödykkeet sekä teknologiaan perustuvat aineettomat hyödykkeet) kirjaaminen erillään liikearvosta hankintojen kohdistuslaskelmien perusteella. Tämä lisäsi aineettomien hyödykkeiden tasearvoa yhteensä 11 811 tuhatta euroa ja laskennallisia verovelkoja 2 394 tuhatta euroa. Osakevastikkeet on arvostettu hankintahetken käypään arvoon ja siitä johtuen sijoitetun vapaan pääoman rahasto on kasvanut 2 155 tuhatta euroa. Tarkemmat tiedot on esitetty liitetiedossa 13 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo.
- Konsernin tuloslaskelmaan kohdistuva vaikutus:
 - Erä Materiaalit ja palvelut: Näiden kulujen kasvu, 1 010 tuhatta euroa, kuvaa eräiden hankittujen yhtiöiden vaihtomaisuuteen kirjattua käyvän arvon oikaisua hankinta-ajankohtana. Tämä oikaisu on kirjattu myöhemmin kuluksi, kun kyseiset tavarat myytiin.
 - Erä Työsuhde-etuuksista johtuvat kulut: 910 tuhannen euron oikaisu aiheutui Lumise-hankintaan liittyvästä lisämaksujärjestelystä, joka on käsitelty kirjanpidossa palkkana, koska sen ehtona on mm. tietty työsuoritus.
 - Erä Poistot ja arvonalentumiset: Nettovaikutus, joka muodostuu yksilöityjen aineettomien hyödykkeiden poistojen kirjaamisesta sekä liikearvon poistojen peruuttamisesta, oli yhteensä 3 166 tuhatta euroa positiivinen, mikä pienensi tilikauden 2021 poistoja.
 - Erä Liiketoiminnan muut kulut: IFRS-normisto edellyttää hankintaan liittyvien menojen kuten asiantuntija-palkkioiden kirjaamista kuluksi, mutta FAS-tilinpäätöksessä nämä menot yleensä aktivoidaan. Oikaisu oli -1 574 tuhatta euroa.

Tase 31.12.2020 / tuloslaskelma 2020

a) Siirtymäpäivää edeltävät hankinnat (sarake (B1))

- FAS-kirjanpidossa 1.1.2020 lähtien kirjattujen liikearvon poistojen peruutus, yhteensä 6 562 tuhatta euroa. Vastaava oikaisu taseeseen oli yhteensä 8 751 tuhatta euroa, sisältäen poistoihin liittyvän muuntoeron 2 189 tuhatta euroa, jota ei ollut aiemmin kirjattu FAS-tilinpäätökseen.

b) Vuonna 2020 toteutetut hankinnat (sarake (B2))

- Liikearvon nettomääräinen vähennys, yhteensä 968 tuhatta euroa, joka johtui lähinnä hankinnoissa tunnistettuja aineettomia hyödykkeitä koskevista oikaisuista (katso tarkemmin alla). Liikearvon saldoa puolestaan lisäsi vuoden 2020 FAS-tilinpäätöksessä kirjattujen kertyneiden liikearvon poistojen peruuttaminen. Nämä poistot oli kirjattu kyseisten hankintojen yhdistelyajankohdista lähtien.
- Yksilöityjen aineettomien hyödykkeiden (asiakassuhteet ja kilpailukieltosopimukset) kirjaaminen erillään liikearvosta hankintojen kohdistuslaskelmien perusteella. Aineettomien hyödykkeiden tasesaldo kasvoi yhteensä 2 724 tuhatta euroa ja laskennalliset verovelat 564 tuhatta euroa.
- Lunastusvelka, 345 tuhatta euroa (pitkäaikainen erä).

- Konsernin tuloslaskelmaan kohdistuva vaikutus:

- Erä Materiaalit ja palvelut: Näiden kulujen kasvu, 360 tuhatta euroa, liittyy eräiden hankittujen yhtiöiden vaihto-omaisuuteen kirjattuun käyvän arvon oikaisuun hankinta-ajankohtana. Tämä oikaisu on kirjattu myöhemmin kuluksi, kun kyseiset tavarat myytiin.
- Erä Poistot ja arvonalentumiset: Nettovaikutus, joka muodostuu yksilöityjen aineettomien hyödykkeiden poistojen kirjaamisesta sekä liikearvon poistojen peruuttamisesta, oli yhteensä 597 tuhatta euroa positiivinen, mikä pienensi tilikauden 2020 poistoja.
- Erä Liiketoiminnan muut kulut: IFRS-normisto edellyttää hankintaan liittyvien menojen kuten asiantuntija-palkkioiden kirjaamista kuluiksi, mutta FAS-tilinpäätöksessä nämä menot yleensä aktivoidaan. Oikaisu oli 153 tuhatta euroa.

(C) Myyntituottojen kirjaaminen (IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista)

FAS-kirjanpidossa konserni kirjasi myyntituotot yleensä silloin, kun tavara oli myyty tai palvelu suoritettu, eikä esimerkiksi palautusoikeuksia otettu huomioon. IFRS-siirtymässä Relais oikaisi myyntituottoja palautusoikeuksien ja ajoituserojen osalta (tuloutuksen lykkääminen). Tästä aiheutuneet vaikutukset eivät käytännössä olleet merkittäviä konsernikokonaisuuden kannalta. Poikkeuksen muodostavat tuotemyyntituotot, joihin liittyy asiakkaan palautusoikeus, sekä runkopantit (tiedot palautuskelpoiset ja uudelleenkäytettävät osat), joista konserni on kirjannut palautusvelan. Tämä lisäsi erän Ostovelat ja muut velat saldoa 1 813 tuhatta euroa 31.12.2021, 1 724 tuhatta euroa 31.12.2020 ja 1 765 tuhatta euroa 1.1.2020. Palautettaviin tuotteisiin sekä varaosiin liittyvä omaisuuserä lisäsi Myyntisaasmisia ja muita saamisia 1 435 tuhatta euroa 31.12.2021, 1 342 tuhatta euroa 31.12.2020 ja 1 380 tuhatta euroa 1.1.2020. Lisätietoja on esitetty liitetiedossa 4 Liikevaihto.

(D) Rahoitusinstrumentit (IFRS 9 Rahoitusinstrumentit)

Transaktiomenot

FAS-kirjanpidossa Relais kirjasi rahoitusinstrumenttien transaktiomenot kuluiksi, kun ne syntyivät. IFRS-standardien mukaan jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat lainat merkitään taseeseen transaktiomenoilla vähennettyinä. Näin ollen lainoista johtuvat transaktiomenot vähennettiin erästä Lainat rahoituslaitoksilta, 814 tuhatta euroa 1.1.2020, 324 tuhatta euroa 31.12.2020 ja 183 tuhatta euroa 31.12.2021. Transaktiomenot kirjataan efektiivisen koron menetelmää käyttäen laina-ajan kuluessa. Tästä johtuva vuoden tilikauden 2021 rahoituskulujen kasvu oli 141 (489) tuhatta euroa.

Odotetut luottotappiot

Ennen IFRS-siirtymää Relais on kirjannut luottotappiovarauksia soveltuvin osin tytäryhtiöiden paikalliseen kirjanpitoon. Konserni on siirtynyt kirjaamaan luottotappiot odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin mukaisesti, eli määrään, joka vastaa myyntisaamisen koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Tästä johtuva myyntisaamisten vähennyserä oli 179 tuhatta euroa 1.1.2020, 198 tuhatta euroa 31.12.2020 ja 198 tuhatta euroa 31.12.2021. Katso lisätietoja liitetiedosta 22.4 Luottoriski.

(E) Vuokraohteiden parannustyöt (IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet)

Relais on aktivoinut vuokralle ottamiinsa tiloihin liittyviä parannusmenoja. Nämä aktivoidut menot käsitellään FAS-kirjanpidossa yleensä aineettomina hyödykkeinä, mutta IFRS-standardien mukaan aineellisina omaisuuserinä niiden luonteen vuoksi. Oikaisu oli yhteensä 217 tuhatta euroa 1.1.2020, 201 tuhatta euroa 31.12.2020 ja 688 tuhatta euroa 31.12.2021. Tästä johtuva erän Poistot ja arvonalentumiset sisäinen uudelleenluokittelu oli 205 (20) tuhatta euroa.

(F) Uudelleenluokittelut (IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja IAS 12 Tuloverot)

Tämä oikaisu koostui seuraavista eristä:

- Koronvaihtosopimukset, joiden käypä arvo oli negatiivinen, luokiteltiin uudelleen varauksista muihin pitkäaikaisiin rahoitusvelkoihin niiden luonteen ja maturiteetin perusteella (73 tuhatta euroa 1.1.2020, 157 tuhatta euroa 31.12.2020 ja 48 tuhatta euroa 31.12.2021).
- Laskennallisten verosaamisten uudelleenluokittelu lyhytaikaisista varoista pitkäaikaisiin varoihin niiden maturiteetin vuoksi (285 tuhatta euroa 1.1.2020, 284 tuhatta euroa 31.12.2020 ja 1 tuhatta euroa 31.12.2021).
- Tilikaudella 2021 listautumiskulujen uudelleenluokittelu rahoituskuluista liiketoiminnan muihin kuluihin niiden luonteen perusteella, yhteensä 119 tuhatta euroa.

(G) Osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinohjelma (IFRS 2 Osakeperusteiset maksut)

Alkuvuonna 2021 Relais perusti avainhenkilöilleen uuden osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinohjelman, joka koostuu synteettisistä optioista. Optiot on myönnetty vastikkeetta ja ne oikeuttavat saajansa käteismaksuun selvityspäivänä ohjelmaan sisältyvien kannustinyksiköiden arvon perusteella. FAS-kirjanpidossa järjestelyä ei ole käsitelty tulosvaikutteisesti. IFRS-normiston mukaan optiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämisaikana ja kirjataan kuluksi (sekä velaksi) oikeuden syntymisajanjakson aikana erään Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut. Tilikauden 2021 kulu ja kyseinen pitkäaikainen velkaerä tilikauden 2021 lopussa olivat yhteensä 650 tuhatta euroa. Lisätietoja on esitetty liitetiedossa 7 Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut.

Siirtymässä konsernin rahavirtalaskelman esittämistapaa tarkennettiin ja esitettyjen erien määrää lisättiin.

HALLITUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä, 29.11.2022

Jesper Otterbeck
Hallituksen puheenjohtaja

Olli-Pekka Kallasvuo
Hallituksen jäsen

Anders Borg
Hallituksen jäsen

Katri Nygård
Hallituksen jäsen

Lars Wilsby
Hallituksen jäsen

Arni Ekholm
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Relais Group Oyj:n hallitukselle

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Relais Group Oyj:n (y-tunnus 2566730-3) EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksen 31.12.2021 päättyneeltä tilikaudelta. Konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.

Konsernitilinpäätös on laadittu ainoastaan sisällytettäväksi esiteasetuksen (EU) 2017/1129 ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2019 /980 mukaiseen esitteeseen ("esite"). Esite on laadittu Relais Group Oyj:n osakkeiden ottamiseksi kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsingin pörssilistalle.

Tämä tilintarkastuskertomus on annettu ainoastaan sisällytettäväksi edellä mainittuun esitteeseen.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA) mukaisesti. Näiden standardien mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia konserniyhtiöistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Muu seikka - vertailutiedot

Konsernitilinpäätöksen, joka on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti 31.12.2021 päättyneeltä tilikaudelta, sisältämät vertailutiedot 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta ovat tilintarkastamattomia.

Konsernitilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat konsernitilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia konsernitilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat konsernitilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että konsernitilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Konsernitilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko konsernitilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan ISA-standardien mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät konsernitilinpäätöksen perusteella.

ISA-standardien mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat konsernitilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia konsernitilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin konsernitilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme konsernitilinpäätöksen, kaikki konsernitilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako konsernitilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Helsingissä 29.11.2022

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Janne Rajalahti
KHT